

Zastavljeno je treba storiti

Ustnega časopisa časnika »Komunist« v Novem mestu se je udeležilo blizu tisoč ljudi - Med sogovorniki tudi Todor Kurtović in Franc Šali

„V Jugoslaviji si prizadevamo za takšne odnose, ki omogočajo kulturno izražanje vsakemu narodu in vsem narodnostim in njihovim posameznikom,“ je poudaril v novomeški „Krki“ minuli petek Todor Kurtović, sekretar v izvršnem komiteju predsedstva ZKJ, ko je govoril na ustnem časopisu, ki sta ga pripravili uredništvi slovenske in hrvaške izdaje „Komunist“. Prireditev je pritegnila blizu tisoč občanov in je bila posvečena 50-letnici pisane partijske besede in tednu časnika „Komunist“ na Dolenjskem.

Kurtović je poudaril, da potrebujemo tako kulturno politiko, ki bo sledila doseženi stopnji našega samo-

pri oceni moči SZDL upoštevati predvsem moč njenega vpliva na vse
(nadaljevanje na 4. strani)

MARA ŽLEBNIK
V TREBNJEM

V ponedeljek se je udeležila ločene seje zbora krajevne skupnosti trebanjske občinske skupščine Mara Žlebnik, predsednica zbora občin republiške skupščine. Seja je bila namenjena vlogi krajevnih skupnosti v naši družbeni ureditvi, novemu načinu financiranja teh skupnosti in razdelitvi pomoči v letošnjem letu.

Pozdrav slovenskim tabornikom

V počastitev dneva mladosti bo izvršni odbor Zveze tabornikov Slovenije od petka do nedelje pripravil v Novem mestu tradicionalni partizansko-taborniški mnogoboj. To je orientacijsko tekmovalno, na katerem tekmovalne ekipe po 5 članov izvajajo različne vaje: rišejo skice in krojijo, postavijo bivak, si same skuha večerjo oz. kosilo, na vrsti je tudi streljanje z zračno puško in še kopica podobnih nalog, kakršnim se v primeru vojne nevarnosti ne bi mogli umakniti.

V petek popoldne bo nad novomeškim stadionom zraslo majhno mesto šotorov. Prijavljenih je 47 ekip, tako da bo tekmovalo 235 članov iz številnih slovenskih taborniških odredov in samostojnih čet. Pri mnogoboju pomaga 30 članov domačega Odreda gorjanskih tabornikov, ki bodo skrbeli tudi za radijske zveze in kontrolo nad delom ekip. Tekmovanje bodo sklenili v nedeljo popoldne.

Prizadevnim slovenskim tabornikom in tabornicam, njihovim organizatorjem in vodstvu mnogoboja želimo prijetno bivanje med nami in kar najboljše uspehe v plemenitem merjenju znanja in moči!

TONE GOŠNIK



John Blatnik, vodja ameriške delegacije, ki se je v Beogradu udeležila proslavo 30-letnice osvoboditve, je med obiskom v Sloveniji prišel tudi v Kostanjevico, kjer je v vinski kleti po dolensko nazdravil s kupico cvička.

John Blatnik pri nas

Ugledni »kongresmen« ZDA, dolenski rojak, je prejšnji teden obiskal dolenske kraje

John Blatnik (64), član ameriškega kongresa kar 28 let, edini naš rojak, ki se je v ZDA povzpel politično tako visoko, vodja ameriške vojaške misije, ki se je kot mlad kapetan s padalom spustil na osvobodeno ozemlje in kasneje odločilno pripomogel, da je Amerika spoznala resnico o NOB, vodja uradne delegacije, ki je ob

dnevu zmage prisostvovala paradi v Beogradu, osebni prijatelj tovariša Tita, sicer pa po očetu doma iz Dobindola pri Uršnih selih, vendar rojen v ZDA, je 14. maja obiskal novomeško občino, še prej pa si je ogledal gradbišče JE Krško in Kostanjevico.

Ob priskrben sprejemu v tovarni zdravil „Krka“, kjer se je kot biokemik po osnovnem poklicu živo zanimal za tehnologijo, je z zadovoljstvom ugotavljal, kako velika je razlika med Jugoslavijo, zlasti pa Dolenjsko, nekdanj in danes. Zato je ponosen, da je lahko osebno pripomogel k uveljavitvi take Jugoslavije in k boljšemu razumevanju med našo deželo in Združenimi državami Amerike (v Beograd je prinesel tudi osebno poslanico predsednika ZDA Forda).

Najbolj priskrben pa je bilo seveda srečanje s svojci, ki so se ta dan zvečer v velikem številu zbrali v hiši Milana Blatnika, Johnovega bratranca, sicer direktorja „Kovinarja“ v Novem mestu. Naslednji dan zvečer je John Blatnik v hotelu Slon v Ljubljani sprejel tudi novinarje Dolenjskega lista in med drugim natančneje orisal svoje medvojno poslanstvo. Več o tem bomo objavili prihodnjic.

M. L.



GOZDOVI
SO NAŠE
ŽIVLJENJE

TEDEN GOZDOV 18.25. MAJA 1975

Ohranimo
»pljuča«!

»Teden gozdov« - dolg

Smo sredi „Tedna gozdov“ (tokrat je od 18. do 25. maja), obsežne javne manifestacije, ki pod pokroviteljstvom SZDL že tretje leto zapored izkazuje veliko pozornost gozdom.

Domača polovica Slovenije preračunajo gozdovi, neizčrpen vir lesa in kisika, ki so še danes velika neznanka. In ta naša gozdna zakladnica kliče, da z njo ravnamo gospodarno, da zanjo tudi kaj žrtvujemo, kajti brez nje si skoraj ni mogoče zamisljati hitrejši poti v prihodnost. Slovenski gozdovi so izpričali svoje veliko poslanstvo že med zadnjo vojno in po njej.

Vse to nas še naprej zavezuje, da ohranjamo gozdove, kajti njihov splošno družbeni in gospodarski pomen je čedalje večji. V okviru gozdov se rešujejo tudi tako pomembne stvari, kot so regionalno prostorsko planiranje, urbanistične zagate, razvoj turizma, varstvo okolja ali uravnovešene vodnega režima. Zategadelj skrb za ohranjanje gozdov ni samo stvar gozdarjev, lesarjev, lovcev ali mladine, ki iz leta v leto pogozduje, pripravlja predavanja in ekskurzije pod vodstvom Zveze inženirjev in tehnikov gozdarstva in lesarstva (ta je tudi dala pobudo za „teden gozdov“); gozdovi so last vseh, zanje naj skrbijo tudi tisti, ki se ob koncu tedna odpravijo na sprehod pod večno šumenje krošenj in si zajamejo polna pljuča čistega zraka.

„Teden gozdov“ naj osvesti vse, da so veliki dolžniki gozdov, tako veliki, da ne bi bilo napak, ko bi bil „teden gozdov“ dvainpetdesetkrat na leto.

SREČANJE IZGNANCEV

Na brestaniškem gradu bo 8. junija veliko slavlje. Izgnanci iz vse Slovenije bodo počastili spomin na 30. obletnico vrnitve v domovino. Slovesnosti bodo prisostvovali tudi delegacije Slovencev s Tržaškega in Koroške. V gradu bo tisti dan svečana seja občinske skupščine Krško, na kateri bodo podpisali listino o pobratenju krške občine z Bajino Bašto.

APLAVZ SLOVENSKEMU OKTETU

Slovenski oktet je v nedeljo obiskal brežiško občino, kjer je priredil dva koncerta pred navdušenim občinstvom. Popoldne je nastopil na Bizeljskem, zvečer pa v Artičah.



Danes bo še deloma sončno s popoldanskimi nevihtami, nato se bo ohladilo. Ob koncu tedna bo prevladovalo nestalno vreme z oblačnostjo in občasnimi plohami.

Simbol razvoja je vodovod

V nedeljo se je začelo večletno delo mladinskih delovnih brigad, ki bodo v sodelovanju z domačini spremenile podobo in življenje Suhe krajine

„Mladinske delovne brigade bodo v naslednjem desetletju zgradile v Suhi krajini več kot 60 kilometrov vodovodov, vrednost opravljenih del – seveda ne gre samo za vodovod – bo presegla 100 milijonov dinarjev,“ je v nedeljo med drugim poudaril Marjan Pavlin, predsednik medobčinskega sveta ZSM Novo mesto, ob začetku akcije „Suha krajina '75“. Sve-

čanosti na Prevolah sta se poleg predstavnikov dolenskega družbenopolitičnega življenja udeležila tudi Franc Šetinc, sekretar IK predsedstva ZKS, in Franc Šali, član IK predsedstva ZKS.

Letos bodo mladinci-brigadirji iz dolenskih in zasavskih občin zgradili vodovod med Prevolami in Hinjami, ki bo dolg skoraj štiri kilometre, v naslednjih desetih letih pa bodo mladinske delovne brigade poleg že omenjene celovite suhokrajinske vodovodne mreže uredile cestno povezavo med vasi, asfaltirale ceste Dvor-Kočevice, pogozdile več tisoč z grmovjem poraslih površin ter v sodelovanju s prebivalci tega nerazvitega območja sanirale in uredile naselja.

Domačini so sprejeli brigadirke in brigadirje izredno priščno, kar je poleg pridnih rok še eno zagotovilo, da bo akcija „Suha krajina '75“, ki ima namen oživiti eno od v Sloveniji najmanj razvitih območij, resnično uspela.

Seveda pa je tu poleg čisto otipljivih, materialnih sadov še drugo, ravno tako pomembno poslanstvo: brigadirji bodo neposredno spoznali, kaj so delo, humanost, bratstvo, solidarnost in samoupravljanje, prebi-

valcem Suhe krajine pa pomeni akcija stik s svetom, v katerem bi morali in bi radi živeli.

M. B.

POVEJTE NAM!

Naše uredništvo bo v sredo, 28. maja, gostovalo v kočevski občini. Od 16. ure dalje vas pričakujemo v prostorih krajevne skupnosti Struge

V STRUGAH!

K razgovoru vabimo prebivalce vseh vasi in zaselkov na območju struške krajevne skupnosti. Pridite, seznanite nas s svojimi težavami, ne skrivajte uspehov, razodenite tudi svoje načrte!

Na svidenje v sredo popoldne!



V nedeljo smo bili na Prevolah pri Hinjavi v Suhi krajini pričre prvega brigadirskega pozdrava zastavi. V naslednjih desetih letih, trdijo mladinke in mladinci, v teh krajih ne bo več hiše brez pitne vode, nadvse pa je pomembno, da smo tudi na Dolenjskem začeli zidati temelje solidarnosti. (Foto: M. B.)

ŠEST ZLATIH
TUDI NAŠIM

Predsednik slovenskih sindikatov inž. Janez Barborič je 19. maja v klubu poslancev v Ljubljani podelil zlate znake sindikatov Slovenije šestim sindikalnim organizacijam in 65 nekdanjim in sedanjim sindikalnim delavcem. Z našega območja so zlati znak prejeli: Jože Blažič iz Novovega mesta, Franc Kos in Milan Šimec iz Črnomlja, Karel Oražem iz Sodražice, Karel Šterban s Senovega in Jože Zeleznik iz Krmelja.

Že petič
»Krkinge
nagrade«

Doslej je prejelo priznanje 107 študentov ter 29 dijakov

Minuli teden so v novomeški tovarni zdravil „Krka“ že petič podelili „Krkinge nagrade“ študentom visokih šol SFRJ in dijakom srednjih šol Dolenjske, Delavske „Krke“ žele z vsakoletnimi razpisi in podelitvami teh nagrad vzbuditi pri mladih ljudeh že v času njihovega osnovnega izobraževanja zanimanje, interes in tudi odgovornost do raziskovalno-znanstvenega dela, ki je temelj dolgoročnega in smotrnega razvoja našega gospodarstva, znanosti in kulture.

V petih letih je sklad nagradil naloge 107 študentov visokih šol (največ jih je bilo iz ljubljanske, zagrebške in beograjske univerze) ter študijsko-eksperimentalne naloge 29 dijakov iz Dolenjske. Imena letošnjih nagradencev in bolj obširno poročilo o pomeni tega Krkinge prizadevanja, ki je edinstveno v Jugoslaviji, objavljamo na novomeški strani.

Katera je najbolj donosna industrija v nekaterih razvitih industrijskih državah? Avtomobilska, prehranska, letalska, elektronska? Nikar ne ugrabite, ne boste zadeli! Najbolj donosna „industrija“ v sosednji Italiji ni nobena izmed zgoraj omenjenih, marveč — ugrabitve! Da, prav ste prebrali. Samo lani so po neuradnih podatkih ugrabitelji dobili 18 milijard lir dohodka od svojih žrtev — in to so čiste lire, brez davka. Če bi kdorkoli hotel dobiti toliko čistega dohodka po odbitku davkov s kako drugo dejavnostjo, bi moral imeti na storitve milijard lir prometa. Da lanske letošna praksa obeta tudi letos dobre dohodke, pa dokazujejo dva primera ugrabitev v zadnjih sedmih dneh. In kot bi hoteli slediti italijanskim primerom tudi drugi, so včeraj poročili iz Velike Britanije, da so tudi tam ugrabili sina nekega bogataša. Terjajo 120 milijonov dolarjev odkupnine... lahek zaslužek na nepošten način...

Veliko več napora in truda, pa bistveno manj dohodka — če sploh kaj — je prinesel neki drug podvig: prvi ženski vzpon na najvišjo goro sveta, mogočni Mt. Everest v Himalaji. Japonka Junko Tabei se je kot prva ženska v zgodovini povzpela na 8850 metrov visok vrh skupaj z nekaj spremljevalcem in tako postavila rekord, ki ga najbrž ne bo doseglo kaj veliko njenih ovrstnic... tudi ženske ne poznajo meja...

In še nekaj zelo nenavadnega se je zgodilo ta teden: ameriška in sovjetska mornarica sta si izmenjali vpljudnostne obiske. Medtem ko so priplule v Boston sovjetske, so spustile sidro v Leningradu ameriške bojne ladje. Poročajo, da je bilo vzdušje med obema obiskoma — s katerimi so obeležili tudi 30-letnico skupne zmage nad fašizmom — zelo sproščeno in prijetno. Po več sprejemih in prijetnih ter kulturnih prireditvah so se ladje zopet usmerile proti domačim obalam... tudi v znamenju popuščanja napetosti...

V zadnjih tednih smo zvedeli spodbudnejše novice za živinorejce. Evropska gospodarska skupnost je omilila prepoved uvoza mesa in živih telet, Zvezni izvršni svet pa je sprejel predlog o novih zajamčenih cenah živine. Stvari se izboljšujejo, ne bo pa še konca vseh skrbi.

V sporočilu, da se ZIS strinja s predlogom o novih zajamčenih cenah živine, ni bilo navedeno, kakšne bodo. Potrdili jih namreč mora zvezna skupščina. Organi republik in pokrajin pa so se menda že dogovorili o njih. Zato ni pričakovati večjih sprememb, niti dolgega odlašanja. Sicer pa je pot dogovaranja dolga že skoraj poldrugo leto.

Poleg novih zajamčenih odkupnih cen — za mlado pitano govedo prve vrste naj bi živinorejci dobili nekaj več kot 20 din za kg in za mesne prašiče nekaj več kot 15 din — so pomembni tudi pogoji, za katere živinorejce in kdaj bodo veljale take cene. Določene bodo le za družbeno in organizirano (ko-

operacijsko) pitanje. Pogodbe bo treba skleniti ob pričetku pitanja, ne le nekaj tednov ali mesecev pred prodajo, kot so nekateri delali prejšnja leta. Živinorejci morajo to vedeti.

Naši kmetovalci, tudi manjši kmetje, so močno odvisni od prodaje živine, saj poljskih pridelkov prodajajo zelo malo. Nekatere kmetijske organizacije pa niso dovolj podjetne pri sklepanju pogodb o sodelovanju. To potrjuje mali odstotek kooperantov na njihovem območju. Ali naj bodo vsi drugi kmetje prepuščeni dobri volji mesarjev, ki bodo sami odločali, ali bodo kupili njihovo živino in koliko bodo plačali za njo? Ali jim bo kdo omogočil skleniti ustrezne pogodbe o pitanju?

Iz zadnjega PAVLIHE



— Če bodo plače rasle vzporedno s cenami, ne bo dolgo, ko bomo imeli tudi mi takšne plače, kot jih imajo dame generalni direktorji.
— Ja, ja, je že tako, da je človek vedno več vreden, denar pa vedno manj.



LONDON — V Veliki Britaniji že nekaj tednov stavkajo delavci avtomobilske industrije, ki so se jim pridružili tudi nekateri rudarji in delavci kovinske stroke. Zahtevajo višje plače in boljše delovne pogoje. Ko so ta teden stavkajoči prišli na londonske ulice, da bi demonstrirali v prid svojim zahtevam, so se jim pridružili tudi stavkajoči iz Škotske, ki so posebej za to prišli s severa. In prišli so seveda z obveznimi dudami, slovitimi škotskimi glasbenimi instrumenti. (Telefoto: UPI)

Države Evropske gospodarske skupnosti se delno odpirajo za uvoz mesa. Naši živinorejci pa od tega še ne morejo pričakovati veliko, najmanj pa, da bi izvoz kmalu stekel tako kot pred tremi leti. Uvoz mesa in živine v EGS mora namreč biti pokrit z njihovim izvozom drugega mesa.

Izvozne cene mesa in telet v države EGS-tudi ne bodo tako ugodne kot pred leti, v času velikega povpraševanja. To bo druga ovira pri izvozu. Čutili jo bodo predvsem tisti živinorejci, ki ne bodo pitali živine v sodelovanju z delovnimi organizacijami kmetijstva, klavne ali mesne industrije. Še naprej bodo odvisni, tako kot zdaj, od ponudbe in povpraševanja na trgu. Za njihovo živino ne bo zajamčene cene, ne premije. Mesa pa še verjetno ne bo kmalu primanjkovalo tako, da bi mesarji stikali za živino in drug čez drugega ponujali višjo ceno.

Stvari se izboljšujejo. A le za tiste živinorejce, ki bodo dobro organizirani. Sodelovanje s kmetijsko zadružno ali obratom za kooperacijo ne bo le formalnost, ampak bo prinašalo kmetom tudi gnotno korist. Zato bi bilo treba čimprej nadoknaditi zamujeno.

JOŽE PETEK

tedenski zunanjepolitični pregled

Ob kamboški obali se je končal incident, ki je sprva grozil, da bo znova vnesel nemir v komaj končano burjo Indokine. Kamboške oblasti so namreč zaustavile na morju ameriško trgovsko ladjo Mayaguez in jo pod obtožbo, da je vohunila ter

prevažala orožje, odpeljali v svoje pristanišče skupaj s 40 člani posadke.

Američani so takoj zanikali, da bi bila ladja na vohunski misiji, prav tako pa, da bi nosila orožje ali strelivo. Kapetan za jete ladje je kasneje, po prihodu v Singapursko pristanišče, povedal novinarjem, da je kamboškim oblastem pokazal ves ladijski tovor, v katerem po njegovih besedah ni bilo nobenega orožja.

Kakorkoli že, dogodek je v Združenih državah Amerike povzročil precejšnje razburjenje in predsednik Gerald Ford je takoj ukrepal. Hkrati ko je začel diplomatsko, je ukazal tudi vojsko akcijo in pripadniki mornariške pehote so se izkrcali na otok, oddaljen okoli 60 milj od Kambože (pri tem otoku in sicer okoli 7 milj stran, se je incident tudi pripetil) ter zajeli ladjo. Nekaj ur kasneje so kamboške oblasti izpustile posadko, ki se je srečno vrnila. V akciji je padlo več mornariških pešcev, bilo pa je tudi okoli 70 ranjenih. Med ameriške izgube je treba prišteti tudi tri sestreljene helikoptere.

No, sedaj je afere Mayaguez konec in neljuba prilika, da bi se iz nje razvilo kaj hujšega, je k sreči izginila.

SREČANJE GROMIKO — KISSINGER

Medtem sta se na Dunaju srečala ameriški zunanji minister Kissinger in njegov sovjetski kolega Gromiko. Razpravljala sta o ameriško-sovjetskih odnosih, evropski konferenci o varnosti in sodelovanju. Bliznjem vzhodu in Indokini. Srečanje samo ni prineslo nobenih dramatičnih rezultatov, pa saj tega nihče tudi ni pričakoval, ker bolj sodi v okvir rednega posvetovanja dveh supersil o aktualnih mednarodnih zadevah in manj v okvir kakšnega izjemnega poskusa reševanja zapletenih problemov.

Po razgovorih sta obe strani izjavili, da sta zadovoljni in to je bilo tudi vse. Po obisku Dunaja je Kissinger odpotoval v Bonn, kjer se v trenutku, ko to poročamo, pogovarja z najvišjimi zahodnonemškimi predstavniki.

DUNAJ: STARA PESEM

Jugoslovansko-avstrijski odnosi so po vseh znamenjih so-deč na hudi preizkušnji po zadnjih izjavah uradnega Dunaja, ki

je na izredno grob in že kar žaljiv način zavrnil vse jugoslovanske zahteve, ki zadevajo ure-

Končana afera Mayaguez

ditev položaja naše manjšine onstran Karavank.

Pri tem je šel kancler Bruno Kreisky celo tako daleč, da je primerjal pisanje jugoslovanskega tiska s fašističnim, približno isto pa je bilo rečeno tudi na nekem drugem mestu. Dvajset let po podpisu avstrijske državne pogodbe morajo torej predstavniki naše manjšine še vedno ponavljati stare, neizpolnjene zahteve, ki izvirajo iz določil avstrijske državne pogodbe, uradni Dunaj pa ostaja zanje povsem gluha.

To je vneslo v jugoslovansko-avstrijske odnose izrazito noto poslabšanja in ima lahko negativne posledice, ki utegnejo prerasti okvir dvostranskih odnosov.

Jugoslavija slejkoprej ostaja pri upravičenih zahtevah, da mora Avstrija izpolniti vsa določila 7. člena državne pogodbe in zagotoviti naši manjšini v Avstriji pogoje za nemoten in enakopraven razvoj, kar Dunaj doslej ni bil pripravljen izpolniti.

Sosednja Avstrija prav tako ni pokazala niti najmanjšega zanimanja, da bi odločno preprečila delovanje neonacističnih in fašističnih sil, ki na njenem ozemlju odkrito rovarijo zoper našo državo.

TELEGRAMI

PARIZ — Iranski šah Reza Pahlavi je prišel v Pariz, kjer se bo s francoskim predsednikom Giscardom d'Estaingom pogovarjal o nadaljnjem prizadevanju, da bi organiziral svetovno konferenco proizvajalcev in porabnikov nafte.

ALŽIR — V Alžiru so se pričela pogajanja med iraškim ministrom za zunanje zadeve Sadunom Hamadom, šefom iranske diplomacije Alijem Abasom Kalatbarijem ter njunim gostiteljem, alžirskim zunanjim ministrom Abdelazizom Bouteflikom. Od tega sestanka pričakujejo, da bo privedel obmejni spor med Irakom in Iranom v končno fazo. Napovedujejo, da bi že te dni utegnili podpisati dokument o dokončni rešitvi tega spora.

RIM — Inspektorji italijanske carine so začeli štiridnevno stavko. Protestirajo zaradi premajhnega številca osebja, pa tudi zato, ker jim pristojni organi niso plačali nadurnega dela. Vodstvo sindikatov že 18 sporočilo, da vlada carinikom že 18 mesecev ni plačala nadurnega dela in da cariniki v prihodnje ne bodo več delali nadur.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

S spominsko proslavo prejšnjo soboto na Poljani pri Prevaljah — kjer so pred tridesetimi leti, ko je po drugih evropskih bojiščih že več dni pred potihnilo orožje v boju proti Hitlerjevi soldateski, enote naše narodnoosvobodilne vojske v zadnjem silovitem spopadu z umikajočim se sovražnikom zajele še veliko množico okupatorjevih vojakov ter njihovih pomagačev pred umikom na avstrijsko ozemlje — s to spominsko proslavo smo pri nas obeležili resnični konec minule osvobodilne vojne na naših tleh.

Kakor smo se na strani zaveznikov vojsk prvi od vseh podjarmljenih narodov uprli fašističnim okupatorjem, tako smo na evropskem bojišču druge svetovne vojne končali ta boj kot zadnji — je ob tej priložnosti poudaril slavnostni govornik na proslavi, predsednik RK SZDL Mitja Ribičič.

Dejal je še, da nas spominski kamen na Poljanah svače opominja ter zavezuje do vseh tistih, ki so padli v tej zadnji bitki na našem ozemlju. V nadaljevanju svojega govora se je Mitja Ribičič kritično dotaknil sedanjih pritiskov naših sosedov proti našim narodnostnim manjšinam, kar kali odnose med državami, ogroža naše odprte meje ter zavira perspektive sodelovanja — zlasti s sosednjo Avstrijo.

Tudi naslednji govornik na sobotnem slavu, predsednik zveznega odbora ZZB NOV armadni general Kosta Nadj, je ostro obsodil mnoge sedanje napake, posplošene ali sploh zanikajoče ocene našega narodnoosvobodilnega boja ter ožigosal oživljanje mednarodnega fašizma ob pomoči nekaterih reakcionarnih sil v mnogih državah — kar vse, kot je poudaril, gotovo ne prispeva k mednarodnemu razumevanju, za kar se Jugoslavija vseskozi zavzema v svoji miroljubni politiki. Odločno terjamo, je dejal, da dežele, kjer delujejo takšne hujšakaške sile, enkrat a vselej onemogočijo njihovo sovražno dejavnost.

Izvršni komite predsedstva CK ZKS je prejšnji teden (v sredo) posvetil posebno pozornost vprašanju našega štipendiranja — saj so ugotovile, da začetne politike na tem pomembnem področju za usmerjanje kadrov nikakor ne uresničujejo dovolj uspešno. Navzlic sklenjenim družbenim dogovorom glede štipendiranja se namreč še sedaj zatika po posameznih občinah in delovnih kolektivih, ko naj bi le-ti podpisali konkretne samoupravne sporazume oziroma jih sploh začeli izvajati.

Zato je izvršni komite sklenil zaostri ta vprašanja; vse OZD bodo morale podpisati te sporazume, je bilo sklenjeno, in v sleherni občini pa tudi na republiški ravni bo treba

Pereča energetika

realno oceniti, kaj je bilo doslej že narejeno glede uresničevanja štipendijske politike. Dogovor pa bo treba tudi tako dopolniti, da bo v njegovo izvajanje lahko posegla tudi SDK.

Prejšnji teden je bil precej posvečen problematiki naše energetike — o tem so razpravljali ZIS, republiški izvršni svet in tudi drugod. ZIS je ob obravnavi informacije o graditvi nekaterih začetnih večjih objektov v državi (predvsem gre za energetske objekte, pa tudi za industrijske, prometne in druge) priporočil republikam in pokrajinama, naj nikakor ne gredo nikjer v nove investicije, marveč naj najprej dokončajo že začete — naj torej ponovno preverijo seznam prioriteten investicij na svojih območjih.

Republiški izvršni svet, ki je prejšnji čet-

tek obravnaval energetska bilanca za letošni našo republiko, pa je ugotovil, da je ta bilanca zares hudo napeta in da ni na razpolago potrebnih rezerv. Ugotovljeno je bilo, da so pri dograditvi vseh elektroenergetskih objektov, ki naj bi jih dokončali letošni in do leta 1977 že precejšnje zamuda — kar nam utegne povzročiti veliko gospodarsko škodo. Glede tega bo še treba raziskati resnične vzroke, je sklenil IS, razen tega pa so poudarili, da je treba pospešiti priprave za nov sistem cen v energetiki.

Povejmo še, da v Sloveniji potekajo nagle priprave za ustanovitev SIS za nafto in plin — te prepotrebne skupnosti, ki bo morala samoupravno reševati vprašanje glede preskrbe s tekočimi gorivi. Predvideno je, da bi bila prva skupščina te skupnosti že sredi julija.

Prejšnji teden je ZIS sprejel nekatere spremembe prometnega davka za določene proizvode (večidel gre za podražitve teh artiklov), s čimer naj bi se zagotovila potrebna sredstva za izplačevanje odobrenih premij za mleko, teleta, junce in ovce ter nadomestila pri cenah svežega mesa in drugih živil. S tem so se za določene odstotek podražili izdelki iz kovin, porcelana, stekla, keramike, plastičnih mas, papirja, lesa, pa kemični izdelki, gradbeni material in kuhinjska sol.

Podražitve nas nasploh precej tajejo — na vseh ravneh so prizadevanja, da bi rast cen, vendarle zavrla oziroma jih spravila v začetne okvire. Zaskrbljivo je, kot ugotavlja republiška statistika, da smo že v prvih štirih mesecih letošnjega leta z rastjo cen na drobno dosegli celoletno planirano raven življenjskih stroškov v Sloveniji (ta rast znaša že doslej v primerjavi s lanskim letom kar 26,4 %). Takšno divjanje cen nam utegne razvrednotiti vse siceršnje uspehe ter ga bo nujno treba zaustaviti, saj navzdol pritiska na inflacijo.

V začetku prejšnjega tedna so na seji predsedstva SFRJ, ki jo je vodil predsednik Tito, skladno z ustavnimi določili izvolili in razglasili za novega podpredsednika predsedstva Vladimirja Bakasčiča, ki je v tej funkciji zamenjal dosedanjega podpredsednika Petra Stamboliča.



V nedeljo so v Gabrju zastavili lopate za dom družbenih organizacij, ki bo služil vsem prebivalcem te marljive krajevnke skupnosti. Dom bo meril 24 krat 14 metrov, v dvorani bo prostora za 150 ljudi. Domačini so doslej zbrali za 80.000 din gradbenega materiala. Na sliki: tesarji.

Z nedeljskega slavlja na letališču v Cerkljah ob Krki, kjer so v mladinsko organizacijo sprejeli 220 pionirjev iz brežiške občine. Na sliki: komandant garnizije Cerklje podpolkovnik Rade Japundžić, med tem ko je čestital mladim članom ZSMS in jim izročal izkaznice. (Foto: J. Teppey)

V počastitev 30-letnice osvoboditve in 20-letnice obstoja podjetja Kočevski tisk je mladinska organizacija v tem podjetju organizirala v soboto, 17. maja, avtomobilski rally do Ljubljane in nazaj, ki so se ga udeležili člani kolektiva s 27 vozili. (Foto: F. Brus)

Gojenci Doma Majde Šilc iz Šmihela pri Novem mestu – kar 160 jih je bilo – so v soboto skupaj s preživelimi borci X. SNOUB pomagali občanom krajevnke skupnosti Birčna vas obnoviti cesto Stranska vas–Gornje Lakovnice do Jurne vasi in odcep, ki pelje v Podljuden.

SEJEM CIVILNE ZAŠČITE V KRANJU

Letošnji sejem opreme in sredstev civilne zaštite, ki bo že tretji po vrsti in bo odprt od 26. do 30. maja v Kranju, je edina tovrstna specializirana prireditelja za celotno jugoslovansko področje. Sejemski program je razdeljen v več delov: v komercialni, namenjen kupcem, in z njim povezano razstavo protipožarne zaštite, seminarji in vadbami. Proizvajalci, ki na sejmu razstavljajo, so iz številnih evropskih držav. Letošnjih udeležencev je več kot prejšnja leta, kar dokazuje, da je stopil kranjski sejem v korak z drugimi podobnimi prireditvami v svetu.

Vse dni sejma bo deloval tudi urad za informacije, kjer bodo tako obiskovalci kot kupci dobili potrebna pojasnila.

Denarni načrt regionalne zdravstvene skupnosti za Dolenjsko še vedno ni sprejet, ker se zbor izvajalcev na zadnji skupščini ni strinjal s tako imenovanim „razrezo“ denarja. Predvsem je bil ta zbor proti predlaganemu znesku za zdravstveno varstvo. Poglejmo, za kaj je šlo!



Ne bo bolelo!

Od 235.068.000 dinarjev, ki naj bi se letos nabrali v skladih regionalne skupnosti, naj bi zdravstveno varstvo dobilo 188 milijonov ali 80 odstotkov vseh sredstev ter nekaj nad 15 odstotkov več kot lani. Delegati zbora izvajalcev so menili, da bi ta vsota ne zadostovala za uspešno delovanje zdravstva. Podprli so stališče delegacije novomeške splošne bolnišnice, ki pravi, da bi morali glede na gibanje materialnih stroškov in osebnih dohodkov zadržati vsaj lansko razmerje v strukturi dohodkov.

Za zbor uporabnikov je taka razlaga pomenila nezadosten razlog, da

bi ne sprejel predloga denarnega načrta, zato je poleg predlaganega načrta sprejel tudi izhodišča za sklepanje samoupravnih sporazumov. Zbor izvajalcev pa je, kot smo že povedali, ravnal nasprotno in ni glasoval niti za prvi niti za drugi predlog. Pri obravnavi izhodišč so delegati celo menili, da le-ta niso v skladu z republiško resolucijo in sindikalno listo.

Po neuspešnem glasovanju skupščini ni preostalo drugega, kot da je naročila ponovno preučitev in usklajitev predlogov, takih, da bodo sprejemljivi za oba zbora. Sprejeto je bilo tudi stališče, naj se za nove predloge, preden bodo prišli spet v delegatske klopi regionalne skupnosti, izrečejo občinske zdravstvene skupnosti v Črnomlju, Krškem, Metliki, Novem mestu in Trebnjem.

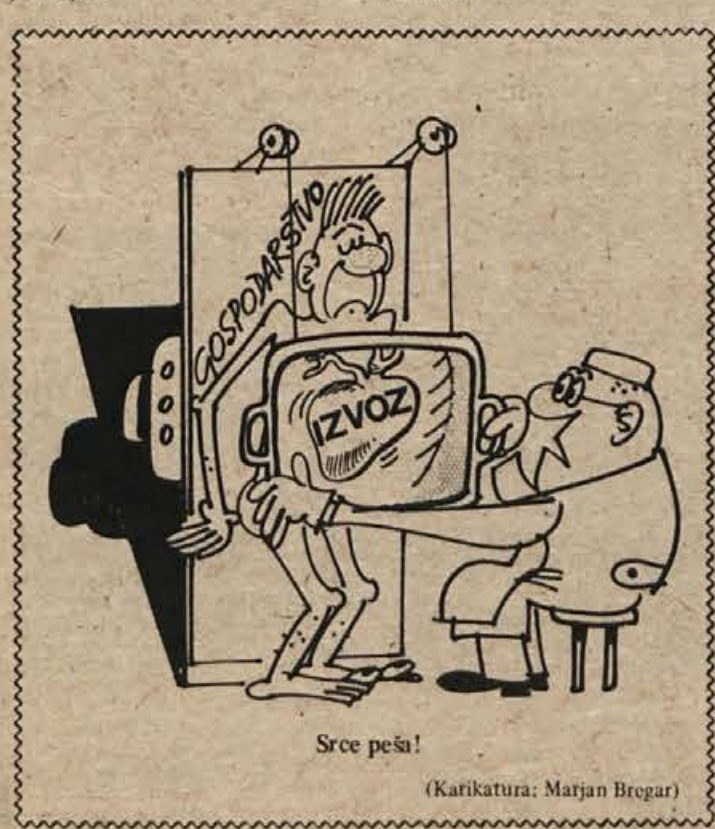
I. Z.



Plačilo za znoj

Čas kot sodnik

Čas postavlja stvari na svoje mesto in je pravičen sodnik. V kmetijstvu na primer. Včasih se zdi, kot da stopicamo na mestu, prava razlika se pokaže šele v daljšem obdobju. To pride človeku na misel, ko prebira sejemске informacije in v njih govori, ki ga je ob odpiranju 42. mednarodnega kmetijskega sejma v Novem Sadu imel inž. Ivo Kuštrak, predsednik zveznega komiteja za kmetijstvo. Tako je strnil nekatere svoje primerjave.



Srce peša!

(Karikatura: Marjan Bregar)

Še enkrat svinčnik v roke - za zdravstvo

V zadnjih 30 letih se je delež kmetijskega prebivalstva v Jugoslaviji zmanjšal od 73 na 33 odstotkov. Če je pred tremi desetletji en Jugoslovčan pridelal hrane komaj zase, jo zdaj pridelata za tri ljudi. To lahko stori samo velik tehnološki napredek, ki seve še traja, saj svojega največjega obsega še ni zavzel. V ZDA pridelal en človek hrane za 30 ljudi! Čeprav živi v naši državi zdaj 6 milijonov več ljudi, pridelamo na prebivalca 310 kg pšenice ali 124 kg več kot prej ter 400 kg koruze ali 139 kg več kot pred tremi desetletji. Produktivnost se je v kmetijstvu potrojila; k temu je zlasti pripomogel pohod mehanizacije. V jugoslovanskem kmetijstvu dela zdaj že nad 200.000 traktorjev.

Te podatke je vredno poznati – ne da bi živel v samozadovoljstvu, temveč da bi imeli več zaupanja vase, več poguma za naprej. Skok v zadnjih treh desetletjih je bil narejen v težavnejših razmerah, kot so danes.

M. L.

Vprašamo se, kateri so najvažnejši razlogi, da je zunanje trgovinski primanjkljaj postal najbolj kritična postavka, če izvajamo neustavljivo dviganje cen. In to potem, ko smo v bližnji preteklosti že malone zlezli na zeleno vejo, imeli celo presežek v bilanci in napovedovali konvertibilnost dinarja. Jernej Jan je v Novem mestu našel naslednje razloge: inflacija, ki se v svetu umirja, pri nas pa narašča in se zato proizvajalci raje ozirajo na domači trg; zatem svetovna gospodarska kriza, ki se traja; premajhna povezanost našega gospodarstva pri nastopanju na zunanjih tržiščih; prepočasno uveljavljanje združenega dela tudi na tem področju.

M. L.



V semiški Iskri, ki izvažajo v 20 držav in je največji izvoznik v črnomaljski občini

Izvoz je zašepal

Z letošnjimi rezultati ni mogoče biti zadovoljen. Načrtovali smo za 10 odstotkov večji izvoz in le 4 odstotke večji uvoz – vse računano po količini blaga, ne denarja – vendar blagovna menjava ne poteka tako. Lanski izvoz je bil po količini celo večji, kot je letos, stopnja rasti uvoza smo letos sicer zmanjšali, vendar le zaradi uvoznih omejitev.

Poglavitne naloge torej ostanejo. Povečati je treba izvoz ter krotiti pretiran uvoz, sicer se nam ne bo posrečilo uresničiti tudi nekaterih drugih gospodarskih ciljev, zapisanih v resoluciji o družbenoekonomskem razvoju v letošnjem letu. Tako je dejal na ustnem časopisu „Komunist“ v petek v tovarni „Krki“ Jernej Jan, predsednik republiškega komiteja za zunanjetrgovinske stike. Naglasil je, da tako upotovitve veljajo tudi za dolenjsko gospodarstvo, v katerem sta glede zunanje trgovine najvažnejši avtomobilska in kemijena industrija.

Žrtev omejitev

Osnovni surovini, ki ju TOZD Iskra–Šemič uporablja v proizvodnji, sta pokositrana bakrova žica in aluminijeva folija posebne kvalitete. Omenjenih surovin pri nas ne proizvajamo, zato so jih v Iskri do sedaj uvažali. Nadaljnji uvoz teh surovin pa bo odvisen od ukrepov gospodarske zbornice.

Ze 11. aprila je bila v Uradnem listu SFRJ objavljena sprememba uvoza aluminijevih in bakrovih izdelkov, ki so jih premetili iz režima proste prodaje v t.i. režim „D“. To pa pomeni, da bodo morali dati soglasje za uvoz teh izdelkov vsi proizvajalci aluminijevih in bakrovih izdelkov pri nas. Aluminijeva folija, ki jo uporabljajo v Iskri, pa pri nas ne izdelujemo, prav tako pri nas ne izdelujemo pokositrane bakrove žice, kakršno potrebujejo v Iskri.

Namesto dovoljenja, da smejo surovine uvažati še naprej, so v Iskri dobili informacijo, da sicer smejo uvažati surovine, vendar samo 75 odstotkov od lanskoletne količine. Pozneje so to količino zmanjševali in po zadnjih podatkih smejo v Iskri uvoziti samo še 50 odstotkov surovin lanskoletne količine. Tako majhne količine surovin pa bi Iskrino proizvodnjo popolnoma ohromile, saj predvideva povečano proizvodnjo, torej potrebuje še več surovin kot lansko leto.

Medtem ko Iskra čaka nadaljnje ukrepe, so ji pošle vse zaloge. V tovarni so sicer prepričani, da v naši družbi ni dopustno, da bi zaradi nepravilnih ukrepov pristojnih organov merali ustaviti proizvodnjo, vendar pa vse kaže na to, da pristojni ne prepočasi rešujejo že omenjene težave. Zaradi tega je Iskrina proizvodnja že pred tedni začela šepati. Po podatkih iz prejšnjega tedna pa zaradi pomanjkanja surovin 27 delavcev ni delalo po 1 dan, po 2 dni pa 8 delavcev.

L. TOMIČ

vredno je zapisati...

Vinogradu ni potrebna molitev, temveč motika, pravi pregovor, menda bolgarski. V prenesenem pomenu bi to lahko uporabili tudi „na polju“ političnega delovanja. Bolj od besed, brez katerih pa pri politiki seveda ne gre, je pomembno vsakdanje dobro delo, vsakdanje pravilno ravnanje, vsakdanji osebni zgled. „Komunist potrjuje svoje besede z dejanji,“ je dejal na X. kongresu, in sicer ne prvič, tovariš Tito.

Nov poudarek

Na ustnem časopisu „Komunist“, ki je bil minul petek v Novem mestu, je bila ta misel spet v ospredju. Lahko bi rekli, da jo je najbolj jasno in odločno podčrtal Ilica Račan, član IK predsedstva CK ZK Hrvatske, gost na prireditvi, ko je dejal nekako takole:

Ne besede, pa čeprav se tako modre, ne predavanja, pa četudi še tako dobra, niti programi, še tako dobro sestavljeni, ne morejo nadomestiti dela – in to dela oziroma akcije vseh komunistov. Vse to je le pripomoček, da je mogoče narediti preobrat v sebi, da je mogoče zavestno drugače ravnati, vedeti, kaj hočemo. Šel je še dlje in naglasil, da mora to, kar se zdaj dogaja v Zvezi komunistov in v političnem delovanju nasploh, čimprej izgubiti značaj trenutne akcije, postati mora trajna, vsakodnevna oblika partijskega dela.

Izjemnega pomena je tudi osebni zgled, ki pa ga včasih podcenjujemo. Komuniste ljudje sodijo po tistih, ki jih poznajo. Zatorej velja za vsakega, da mora biti dosleden, vztrajen, borben, delaven, pošten, predvsem pa, da mora biti človek, kot je označil moralni lik člana revolucionarne partije Stane Dolanc. To pa so lastnosti, ki govorijo v prid organizaciji ZK bolj kot preobilje besedi, s katerimi se čisto srečujemo in v katerih so si pravzaprav mnogi ljudje podobni, čeprav se po delih med seboj močno razlikujejo.

M. LEGAN

Sejmišča

BREŽICE: Na sobotni sejem so rejci prignali 537 prašičev, prodali pa so jih 395. Do 3 mesece starih prašičev so prodali 373 po 25 dinarjev kilogram žive teže, nad 3 mesece starih prašičev pa so prodali 18 po 15 – 16 dinarjev kilogram žive teže.

NOVO MESTO: Promet na ponedeljkovem sejmišču je bil še kar živahen. Rejci so pripeljali 459 prašičev, od teh so jih prodali 298. Prašiče, stare od 6 do 12 tednov, so prodajali po 400 do 520 dinarjev, prašiče, stare od 3 do 6 mesecev pa po 530 do 780 dinarjev. Kupci so bili tako kot skoraj na vsakem sejmu predvsem iz drugih občin. Cene so ostale nespremenjene.

Kmetijski nasveti

Napotki za kisanje (II.)

Znano je, da se detelje mnogo težje skisajo v silosu, kot pa trave. V njihovi naravi je, da imajo veliko beljakovin, boljje rečeno: ozko razmerje med surovimi beljakovinami in sladkorji oziroma ogljikovimi hidrati. Pri siliranju detelj in travno-deteljinih mešanic, pa tudi zelo mlade trave je zaradi obilice beljakovin in možnosti za masleno kislinosko vretje potrebno biti še posebej pazljiv in natančen.

Tudi vreme ima pomemben vpliv pri siliranju. Dlje časa traja joče sončno vreme zvečuje odstotek sladkorja v krmi in zato olajšuje siliranje. Vendar je treba upoštevati, da pretoplo vreme krmo preveč segreje in s tem ovira normalno mlečnokislinsko vrenje. Zato je priporočljivo silirati v zgodnjih jutranjih urah. Velja pravilo: spomladanski odkos trave naj gre v glavnem v silos, poletni za mrvo, jesenski pa delno za mrvo, delno pa za silos – pomešan s silažno koruzo.

Teoretični raziskovalci tehnološkega postopka, zlasti pa praktiki ne morejo prehaliti blagodejnega učinka ovenenja krme na uspehi pri siliranju. Najbolje je, če znaša odstotek sušine 30 do 35 odstotkov, to pa je takrat, ko je krma svežo barvo že izgubila, drobni lističi pa se pri obračanju in nakladanju še ne drobijo. Ravno prav ovenela krma se odlično silira, razen tega jo je mnogo lažje prevažati kot svežo.

Da bo siliranje pravilno, je priporočljivo neprekinjeno polnjenje silosa, torej: čimveč dela opraviti naenkrat. Prav tako je dobro, če je trda, bolj pusta krma zrezana, ker jo je le tako mogoče dobro stlačiti in iztisniti zrak, kar je pravzaprav najvažnejša zahteva. Brez močnega, enakomerne in stalnega tlačenja krme med spravilom si ni mogoče misliti dobre silaže.

Ko je silos napolnjen, ga je treba neprodušno zapreti. Glede uporabe dodatkov pri kisanju pa velja, da jih dodajamo le tistim rastlinam, ki na splošno težko prevrevajo. Kot dodatke lahko uporabljamo krmni sladkor, melaso, pesne rezance, pa tudi kisline (mravljinčna), soli in kulture mlečnokislinskih bakterij.

Inž. M. L.

Zastavljeno...

(nadaljevanje s 1. strani)

Ljudi in po vplivu, ki ga imajo v njih delavci; Franc Sali, član IK predsedstva ZKS, ki je govoril o izobraževanju in idejnopoličnem usposabljanju komunistov, pa je poudaril, da zahtevajo ljudje od komunistov znanje, čut za sočloveka in idejno ter moralno podporo. Po Salijevem mnenju so ena najpomembnejših oblik usposabljanja članov ZK sestanki osnovnih organizacij, ki jih je zaradi tega treba dvigniti na višjo raven. Osnovna organizacija ZK, ki ne posveča posebne pozornosti izpopolnjevanju svojih članov, se namreč lahko hitro znajde v položaju, ko v svojem okolju ni več vodilna sila.

Lojze Šterk, sekretar medobčinskega sveta ZK na Dolenjskem, je ocenil dosedanja prizadevanja pri usposabljanju komunistov in organiziranosti ZK na dolenjskem območju. Opozoril je, da kljub velikim uspehom komunisti še niso dovolj idejno usposobljeni in zato večkrat ostajajo ob strani, kar je tudi eden od vzrokov prepočasne uveljavljanja novih odnosov, ki jih določa ustava.

Predsednik komisije za organiziranost, razvoj in kadrovska vprašanja pri CK ZKS Peter Hedžet je govoril predvsem o vlogi osnovnih organizacij ZK, ki so dolžne odkrivati nosilce in razloge sicer posameznih, vendar naši družbi nesprejemljivih pojavov.

Ustni časopis „Komunist“ je izzvenel, čeprav se sogovorniki njegovega uredništva večinoma niso dotaknili specifičnih dolenjskih razmer, v ugotovitvah, da ni dovolj, če si komunisti nekaj želijo in so to tudi pripravljeno storiti, potrebna je tudi sposobnost, da zastavljeno lahko store. To je med drugim poudaril Ivica Račan, član IK predsedstva CK ZK Hrvaške.

M. B.

RAČUNOVODJE V BREŽICAH

Deveti redni skupščini Zdrženja računovodskih in finančnih delavcev Slovenije, ki je bila 15. in 16. maja v Brežicah, je prisostvovalo 300 delegatov in gostov, med njimi člani Kluba absolventov trgovske akademije iz Trsta in predstavniki republikanskih združenj. O družbenem dogovarjanju in samoupravnem sporazumevanju pri delitvi dohodka in osebnih dohodkov je govoril republikanski sekretar za delo Pavle Gantar, o osnovah samoupravnega sistema planiranja pa direktor zavoda SR Slovenije za urbanizem Ivan Lapajne.

Delegati so na zasedanju skupščine sprejeli kodeks poklicne etike finančnega delavca in načel financiranja organizacije združenega dela. V smernicah za združeno delo se zavzemajo za dosledno izvajanje načel gospodarske politike, za uveljavitev



V tednu Komunist se je 16. maja mudil na enodnevnem obisku v Novem mestu g. Sam Russel, urednik časopisa „Morning Star“, glasila Komunistične partije Velike Britanije, ki je na povabilo vseh izdaj Komunist obiskal Jugoslavijo. V Novem mestu si je gost ogledal nekaj zanimivosti, popoldne pa je imel pogovor s skupino družbeno aktivnih žensk, kar kaže tudi naš posnetek. (Foto: R. Bačer)

Znanje samoupravljalcem

Doslej že 5 dvomesečnih tečajev, v načrtu pa jih je za zdaj še 6, kasneje pa še več

Pred kratkim je bil končan zadnji dvomesečni sindikalni politični seminar na Jasnici pri Kočevju, ki ga je obiskovalo in končalo okoli 45 sindikalnih in mladinskih delavcev iz vse Slovenije. Vodjo Centra za družbeno in politično izobraževanje Zdravka Troho smo zaprosili, naj nam pove o namenu takega izobraževanja. Povedal je:

„To je že peti tak seminar, ki smo ga organizirali v obdobju zadnjih dveh let na Jasnici. Skupno je seminarje uspešno končalo okoli 200 sindikalnih in mladinskih delavcev. Večina tečajnikov je bila iz neposredne proizvodnje in zdaj že opravljajo politične dolžnosti v svojih TOZD. Naših seminarjev se je lahko udeležil le kandidat, ki je dokončal najmanj poklicno šolo in je bil poli-

tično aktiven v delovni organizaciji.“

O bodočem podobnem izobraževanju sindikalnih in mladinskih delavcev pa je dejal: „Taki seminarji bodo naša stalna praksa. Za zdaj smo se dogovorili, da jih bomo nadaljevali jeseni. V načrtu imamo 6 seminarjev, ki bodo tudi trajali po dva meseca, vsakega pa bo obiskovalo po okoli 50 kandidatov. Na njih bodo udeleženci seminarja poslušali tudi predavanja znanih političnih in javnih delavcev o samoupravljanju ter osnovah socialističnega in delavskega gibanja, subjektivnih silah, problemih sodobne družbe, družbenih dejavnostih in drugem.“

Za zaključek vsakega seminarja s testiranjem preizkusimo znanje tečajnikov. Udeleženci dosedanjih seminarjev so pri preizkusu pokazali solidno znanje in so skoraj vsi seminar uspešno končali.“

M. GLAVONJIČ



Redakcija in gostje ustnega časopisa „Komunist“, ki je bil minuli petek v novomeški „Krki“. (Foto: S. Mikulan)

Brez ideje - kot vojak brez puške

V novomeški študijski knjižnici do konca maja razstava marksistične literature, ki jo je 16. maja odprl Ludvik Golob

Razstavo marksistične literature, prirejeno v avliah študijske knjižnice Mirana Jarca ob tednu „Komunista“ v novomeški občini, je 16. maja odprl in na otvoritvi govoril Ludvik Golob, član izvršnega komiteja predsedstva CK ZKS. Med prvimi obiskovalci si je je ogledal tudi Todo Kurtović, sekretar v izvršnem komiteju predsedstva CK ZKJ.

Ludvik Golob je poudaril, da je KP v svojem legalnem in ilegalnem delu uporabljala govorjeno in pisano besedo, saj se je zavedala, da je pisana beseda veselejša. Izhajala je najrazličnejša literatura, sovražnik je stikal za njo, ni pa je mogel uničiti. Eden takih listov - „Boljaševik“ - je izhajal leta 1932 v Novem mestu. Izšlo je šest števk, „Boljaševik“ pa je imel tako pomembno vlogo, da ga je v svojem arhivu shranila celo Kominterna.

Novomeška razstava (odprta bo do konca maja) poskuša obiskovalcu dopovedati, da poteka vse iz Komu-

nističnega manifesta, zato je tudi tako urejena. Vir za pridobivanje marksistične ideje so bili in so klasični, z jugoslovanskimi vred. Zato jih razstava posebej prikazuje: Marxa, Engelsa, Lenina, Tita, Kardelja, Kidriča in druge. Da je ideja živela, pokaže razstavljen izbor tiskov, ki so marksistično idejo širili od leta 1919 dalje, nakar sledi periodika, ki jih je partija izdajala ali usmerjala.

Golob je še posebej poudaril: „Namen razstave je predvsem pokazati, da je le z idejo prežet človek lahko borec za ideale. Partijec, ki ni vsrkal vase ideje, je kot vojak brez

orožja. Moč ideje je večja od orožja, zato je naš razredni sovražnik najbolj udarjal prav po komunistih.“

I. Z.



Prve obiskovalce je po razstavi marksistične literature v novomeški študijski knjižnici popejkal upravnik te ustanove Bogo Komelj, ki ga posnetek kaže ob vitrinah. Razstava, organizirana v počastitev tedna Komunist v Novem mestu, bo odprta do konca maja. (Foto: I. Zoran)

OBISK IN ČESTITKE V PLETERJAH

Predstavniki Komisije SR Slovenije za odnose z verskimi skupnostmi so prejšnji teden obiskali kartuzijo Pleterje. V imenu republikanskih ustanov, ki nadaljujejo tradicije organov oblasti iz časov narodnoosvobodilnega boja, so vodstvu tega znanega samostana čestitali ob prazniku zmage in 30-letnici osvoboditve.

Se posebej so pozdravili nekdanjega priorja dr. Edgarka Leopolda, ki ima 94 let. V razgovoru z njim in na kosilu, ki ga je priredil sedanji prior Janez Drolc, so skupno obudili prenekateri spomin na sodelovanje kartuzije Pleterje v NOB in na pomoč, ki jo je samostan nudil naši osvobodilni vojski.

A. B.

V nedeljo slavlje tomšičevcev

Na proslavi v Dobrepoljah bo govoril B. Osolnik

V Dobrepoljah v grosupeljski občini se je začel 18. maja „Teden oživljanja tradicij NOV“, ki bo trajal do 25. maja, ko bo ob 10. uri na proslavi govoril predsednik zunanjepoličnega odbora SFRJ Bogdan Osolnik.

Danes, 22. maja, bo ob 19. uri v Dobrepoljah nastopil balet SNG, jutri popoldne bodo športna tekmovanja, v soboto bo najprej kviz o Tomšičevi brigadi, nato pa tovariško srečanje borcev, vojakov in domačinov ob tabornem ognju in ognjemetu.

V nedeljo bo zjutraj budnica, ob 9. uri razvite prapora ZRVS, ob 9.45 svečan mimohod, ob 10. uri proslava z govorom Bogdana Osolnika, ob 10.50 otvoritev plošče na šoli in poimenovanje šole po prvi slovenski partizanski brigadi Toneta Tomšiča, nato pa bo zabava s plesom.

Kot smo že omenili, so se svečanosti začele že 18. maja s športnimi tekmovanji; 19. maja je gostovalo Prešernovo gledališče iz Kranja, 20. maja je bil rokometni turnir, večeraj pa glasbeno-literarni večer. Odprta je tudi razstava o bojni poti Tomšičeve brigade in udeležbi Dobrepoljske doline v NOB.

J. P.



Pred Jakobom Beričem, predsednikom novomeške občinske skupščine, je 15. maja v Novem mestu prisegel najprej predsednik sodišča združenega dela Vladimir Bajc (prvi z desne), za njim pa še dvajset sodnikov (vseh nismo mogli zajeti na posnetku) združenega dela. (Foto: D. Rustja)



Edvard Kardelj:

Nezakonitosti zatirati v kali

Nujno je potrebno, da naši državni organi, vodilni organi v organizacijah združenega dela in vsi drugi odgovorno opravljajo svoje funkcije pri zagotavljanju zakonitosti. Vsi tisti, ki so v skušnjavi ali ki poskušajo nezakonito delati, se morajo zavedati, da je kar največja verjetnost, da jih bodo odkrili in preganjali. Če bo prišlo do hujšega kršenja zakonitosti na posameznih področjih, je treba pristojne organe državne uprave zaradi tega poklicati na odgovor. Toda naša državna uprava v celoti je zdaj oslabiljena, tako da ni sposobna povsem opravljati tiste funkcije, ki jih v našem ustavnem sistemu ima. Poleg tega upravni organi pri svojem delu tudi niso samostojni. Neredko nanje negativno vplivajo tudi nekateri lokalni, republiški in zvezni dejavniki. Prav tako imajo nanje velik vpliv močne gospodarske grupacije. Organi državne uprave dostikrat tudi ne morejo intervenirati, kadar bi hoteli, ker jim naši predpisi za to ne dajejo dovolj osnov. Zaradi tega je treba izpopolniti in dopolniti predpise, ki se nanašajo na te dejavnosti upravnih organov.

(Član predsedstva CK ZKJ na seji predsedstva)

Mitja Ribičič:

Janusov obraz avstrijske politike

V sosednji Avstriji ne proslavljajo zmage nad fašizmom tako kakor mi in tudi ne tako, kakor so jo še slavili pred desetimi leti, ko so zvonili zvonovi, vihrale zastave in se zbirali desetisoči manifestantov. Uradna Avstrija je zabeležila jubilej na državni proslavi z govori štirih velikih. Na tej proslavi so izrekli tudi nekaj spodbudnih besed. Predsednik avstrijske republike je opozoril, da določil državne pogodbe ne gre razumeti kot breme, temveč kot podlago politične eksistence Avstrije. Zvezni kancler pa je dejal na koncu proslave: Zavezuemo se, da bomo ostali duhu pogodb zvesti in da bomo izpolnili, kar nam je naloženo. To bi lahko pozdravili kot prvo lastovko letošnje pomladi. Žal pa so bile te izjave preračunane na štiri velike, za diplomatski zbor in evropsko konferenco. Na kratko opozorilo jugoslovanske vlade in dolgo listo 45 zahtev slovenske manjšine pa so odgovorili na Dunaju z drugačnim jezikom: žaljivo, podcenjujoče, arogantno odbijajoč vsak ustvarjalen pristop, izenačujoč celo pisanje našega tiska s fašističnim. Poznamo ta Janusov obraz avstrijske politike in nočemo našega slavy spustiti na raven psovanja in groženj. Po vsakem takim incidentu smo samo še bolj prepričani, kako prav ravna naša vlada, ko vztraja pri izpolnitvi državne pogodbe v celoti.

(Predsednik republiške konference SZDL na sobotni proslavi ob 30-letnici zmage na Poljani pri Prevaljah)

Šentrupert: ZK spet enotna

Razplet zapleta ob referendumu pred 2 letoma

V ponedeljek, 19. maja, je bila v Šentrupertu seja komiteja občinske konference ZK Trebnje in komunistov tega kraja. Udeležila sta se je tudi član izvršnega komiteja predsedstva CK ZKS Ludvik Golob in predstavnik častnega razsodišča CK ZKS.

Zveza komunistov ne kloni niti pred odpori v svojih vrstah. Še več: kot je pokazal več kot peturni sestanek v Šentrupertu, rešitev prinese odkrito razčistevanje. V šentruperskem primeru je šlo, kot je to prvotno ocenila občinska konferenca ZK, za odpor proti njenemu sklepu o razpisu občinskega referenduma za šolstvo in komunala dela. Občinska konferenca ZK je na seji po uspešni izvedbi referenduma izrekla opomin predsedniku šentruperske KS Petru Zgoncu, zoper katerega se je ta pritožil na častno razsodišče. Izčrpana razprava je prinesla več sklepov. Predvsem so pometli z nekommunističnim ponašanjem med člani šentruperske krajevene organizacije. Osebnost razprtje bodo razčistili, o starih ne bodo več govorili. Prisotni člani so soglasno izjavili, da bodo izključili vsakogar, kdor bi ne bil stara nesoglasja. Nadalje so se strinjali, da se izreče partijska kritika vsej osnovni organizaciji. O izrečenju partijske kazni sicer zelo prizadeto predsedniku KS Petru Zgoncu se bo po predlogu občinskega komiteja ponovno izrekla občinska konferenca ZK.

Vsi komunisti v Šentrupertu (tu živijo člani kar treh organizacij!)

DELAVCI ŠE PREMALO VEDO O POVEZOVANJU

Na področnem posvetu 20. maja v Novem mestu so razpravljali o samoupravnih organiziranosti, delovanju odborov delavskega nadzora in delegatske sistema, samoupravnih interesnih skupnostih, integracijah, vprašanju šolanja kadrov in drugih perečih zadevah v zdravstvu in socialnem varstvu na Dolenjskem. V obravnavi so se dalj časa zadržali pri predvidenem povezovanju zdravstvenih delovnih organizacij.

morajo sprejeti jasen akcijski program. Razvijati morajo socialistično kadrovsko politiko. Kot je dejal na seji tovariš Ludvik Golob, bodo ob tako tesnem medsebojnem sodelovanju in aktivnosti v vseh družbenopolitičnih organizacijah in društvih v kraju dosegali samo še večje uspehe. Kdor je iz vsega tega koval kakršnekoli drugačne račune, se je zmotil. ZK je odločno razčistila odnose in tako namerava delati tudi v prihodnje.

A. ZELENKIN

INLES: USPEŠNA INTEGRACIJA

Delegacija podjetja Inles in predstavniki družbenopolitičnih organizacij iz Ribnice so se v petek, 16. maja, udeležili svečanega sestanka delovnega kolektiva TOZD Jusič pri Opatiji, ki je bil posvečen 30-letnici delovanja te delovne skupnosti. Podjetje se je leta 1972 priključilo ribniškemu Inlesu in v tem času doseglo velik razvoj. Generalni direktor Mirko Anzeljc je v pozdravnem govoru poudaril, da se je integracija pokazala kot zelo uspešna. Predsednik občinske konference SZDL Ivan Petrič je na sestanku predlagal, da bi krajevni skupnosti Ribnica in Jusiči sklenili pobratenje. O tem predlogu bosta krajevni skupnosti še odločali.

K. ORAZEM

ZBIRALNA AKCIJA RK

V četrtek, 29. maja od 17. do 19. ure, organizira Rdeči križ Slovenije že sedmo zaporedno akcijo zbiranja oblačil, obutve, posteljnine in postelj. Takrat bodo aktivisti prevzeli darovano blago. Ker je za akcijo zelo malo časa, je nujno, da tudi pri prevzemanju blaga in njegovi odpravi z osebnimi avtomobili v področna skladišča sodeluje čim več ljudi. Vsi, ki so pripravljeno sodelovati, dobijo navodila pri občinskem odboru RK.

DARUJTE STAR PAPIR!

Rdeči križ bo izvedel v sevniški občini v ponedeljek, 26. maja, akcijo zbiranja starega papirja. Izkupiček je namenjen za človekoljubne namene. Kamion bo pripeljal tudi v Šentjanž, Krmelj in Trzin. Občani naj prinesejo papir pred vhodna vrata.

SPREJEM V MLADINO

V soboto, 24. maja, bodo v Kočevju sprejeli pionirje v mladinsko organizacijo. Istega dne bo sprejem v mladino tudi za učence osnovne šole v Fari, vendar bo sprejem zanje kot že običajno v Taborski steni nad Belico, kjer je bil med vojno partizanski štab.

Slavje na Grmu

Dijaki kmetijske šole proslavili dan zmage

8. maja je mladina kmetijske šole na Grmu proslavila dan zmage in 30-letnico osvoboditve. Na proslavi je govorila mladinka Vičičeva, nato so sledile recitacije.

Na slavnostni konferenci aktivna ZSMS kmetijske šole so poročali o delu aktivna RK; govorili so tudi o aktivu mladih zadržnikov, ki je v letu in pol obstaja izvedel več uspešnih akcij. Mladi zadržniki so sodelovali v dveh kvizih o kmetijstvu, pripravili gospodinjstvi tečaj, priredili več poučnih ekskurzij, predavanj, zabav ter prometni tečaj in tečaj iz kmetijskega strojništva. Izvolili so novo vodstvo in se zahvalili predsedniku Pribožiču in mentorju inž. Zmavcu.

Na šoli deluje tudi marksistični krožek. Članica tega krožka se je udeležila seminarja v Bohinju in na konferenci poročala o tem. Izbrali so novo vodstvo in mentorja krožka. 21 gojenk šole bo za dan mladosti nastopilo na prireditvi v Beogradu, 100 dijakov pa se je udeležilo pohoda ob žici okupirane Ljubljane.

M. T.

PISMO IZ TORONTA

Oprostite mi za zamudo. Pošiljam vam ček v vrednosti 25 dolarjev. Upam, da bo zadostovalo za naročnino, oziroma da bo poplačan moj dolg.

Doma sem iz Vinice v Beli krajini. Čeprav sem že dolgo v tujini, zelo rada berem Dolenjski list, predvsem novice, ki opisujejo napredek mojega rodnega kraja. Če vam je mogoče, prosim, pozdravite prek časopisa Vinčane in okoličane. Lani sem bila doma in vsi so bili tako dobri z mano. Vso srečo in mnogo zdravja jim želim. Upam, da se spet kmalu vidimo.

Mi Slovenci v Torontu v naslednjem mesecu pričakujemo „Slake“ in „Fante s Praprotnega“. Ko so zadnjič igrali pri nas, so nam bili zelo všeč. Upam, da nas bodo tudi tokrat razveselili z našimi prelepimi slovenskimi melodijami.

MARICA BUČINEL
Toronto
Kanada



Zaledenela Krka na pragu poletja? Kje pa — le nekaterim je malo mar, kakšna naj bo 101 kilometer dolga dolenjska lepota. Takole so v ponedeljek popoldne in ponoči — fotografirali je nastala ob pol desetih zvečer — plavale velike krpe umazanje, ki so jo spustili iz tekstilne tovarne Novoteks. Bo kdo, ki bo poklical odgovorne tovarne na odgovor? Kakšna bo kazen za predrznost, malomarnost, ogrožanje čistega človekovega okolja? Mar res lahko vsak počne z našo naravo, kar se mu zljubi? Morebiti bodo iz Novoteksa celo odgovorili javnosti, kaj so naredili v ponedeljek s Krko!

Veličastna predstava moči

Mladi kmetijci na paradi v Beogradu in na kmetijskem sejmu

Skupina 40 mladih kmetovalcev iz grmske šole je bila na 3-dnevem izletu v Beogradu in Novem Sadu. Odšla je na pot 8. maja. Naše glavno mesto nas je pozdravilo z dežjem, naslednje jutro, na dan zmage, pa nas je zbudilo sonce.

Že navsezgodaj smo se iz Košutnjaka, kjer smo prespali, odpravili v središče mesta, na Bulevar markala Tita, da bi si ogledali parado ob dnevu zmage. Parada je bila zelo slovesna in veličastna. Beograd se je tresel od strumnih korakov borcev NOB, mladih vojakov, mladincev, članov ljudske obrambe, športnikov in drugih udeležencev. Nad nami so hrumela letala, videli smo tanke in drugo naše sodobno orožje.

Po končani paradi smo se odpeljali k spomeniku na Avali, kjer so ravno takrat polagali vence tudi predstavniki zavezniških vojsk ZDA, SZ in Anglije. Tudi mi smo se poklonili spominu vseh, ki so dali življenje za našo svobodo.

Naslednji dan smo preživeli v Novem Sadu. Tam so odprli 42. mednarodni kmetijski velesejem, na katerem so razstavljali iz 42 držav iz Evrope, Amerike, Azije in Afrike

PROSLAVA ZA DAN OSVOBODITVE

9. maja smo, na osnovni šoli „Baza 20“ v Dolenjskih Toplicah praznovali 30. obletnico osvoboditve. Učenci so pripravili kratek, a pester program, tovariši ravnatelj pa je pripovedoval svoje spomine na grozote koncentracijskega taborišča v Sleziji, kamor so ga odpeljali starega komaj 10 let. Njegova pripoved je pretresla slehernega poslušalca.

Učenci nižjih razredov so obiskali partizanske spomenike v Podhosti in Podturnu.

ZDENKA STRAJNAR

Osem plodnih lovskih let

Lepi uspehi Lovske zveze Bela krajina

Pred osmimi leti je bila v Črnomlju ustanovljena Lovska zveza Bela krajina. V tem kratkem času je dosegla lepe uspehe in navezala tesne vezi z desetimi lovskimi druženji. To je posebno razveseljuje, da je LZ uspelo spremeniti zastarelo miselnost o lastni uplenjenosti divjadi; sedaj tudi bolj skrbijo, da je v lovskih vedno dovolj divjadi in ta priporočil ne sprejemajo več s posebnim pohvaljenjem, kot se je to dogajalo nekdaj.

Upravni odbor LZB je na lanskem obecnem zboru poudaril, da se je v lovskih druženjih uveljavilo načelo, da je divjad družbena lastnina, ki si jo sme nihče brezplačno prisvojiti. Lovci posvečajo veliko skrbni ne le divjadi, ampak tudi perjadi.

zlasti fazanom in racam mlakaricam. V 8 letih so v lovišča v Beli krajini spustili 42 divjih zajcev, 4.105 fazanov, 50 poljskih jerebic in 250 rac mlakaric.

Sedaj, ko so prebrodili začetne težave in si jasno zastavili cilje, je upravni odbor imenoval razne komisije: komisijo za tufizem, za strelska tekmovanja, za gojitev in vlaganje divjadi, komisijo za ocenjevanje trofejev, za lovske izpite in še nekatere. Vsi člani si prizadevajo za čisto okolje in neoskrnjeno naravo, preprečujejo uničevanje koristnih ptic, pozimi pa skrbijo, da ima divjad dovolj krme.

Lovske družine se vključujejo v družbenopolitično delo v krajih, kjer delujejo, lani pa so lovci ustanovili svoj aktiv ZK.

prikazali več kot 1500 izdelkov s področja kmetijstva in živilske tehnologije.

Še: Huda kri okoli postaje

Prejeli še dvojce pisem, ki kažejo drugo plat

V članku pod gornjim naslovom tajnica krajevne skupnosti Stari Log večinoma napačno in neresnično opisuje celoten potek v zvezi z avtobusnim postajališčem v Starem Logu. Čutim se dolžnega odgovoriti na njeno pisanje in bralcem prikazati resnična dejstva.

Da je moj oče Franc Robida na svojo pobudo začel zbirati podpise občanov, ni res, saj je ideja za zbiranje podpisov prišla od šoferjev in sprevoznikov, pa tudi večine občanov Starega Loga. Prav tako ne drži navedba, da je bila seja sveta in delegacije KS prekinjena oziroma zaključena zaradi spora dveh članov delegacije. Že nekaj dni pred to sejo je namreč tov. Vlado Troha dejal, da bo dal vprašanje pod točko „Razno“. Torej bi o postaji govorili na koncu seje.

Navedeno dejstvo, da je glede postajališča odločil dogovor med SAP in svetom KS Stari Log, je tudi pomankljivo. Sredi aprila sta se namreč šofer in sprevoznik avtobusa zglasila pri nas in povedala, da sta dobila naročilo od SAP, da bo od tedaj dalje postajališče pri gostišču št. 3. Da svoje navedbe in pojasnila še bolj utemeljim, naj zapisem, da sem se pozanimal pri pristojni službi občinske skupščine Kočevje, da je za določanje avtobusnih postajališč pristojna le komisija za vzgojo in varnost prometa pri Obs Kočevje, upoštevajoč želje in potrebe večine občanov. Potemtakem ni mogoče trditi, da je moj oče začel zadevo reševati v svojem interesu. Za spremembo se je vendar izrekla večina občanov, seznam podpisov smo v prilogi dopisa z obrazložitvijo 10. 4. 1975 poslali SAP v Ljubljano (prilagam fotokopijo omenjenega dopisa).

Prav tako so neresnične navedbe, da sem grozil celo s pretepom: dejal sem le, da bom postopal drugače in resneje, če posamezniki ne bodo prenehali obrekovati očeta in družine. Od tajnice KS Stari Log bom za-

»Dolenjski list« v vsako družino

So »slabi filmi« res slabi?

Metlika: predvajali smo le 5 kavbojk

Na metliški komunski strani je Dolenjski list v številki, ki je izšla 1. maja, priobčlil, da v Metliki predvajamo slabe filme. Zato naj pojasnim, da smo od januarja do aprila predvajali le pet kavbojk in naslednje filme, ki prav gotovo niso slabi: „Varnostna služba zapira krog“, „Ta sladka beseda — svoboda“, „Uziška republika“, „Žerjavi letijo“, „Dolina miru“, „Srečno, Kekce“ itn. Prav tako smo predvajali precej dobrih tujih filmov, priznanih filmskih komedij, risank, otroških filmov in 4 filme, ki so na festivalih dosegli mednarodna priznanja in pohvale.

Verjetno je dopisnik prezrl z debelimi črkami napisano in na javnem mestu postavljeno objavo Foto-kina Metlika, da se kino pri-

družuje proslavljanju 30-letnice osvoboditve in da vključuje v svoj program samo v aprilu 3 filme, ki smo jih predvajali skoraj prazni dvorani. Tako smo se potrudili, da smo letošnji program prilagodili pomembnim jubilejem. V maju bomo predstavili gledalcem angleški film „Poslednji Hitlerjevi dnevi“ ter „Cudoviti prah“.

Naj ne bo odveč še naslednje: pri nas predvajamo filme, ki jih je v skladu z zakonom o filmu pregledala komisija za pregled filmov pri Republiškem sekretariatu za prosveto in kulturo SRS. Pripombe in sklepe omenjene komisije dosledno spoštujemo in tudi uveljavljamo. Predvajamo filme, ki so jih pred nami in jih nato za nami vrtijo ostali kinematografi na Dolenjskem in v Beli krajini, se pravi, delamo samo tisto, kar delajo v drugih krajih naše domovine.

SILVESTER MIHELČIČ st.

SPREJEM MLADIH V RK

V ponedeljek, 12. maja, so v osnovni šoli „Milka Šobar-Nataša“ priredili svečan sprejem 58 učencev prvih razredov med mlade člane RK in 20 mladincev osmih razredov v krajevni odbor RK Šmihel.

Mentor Filip Rihar je govoril o 100-letnici jugoslovanske Rdečega križa. Prvošolci so prejeli izkaznice in značke, za darilo pa slikanice, mladinci pa članske izkaznice. Predsednik RK Šmihel je zaslužnim članom podelil jubilejna priznanja, učenci pa so izvedli krajši kulturni program. Za konec so najbolj prizadevne razredne skupnosti in posamezniki dobili jubilejne diplome, ki so jih izdelali najboljši risarji iz 6. in 8. razreda.

JARNOVIČ DARJA
8. a OS Milka Šobar-Nataša

POZDRAV DOLENJSKIM TOPLICAM

Nepozabne so mi ostale Dolenjske Toplice s svojo čarobno lepo okolico, z griči in hribi, poraščenimi z vedno zelenimi iglavci, kakor tudi okrepčujoči sprehodi po peščenih stezicah med gostimi in visokimi hnojami, jelkami in smrekami. Prijazni obrazi zgornjih in mehkočutnih ljudi puščaj v duši neminljivo prijetno toplino.

Kljub slabemu vremenu, ki ga ni bilo čutiti sprčo nepriljubljene prijaznosti in pozornosti ter skrbni strežbi in negi osebja v zdravilišču, so trije tedni zdravljenja naglo minili. Povsod vzor na točnost, prijeten mir in red, ki so ga čutili in občudovali gostje. K dobremu razpoloženju so nedvomno mnogo prispevale spretnke kuharice, da so gostje brez izjeme hvalili obilno in izvrstno pripravljeno hrano.

Dolenjske Toplice so daleč znane. Saj so bili gostje iz raznih krajev Jugoslavije, Nemčije in Avstrije, pa tudi italijanske registracije na avtomobilih so se pojavljale. Kdor si želi okrepiti zdravje v termalni vodi ter ljubi mir in privlačne sprehode v okolico, se bo rad vračal v areno Dolenjske Toplice.

TURIST

OBTIČALI V BLATU

V Radencih so že pred šestimi leti začeli graditi cesto do Sodeve, ki bi jih povezala s svetom. Po kozjih stezah, ki se vijejo nad prepadi, je peš pot nevarna za otroke in odrasle. Ljudje so začeli z veseljem delati in so opravili nad 2.000 prostovoljnih delovnih ur. Kopali so v živo skalo, občina pa jim je dala kompresor in buldozer. Delo je obstalo, ker ni več denarja, odtele pa se obljube o gradnji vlečejo iz leta v leto. Lani je bilo rečeno, da bo gradnja jeseni, ampak je bil dež. Potem so obljubo prenesli na letošnje pomlad. Zal tudi zdaj še ni ne duha ne sluha o dograditvi, ljudje pa postajajo nestrpni. Zaprti so nameč v dolino bogu za hrbtom in imajo v deževju neprevozno pot. Je bilo požitnovalno delo ljudi zaman?



Na osnovni šoli „Janez Trdina“ v Stopičah deluje tudi veziljski krožek, ki ga vodi tov. Luškova. Učenke osmega razreda zavzeto in vztrajno vežejo vsaka svoj vzorec za praznično obleko ob zaključku šolanja in slovesu od osemletke. (Foto: Feliks Orel)



V Milanov spomin

Ni še dolgo tega, kar so kolegi Milanu Šobarju stisnili roko, ko je bil v celjski kasarni proglasen za vzornega vojaka. Ni dolgo tega, ko so ga predlagali za sprejem v Zvezo komunistov kot mladega, neutrudnega človeka, ki ve, kaj hoče v življenju doseči, ki ve, kaj je njegova dolžnost.

Njegova knjiga mladosti ne pozna praznih strani, ne pozna mirovanja, saj je vedno našel način, da je koristil družbi, ji dal del sebe, kot je najbolj znal. Zato ni čudno, če smo ga srečevali tako v delovnih brigadah širom po naši domovini, kot v vrstah mladih, ki so s svojimi idejami kovali naš boljši jutri. Vedel je, da je pred njim življenje, ki od njega zahteva veliko naporov, samoodrekanja, življenje, ki ne pozna milosti. Ni znal odkloniti prošnje prijatelju. Vedno je našel besedo tolažbe, besedo spodbude. Znal je ceniti mladost in zato je v njej gradil trden stolp bodočnosti nam vsem.

Bil je naš prijatelj, ki se je večerj z nami hodil pot mladosti, pa se je nenadoma njegova knjiga mladosti zaprla. Črna senca je legla v naše duše, ko smo ga pred dnevi spremili na njegovi zadnji poti. V črno zemljo smo sredi pomladi položili njegovo mlado telo. Vendar vanjo nismo položili njegove knjige mladosti. Ta je ostala v nas in mi, ki smo ga poznali, mi, ki smo z njim kovali načrte, jo bomo dokončali.

Za MILANA ŠOBARJA je sonce zašlo. Ni pa zašlo za njegovo začetno delo. Z nami je sadil seme mladosti in mi moramo to seme negovati, da ne propade, temveč vzklje in rodi zdrave sadove.

MLADI IZ NOVEGA MESTA

V Mozlju imajo trim stezo

Krajevna skupnost Mozelj je v sodelovanju z mladinsko organizacijo in ob pomoči Gozdnega gospodarstva Kočevje-TOZD Rog, temeljne telesnokulturne skupnosti Kočevje in nekaterih posameznikov zgradila 3400 metrov dolgo trim stezo s 23 postajami. Ta steza je prvi športni objekt te vrste na Kočevskem in jo odlikuje okolje brezovnega gozda. Ob otvoritvi steze je predsednik krajevne skupnosti Mozelj Ivan Stanič poudaril, da bo novi športni objekt omogočil občanom vseh starosti redno rekreacijsko vadbo za ohranitev zdravja in telesne kondicije. Pohvalil je ključavnikačarja Mihaela Martica iz Kočevja, ker je prispeval vse kovinsko orodje, in se zahvalil likovnemu pedagogu Ivanu Brudarju, ki je narisal risbe za postaje.

Trim steza v vasi Mozelj je dokaz, da se da z malo denarja in veliko volje posameznikov ter članov krajevne skupnosti marsikaj narediti. O tem se je prepričalo več kot 100 občanov iz Mozlja in Kočevja, ki so se udeležili prvega rekreacijskega teka. Nad napravami in speljano progo so bili vsi navdušeni in zatrili so, da bodo poslej v Mozlju stalni gostje.

F. BRUS

OBISKAL NAS JE PREDSEDNIK

Predsednik KS Šentrupert Peter Zgonc je obiskal novinarski krožek na naši šoli in nas seznanil z dejavnostjo in načrti krajevne skupnosti.

KS Šentrupert je ena najmočnejših v občini, vendar je še vedno brez industrije, zato nameravajo letos zgraditi obrat, da bi lahko zaposlili vsaj moške; to bi pospešilo tudi gradnjo hiš v kraju. Zdaj je dovoljena gradnja na 7 parcelah, v načrtu pa imajo še 23 parcel. Napeljujejo tudi vodovod iz 7 kilometrov oddaljenega Strmca, tako bo vodo dobilo 171 hiš. Pri tem imajo veliko zaslug občani.

Radi bi pri šoli postavili zidano telovadnico in ne montažne, v načrtu pa je tudi gradnja stanovanj za prosvetne delavce. V KS deluje več komisij, ki si prizadevajo, da je kraj urejen, in rešujejo spore med ljudmi. Na koncu je tov. Zgonc pohvalil naš novinarski krožek, ki v časopisih in na radiu poroča o življenju in delu krajevne skupnosti.

DUSANKA HRIBAR
novinarski krožek
OS Šentrupert

33 let na svobodnih krilih



Jutri, 23. maja, bo poteklo natančno 33 let, ko sta pilota Franjo Kluz z letalom potez in Rudi Čajavec z letalom breguet pristala na partizanskem letališču Urije pri Prijedoru. Pilota sta ukradla letali ustašem na banja-luškem letališču. Rudi je padel v boju in z njim njegov strelec-mehanik Miško Jazbec že 4. junija 1942. Franjo je prav tako umrl junaške smrti v spitfiraju, ko je 14. septembra napadal nemške ladje v omiškem pristanišču. Od pogumne četvorke je ostal samo Ivica Mitrečić — Bregejac, Franjev strelec-mehanik s poteza. Ivica, ki ga na sliki levo vidimo pri jadralnem letalu, v katerem je njegova 19-letna hčerka Silvija, jadralka zagrebskega aerokluba, lahko najbolj verodostojno pove, kakšen korak je naredilo naše letalstvo v teh 33 letih, odkar se je rodilo... (Na sliki v okviru je Bregejac, kot mehanik Kluzovega letala)



To so bila leta učenja in dela. Od tistih zgodovinskih dni 22. aprila 1944, ko je bila v Beninu pri Bengasiju v Libiji ustanovljena 1. eskadrila NOVJ (No 352 — Yugoslav squadron — RAF) in prav tam 1. julija 1944 še druga eskadrila (No 351), katere pilote vidimo na desni sliki, pa eskadrila za zvezo vrhovnega štaba in eskadrila za letalsko podporo, ko so nastali prvi letalski polki in divizije pilotov, ki so jih šolali sovjetski instruktorji, so minila desetletja. Desetletja poizkusov, uspehov pa tudi razočaranj. Rasle so zračne sile nove Jugoslavije, drugače, kot so rasle po drugih deželah, drugače celo kot so rasli ostali rodovi naše armade.



Kopenske sile so nastajale postopoma, z vsako zaplenjeno puško, letalstvo pa je takoj potrebovalo celo vrsto zahtevnih pripomočkov od letal in njihove oborožitve do letališč, delavnic in letalskih baz. Nasloniti smo se morali na zaveznike, vendar nam pri tem ni bilo treba žrtvovati načel naše revolucije. Ta desetletja pa so nam prinesla tudi samostojnost — danes znamo vse zahteve sodobnega letalstva zadovoljiti sami. Leta 1962 smo začeli sami izdelovati reaktivna letala galeb in jastreb.

Uvedli smo nadzvočna letala, raketno in radarsko tehniko. Hotenje po lastni opremi je tako globoko v srcih naših letalskih strokovnjakov, da so v tem času dali jugoslovanskemu vojnemu letalstvu in letala in elektronsko opremo, ki se po sodobnosti uvrščajo med najboljše dosežke. Zvedajoč se, da tehnika sama po sebi ne pomeni dosti, so letalci zavzeto izbirali ljudi za ta zahteven in težak poklic. Zdrave, moralno čvrste in zavedne mlade ljudi, ki so vedno pripravljeni na samoodpovedi za svojo socialistično domovino in napredek. Ti ljudje danes spretno upravljajo najso-dobnejša letala in naprave, pri vsakodnevnem učenju in vojaških vajah so obvladali vse veščine sodobnega oboroženega boja. Na manevrih, zlasti na „Svobodi 71“, so lovške, lovsko-bombniške, desantne (slika zgoraj), transportne in helikopterske enote prevzele in pričale vse opazovalce.



Vojno letalstvo in protizračna obramba bosta tudi vnaprej vedno pripravljena in sposobna braniti naš zračni prostor ter varnost naše socialistične samoupravne skupnosti. Nadzvočni lovci za prestrežanje čakajo v varnih podzemskih tunelih (slika desno), dežurna skupina, zlasti pa dežurni par (dve letali) takorekoč nekaj sekund po znaku za alarm že drvi po betonski stezi. Ko pilota vključita forsaž, bosta letali v trenutku dosegli nadzvočno hitrost... takrat so na svojih mestih tudi raketarji (slika levo), usmerjevalci ognjenih strel... vendar upajmo, da vsega tega nikoli ne bo treba zares! Bolj prijetno je plezati po sicer pohlevnih jastrebih in galebih, s prstom potipati ostrino hladnega projektila, pokukati v trebuh velikega helikopterja in sesti za njegovo krmilno palico (slika desno) na razstavi letalske tehnike. Bolj prijetno je živeti v zavesti, da nam vsa ta orodja in orožja zagotavljajo mir na naših mejah in upati, da bomo ljudje nekoč le spoznali, da smo lahko prijatelji tudi brez pušk in bomb v rokah.

M. MOŠKON



Trenutki s Titom so nepozabni

Preginal nam je tremo

25. maj pred dvajsetimi leti bo Novomeščanu prof. Milanu Smerduju ostal za vedno v spominu. Na dan mladosti 1955 je namreč prof. Smerdu kot zastopnik Slovenije izročil maršalu Titu v Belem dvoru na De-

linju štafeto palico s pozdravi in najlepšimi željami za njegov 63. rojstni dan.

„To, da sem bil izbran za zadnjega nosilca štafete, je bilo doslej tudi najlepše darilo za moj rojstni dan,“ pravi prof. Smerdu, ki praznuje rojstni dan 26. maja. Takrat je bil star 33 let. V tistih časih je tovariš Tito dobil osem štafetnih palic: vsaka republika mu je izročila svojo, predal pa mu jo je tudi predstavnik armade in graničarjev.

Milan Smerdu se je po vojni zavzelo vključil v delo Partizana in je bil načelnik okrajnega odbora, že od 1948 pa je sodeloval pri organizaciji lokalnih štafet. Tako je bila odločitev, da bo on predal štafeto tovarišu Titu priznanje za njegovo nesebično in uspešno delo, obenem pa priznanje vsej organizaciji.

„V Beograd sem prišel nekaj dni pred slovesnostjo. Vseh osem predajalcev štafete nas je ves čas živelo skupaj; živeli smo precej izolirano, sicer pa za kaj drugega tudi ni bilo časa: priprave, vaje, generalke so zahtevale časa in zbranega človeka. Ves potek predaje štafete je bil natančno določen, skoraj do sekunde izračunan. Na preprogi, kjer smo stali pred predajo, je imel vsak svoj cvet, da ja ne bi prišlo do kakšne neljube pomote.“

V začetku sploh nisem imel treme, dobil pa sem jo med pripravami. Besedilo, ki naj bi ga povedal pri predaji slovenske štafete Titu, so mi napisali v Ljubljani; bilo je precej težko, stavčne zveze so bile zapletene. V trenutku, ko sem čakal, da bom dobil štafeto palico na Dedinju in je trema prišla do vrhunca, sem začel dvomiti, da bom tekst gladko povedal. Na hitro sem se odločil in v mislih sestavil svoje besedilo. Misel je seveda ostala ista, nespremenjena, samo povedati sem jo nameraval s svojimi besedami. Če se ti zatakne pri tekstu, ki si se ga naučil na pamet, se ti ustavi in nikakor ne moreš naprej, nimaš se na kaj opreti; če pa sam veš, kaj hočeš povedati, slediš le svoji misli in se lažje znajdeš,“ pripoveduje prof. Smerdu o tistih trenutkih pred 20 leti.

In tako je tudi bilo: svoje besedilo je povedal gladko, brez jecljanja in mučnih trenutkov tišine, ko spomin odpove. „Brž ko sem prišel pred Tita, je trema prešla. Srečanje z njim je name vplivalo zelo pomirjevalno, v njegovih očeh sem bral spodbudo. Tudi vsem drugim je šlo gladko.“

Po predaji se je Tito obrnil k Jovanki in dejal: Domačice, povabi goste v hišo! Nato smo eno uro preživeli v Belem dvoru s Titom in njegovimi najožjimi sodelavci. Za bogato obloženo mizo nas je sedelo okoli 30; jaz

sem sedel ravno nasproti Tita. Najprej sem se nameraval uvesti k Jovanki, vendar me je prehitel Petar Stambolić. Kar malo jezen sem bil nanj in sem si mislil: „Ti lahko skoraj vsak dan sedi pri Jovanki in se pogovarjaš z njo, zame pa je to enkratna priložnost.“

Tito je bil čudovit gostitelj, zelo razpoložen, pogovor je bil sproščen, sploh je bilo vzdušje nadvse prijetno. Takrat je štafeto palico Srbije predalo maršalu dekle, ki je bila po rodu Bosanka, je pa živela v Beogradu; leto prej se je srbskemu fantu pri tekstu zataknilo, zato je Kardelj podražil Stambolića, češ da mora Bosanka reševati srbsko nacionalno čast. Takoj se je oglašil Tito in Kardelja spomnil, da je njegov junak na skakalnici pred leti tudi onemel sredi stavka. To se je zgodilo Janezu Poldi, ko je predajal slovensko štafeto palico.

Na koncu sprejema sem prosil tovariša Tita, naj se mi podpiše na vabilo. Rad mi je ustregel in potem še vsem drugim zadnjim nosilcem štafet,“ se še danes, po dvajsetih letih, natančno spominja prof. Smerdu.



Le kdo se ne želi srečati s Titom! Za Jožeta Okorna, 100-odstotnega invalida, ki je dosegel lepe uspehe v športu, je bil sprejem pri Titu leta 1972 najlepše doživetje. „Dražje kot vse medalje,“ pravi. Na sliki: Jože Okorn iz Drage pri Šentrupertu ob Titovi desnici.

Bil je pri Titu!

„Ko sem dobil prvič šolski izkaz o uspehu in vedenju, še nisem znal gladko prebrati besed na zadnji strani platnice; tudi globlji pomen Titovih besed mi ni bil jasen. Šele kasneje, ko mi je šola dala popolnejše vedenje o ljudeh in svetu, sem doumel, kaj pomeni učiti se, znati nekaj, koristiti domovini in jo ljubiti tako, kot so jo tisoči mladih, ki so zanj močnejše od celotnega umirali. Od tedaj naprej je v meni nenehno tlela želja: od blizu videti tovariša Tita.“

Tako se spominja prvih korakov k znanju Dare Pucelj, študent kemije, Žužemberčan, ki živi zdaj v Ljubljani. Njegovi spomini so še toliko bolj nepozabni, ker se mu je velika želja uresničila: bil je pri Titu! „Leta 1968 je pionirski odred iz Žužemberka dobil priznanje 'Pionirskega lista' za zbiranje gradiva o NOB in s tem tudi priložnost, da iz svoje sredine izbere pionirja, ki bi se udeležil slavnostnega sprejema pri Titu ob njegovem 76. rojstnem dnevu. Takrat sem bil predsednik odreda in dober pionir, zato so izbrali mene.“



22. maja se nas je v Ljubljani zbralo dvajset pionirjev iz vse Slovenije; tamkaj smo imeli skupne vaje programa, ki smo ga pripravili za predajo 'Kurirčeve pošte' tovarišu Titu. Ob odhodu v Beograd, kamor smo prišli 24. maja, so nas pozdravili pionirji ljubljanskih osnovnih šol. V glavnem mestu smo se nastanili v mladinskem naselju Košutnjak, si ogledali stari in novi Beograd, živalski vrt na Kalemegdanu ter prisostvovali izročitvi palice štafete mladosti.

Na svoj rojstni dan nas je sprejel tovariš Tito v Belem dvoru. Z zanimanjem je spremljal pripravljeni program; hodil je od mize do mize in se pogovarjal z nami. Za vsakega je imel prijazno in spodbudno besedo. Šele tedaj sem se docela zavedel, zakaj ga imamo radi vsi, ne samo v domovini, ampak tudi mnogi tujci, za katere je Tito eden največjih državljanov zadnjih desetletij. Prej sem se s Titovo podobo seznanjal samo po televiziji in časnikih, o njem sem ogromno prebral; neposredno srečanje z njim pa je bilo pravcat doživetje tistega, kar sem prej morebiti samo slutil: Tito je osebnost, ki ji ni primere, legenda je, ki bo večno živa med nami; Tito je politik, revolucionar, proletarec, najprej pa človek, ki je razdal sebe za vse naše delo, vsaka naša misel je tudi njegova.

Zato so Daretovi spomini na srečanje s Titom nepozabni!

D. R.

Tito je Jugoslavija

Začetek današnje pripovedi sega tja v 1969. leto, na prvo stran Dolenjskega lista, ki je izšel 24. aprila. Takrat smo zapisali: „27. aprila bo v Velenju veliko slavlje, ki se ga bo udeležil tudi tovariš Tito. Ljubljene predsedniku bo v imenu slovenskih pionirjev dala šopek Majda Kraševac, 14-letna učenka metliške osnovne šole...“ Majda je takrat naša novinarki zaupala: „Ponosna sem, ker so izbrali prav mene, da dam šopek tovarišu Titu. Še nikoli ga nisem videla. Zelo ga cenim, ker sem toliko lepega slišala o njem...“

Danes, šest let po srečanju z našim predsednikom, se Majda, študentka drugega letnika novomeške pedagoške akademije, poti v Velenje in pogovora s Titom ter njegovo ženo spominja tako: „V Velenje sem prišla s tovarišem Rusom, ki je peljal mene in še predstavnika hrvaških pionirjev. Vožnja se mi je zdela neskončno dolga, ko pa smo prišli na cilj, sem konaj čakala, da bom videla človeka, o katerem smo toliko slišali. Velenje je bilo tisti dan čudovito – polno sonca, zelenja, zastav, razpoloženih ljudi. Tudi sama sem bila nekam čudno vesela in zdi se mi, da se sploh nisem zavedala, kdaj sem prišla pred Tita. Prvo, kar sem videla, so bile njegove oči. Tako prijazno je gledal in se mi nasmešnil, da sem se počutila, kot da stojim pred stariim znancom. Brez težav sem mu predala šopek in pozdrav. Nato me je Tito objel in poljubil na lice. Tisti trenutek sem bila izredno srečna, vesela in hvaležna vsem tistim, ki so določili prav mene, da sem odšla k Titu. Nato sem stopila proti Jovanki. Verjetno sem bila precej bleda, kajti Titova žena je pristopila k meni in me vprašala, če mi je slabo. Pokimala sem in Jovanka me je vzela pod mogočen senčnik. Vzela me je v naročje in izpod dežnika sem v otroški nagajivo-

sti važno gledala po svojih vrstnikih.“

Prav tako, kot je bil prijazen Tito, je bila prijazna tudi Jovanka. Najprej me je vprašala, od kod sem. Ko sem ji povedala, me je pobožala in nato sva se



pogovarjali o partizanih v Beli krajini in o naših ljudeh. Močno me je presenetilo, ker je bila Jovanka preprosto oblečena. Vsi otroci pri nas smo mislili, da so njene obleke čudovito bogate, da ima na prstih veliko prstanov. Zmotili smo se. Zdelo se mi je kot preprosta ženica, ob kateri so mi minute kar prehitro minile.

Ko smo se vračali, sem si v mislih neprestano ponavljala Titove in Jovankine besede in znova in znova sem v mislih prehodila pot k Titu, ko sem mu predala šopek.

V Bušnji vasi, kjer sem doma, je stalo pred našo hišo veliko sosedov. Vsi so me pozdravili in vsak je hotel vedeti, kako je bilo. Podobno je bilo v šoli. Najprej sem vse povedala sošolcem, potem pri vsaki uri posebej učiteljem.

Oh koncu pogovora mi je prijazna bodoča učiteljica zaupala, da se bo srečanja s Titom vedno

rada spominjala in da bo takrat, ko bo svoje znanje prenašala na otroke, učila v njegovem duhu. Tito močno spoštuje, kajti uresničil je stoletne sanje naših politikov, ideologov in preroditeljev. Vse naše narode je združil v svobodno deželo, zato bo v njenem razredu pisalo: „TITO – TO SMO MI VSI. TITO JE JUGOSLAVIJA, sanjana in umišljena, v krvi in naporih rojena, v težavah kaljena.“

J. PEZELJ

Takrat nam je zastal dih

Rozika Cerovšek, predmetna učiteljica za likovni pouk iz Krškega, se je srečala s predsednikom Titom pred osmimi leti. Slovensko delegacijo je vodila v Beograd na sprejem, ki ga je tovariš Tito priredil pionirjem za svoj rojstni dan. Spomini na dogodke tistih dni bodo vedno živi. Pa prislunimo njeni pripovedi!

Na predvečer smo si ogledali generalno paradé mladosti na stadionu. Mavrične barve, valujoča množica mladih, vse to je vzbujalo v nas radostno občutje. Bilo je tako čudovito, da nam je vsem zastajal dih.

Stanovali smo v dijaškem domu. Vodiči tisti večer nismo šli spat. Vso noč, do šestih zjutraj, smo likali pionirske uniforme, da bi člani delegacije lahko brezhibno oblečeni stopili pred svojega Tita.

Tudi pionirji so tisto jutro zgodaj vstali, čeprav se jim ni nikamor mudilo. Vzmemirjenost veselega pričakovanja jih je pripravila pokonci prej, kot smo pričakovali. Zbudilo jih je čudovito sončno jutro, ki je še povečalo praznično razpoloženje.

Ob devetih so nas avtobusi odpeljali na Beli dvor. Občutka, ki nas je prevzel ob prihodu pred rezidenco predsednika Tita, ne morem popisati. Oči

pionirjev se kar niso mogle ločiti od slikovito oblečene telesne straže tovariša Tita. Ob dvorcu je bil razpet kakih petdeset metrov dolg šotor, pripravljen za naš sprejem. Pod zeleno šotorsko streho so nas čakale bogato obložene in razkošno okrašene mize. Ob pogledu na vse to so pionirji kar onemeli. Nikogar ni bilo več treba opozarjati na disciplino.



Gostitelji so nam ponujali okusne prigrizke vseh vrst, toda v pričakovanju tovariša Tita ni bilo skoraj nikomur do teh izbranih dobrot. Kmalu po tistem smo ga zagledali. Prišel je težko pričakovani trenutek. Predsednik Tito nam je stopal nasproti

v svetlo modri paradni uniformi, ki so jo na prsih krasila visoka odlikovanja. Žena Jovanka ga je spremljala, oblečena v temno modro obleko s prekrasnim belim čipkastim našitkom ob vratnem izrezu. Vsi otroci so se kot eden dvignili s sedežev in z viharim ploskanjem pozdravili oboževanega gostitelja.

Predsednik Tito je sedel s pionirji za mizo in se pogovarjal z delegacijami. Dobila sem sedež dobra dva metra vstran in ga prvič slišala govoriti od blizu. Besed, ki jih je izrekel ob tej priložnosti, se ne spominjam več, toda občutka, ki me je prevzel v neposredni bližini človeka, ki je tako priljubljen med vsemi narodi, ne morem popisati. Čas se je, žal, mnogo prehitro iztekalo, minute so brzele mimo hitreje kot sekunde.

Po sprejemu smo si ogledali Beograd, zvečer pa smo se Slovenci z vlakom odpeljali proti domu. Otroci kljub utrujenosti niso mogli zaspati; bili so polni vtisov. Pogovorov o doživetjih na Belem dvoru ni bilo konca. Tudi druga vzporedna doživetja so dramila naše varovanje. Med pionirji v četah so se spletle številne prijateljske vezi, zato slovo od Beograda in vrstnikov ni bilo lahko.

JOŽICA TEPPEY

Rabzeljeva domacija pred Sentjernejem je te dni zagrjena v cvetoče drevje. Le kakih sto korakov od moderno zgrajene trgovine in črnega asfaltnega traku, po katerem vsak dan pelje na stotine avtomobilov, živita zakonca Rabzelj. Medtem ko na cesti in vsepovsod življenje teče, vrvi, je njuna kočica, ki spominja na hiše iz pravljic, pogreznjena v enolično življenje. Zanju ni bodočnosti – ne čakata veselih vnukov, ne čakata sorodnikov in prijateljev, ne čakata praznikov. Temu je kriva majhna nepredvidnost pred približno petimi leti, ko je Terezija omahnila s prijazne kmečke peči.

ALI RES NE BOM VEČ HODILA?

Ko sva obiskala Terezijo, je ležala v majhni, temni kmečki kamri. Tik ob oknu je bila postelja, zraven lesena miza in krušna peč ter dva stola. Na postelji je Terezija, takoj ko sva vstopila, obrnila glavo, in ko si je naju dodobra ogledala, zaprla oči.

„Redka obiskovalca sta, redka,“ je rekel z žalostnim glásom Jože, Terezin mož. „Nič ne rečem, sosedje imajo dobro bese-do za naju, toda to je premalo. Včasih, ko je bila žena še zdra-

va, je bilo drugače: delala sva, se pogovarjala, smejala. Sedaj je veselja pri nas malo.“

Ob teh besedah je Terezija zajokala in zdelo se nama je, da ji je ušlo: „Ali res ne bom več hodila?“ Jože, ki jih šteje šele 53, kaže pa več, je glasno dejal: „Če bi jo takoj odpeljali v bolnišnico, bi morda še hodila. Tako pa so čakali, čakali; vsi skupaj smo upali.“

Pet let je že minilo in zdí se mi, kot da bi bilo danes. Terezija je sedela na peči in nekaj delala. Jaz sem sedel za mizo in premišljeval, ko me je predramil padec. Pogledam: žena leži na tleh. Skočim in jo dvignem, toda žena le ječi, tarna, da jo boli nekje v hrbtu. Kmalu nato je prišel zdravnik in nam zabičal, da se ne sme premikati. Potem ne vem, kaj vse smo naredili, da bi sprehodila.“

PODPORA NAMA KORISTI

Ko je nesrečna Terezija, ki je hudo zagrenjena, saj nama ni v času obiska privoščila niti besede, prišla domov, so jo obiskali tudi iz novomeškega Centra za socialno delo. Po pogovoru in obiskih sta Rabzeljeva začela dobivati podporo, o kateri Jože pravi: „Kaj se je ne bi veselila! Toda premalo je je, premalo za kruh, milo, moko in še druge stvari. Ves denar mi poberejo v trgovini. Zato bi bila zelo vesela, ko bi nama poslej dajali več. Saj vem, da je težko, da je še precej tako nesrečnih, kot sva



Hiša iz pravljic? Ne, hiša, v kateri prebivata nesrečna Terezija Rabzelj in njen mož Jože.

Na jutri ne misliva več

midva, toda nama bi morali dati več. Saj vidite, v kakšni revščini živiva. Pa še nekaj vaju prosim: nikar o tem ne pišite v časopisu.“

NISEM PIJANEC

„Pred letom me je nekdo obiskal, lepo govoril, tolazil, obljubljal pomoč, potem pa zapisal, da sem pijanec. Vprašajte sosedo, če je res. Pa tudi ne vem, kako naj pijem: nimam

denarja. Vse dam za hrano. Za ženo moram skrbeti, saj sama ne more napraviti niti koraka. Umivam jo, dajem ji jesti; kot dojenček je, kot pravkar rojen dojenček. Niti z doma ne smem, bojim se, da bo kaj narobe. On pa napiše, da sem pijanec. Kar tožil bi ga! Ne, pijanec pa nisem! Kdaj prej sem rad spil s tovariši. Kaj ne bi, saj je vino dobro. Toda sedaj ne smem. S Terezijo živiva skupaj že 23 let in tudi sedaj, ko je neboljena,

je ne bom zapustil in ne bom pil.“

Terezija je zopet obrnila glavo in kazalo je, da bi ženska rada zaspala. Zato naju je Jože previdno povabil iz temne kamre v črno, še manjšo kuhinjo in od tam na dvorišče. Tu se je nekako opogumil in govoril bolj glasno. Ko sva ga vprašala, kje pripravlja drva, naju je odpeljal v leseno zbito kočico. Opazila sva, da je vse na svojem

mestu. Drva lepo zložena, orodje, kar ga Rabzeljeva imata, pa je bilo čisto in zloženo.

ALI SO MLADI RES POMAGALI?

Nato sva ga vprašala, če je res, da so pred približno letom dni prišli k njima mladi iz Novega mesta, ki naj bi jima pomagali. Takrat se je možakar prvič nasmehnil: „Res je. Nekako čudno je bilo. Najprej sta prišla dva. Zdela sta se mi kot profesorja. Vse sta si ogledala, zmajevala z glavo, si celo nekaj zapisala in oba s Terezijo sva se balala, da bo kaj narobe. No, že naslednji dan jih je prišlo še več. Kako korajžno so se zagnali v sive stene! Vse so pobelili, počedili, opravili in pospravili. Zdelo se nama je, kot da je najina soba večja, kot da skozi pometna okna sije več sonca. Tiste dni sva bila kar vznemirjena. Še posebno Terezija. Vsi so bili z njo zelo vljudni in tudi ona se je počutila precej bolje. Zame so pripravili še posebno presenečenje: popolnoma nov električni kuhalnik. Razveselil sem se ga, saj mi poleti ne bo potrebno več kuriti v peči, in če se prav spominjam, sva po dolgem času jedla dobro kosilo.“

Takrat sva oba pozabila na dolge dneve samote, na črno misli, na razpokan zid v bližini najine hiše, za katero je pokopališče.“

VSE PO STAREM

„Sedaj je vse po starem. Terezija je žalostna, jaz delam od jutra do mraka. Kdaj pa kdaj skočim v trgovino po nujne stvari in že sem nazaj. Prižgem kuhalnik, potolažim Terezijo, skočim na dvorišče in že sem v kamri. Iz dneva v dan. Upanja, da bo moja žena kdaj shodila, nimava več. Tako živiva samo še za preteklost, ki je lepša kot sedanjost. Na jutri ne misliva več!“

T. VOVKO in J. PEZELI



Ali bo Terezija še kdaj hodila? Jože meni, da nikoli več in da je z njo na hišo prikovan tudi on. Svojo ženo neguje kot dojenčka, toda še nikoli do sedaj ni pomislil, da bi jo zapustil. Morda ne bi bilo napak, ko bi mladinska organizacija iz Sentjerneja v mesecu mladosti – in še kdaj drugič – obiskala zapuščena zakonca.

za piknik, žejo in užitek

ODPRTO

Laško pivo

TRGOVSKO
PROIZVODNO
IN SERVISNO
PODJETJE

agrotehnika
LJUBLJANA / n. sol. o. /



TOZD
TRGOVINA
/b. o. /

KMETOVALCI!

Za letošnjo sezono košnje si še pravočasno nabavite kvalitetne traktorške kosilnice priznane nemške tovarne MOERTL. Iz njihovega konsignacijskega skladišča si lahko izberete kosilnico za katerikoli tip traktorja.

Njene odlike so:
KVALITETNA IZDELAVA
TRPEŽNOST
VELIKA STORILNOST



Vsa pojasnila in informacije dobite pri:
AGROTEHNIKI
– Ljubljana, Titova 38 (tel. 061 323–751)
– Celje, Aškerčeva 19 (tel. 063 25–500)

– Maribor, Meljska 5 (tel. 062 23–081)
– Murska Sobota, Titova 25 (069 21–508)
– Ljutomer, Slavka Osterca 2 (069 81–083)

KUPON

Naslov:

Informacija za tip:

kultura in izobra- ževanje

Še folklor

V Novem mestu snu-
jejo folklorno skupi-
no

Fantje z odsluženo vo-
jaščino in dekleta od sedem-
najstega leta dalje, ki jih za-
nimajo ljudski plesi, se bodo
lahko vključili v samostojno
folklorno skupino, ki bo
septembra začela delati pri
novomeški Zvezi kulturno-
prosvetnih organizacij. Prija-
ve bodo sprejemali v pisarni
ZKPO na Prešernovem trgu
v Novem mestu do 6. junija.
Takoј zate bo informativni
sestaneek, na katerem bodo
prijavljenci več zvedeli o
ljudskih plesih in o tem, za-
kaj Novo mesto ustanavlja
to skupino.

Predvidoma naj bi novo-
meška folklorna skupina go-
bila ljudske ples iz vse Slo-
venije. Skupino bo vodila
Branka Moškon, ki v ta na-
men pravkar dokončuje
strokovno izpopolnjevanje v
Ljubljani. Moškonova je
dama iz Metlike, njena mati
Marica Županič je bila dolgo
vojarinka metliških folklori-
stov, ki so včasih nastopali
tudi v Novem mestu.

Novo mesto je že nekaj-
krat poskusilo s folklornimi
skupinami, vse pa so bile ob-
časne, nobena se tudi ni raz-
vila. Pred leti so poskusili na
gimnaziji in kasneje še nekaj-
krat, kot po pravilu pa so se
člani vselej kmalu razšli. Po-
slej je občinstvo ob Krki gle-
dalo le še gostujoče skupine,
ki so prihajale iz Bele krajine
ali drugih krajev, v zadnjih
letih pa so tudi te redke.
Zdaj naj bi v Novem mestu
osnovali trajnejšo skupino –
za trajnejše vključevanje fol-
klore v kulturno življenje.

I. Z.

DUBRAVKA TOMŠIČ V KOSTANJEVICI

V ponedeljek je v Miklavčevi cer-
kvi v Kostanjevici koncertirala pia-
nistka Dubravka Tomšič-Srebotnja-
kova. S programom, ki je obsegal
dela svetovnih mojstrov klavirskih
skladb, in z virtuosnostjo je očarala
številno občinstvo. Prireditev je bila
v okviru 20. Dolenjskega kulturnega
festivala. Ob tem so iz Kostanjevice
sporočili, da bo razstava likovnih
del Lojzeta Campe v Lamutovem
likovnem salonu odprta do 1. junija,
ko bodo v istih prostorih odprli
retrospektivno razstavo del znanega
slovenskega slikarja Franceta Slane,
ki slavi letos 30-letnico svojega
umetniškega delovanja.

Mali kulturni barometer

NAŠA BESEDA 75 – V Pro-
valjah, Crni, Mežici in na Ravnah na
Korškem so bile od srede do petka
minuli teden zaključne prireditve
Naske Beseda 75. Na njej je nastopilo
trinajst mladinskih dramskih in re-
citatorskih skupin iz raznih krajev
Slovenije. Pred tem je bilo šest po-
dročnih prireditev, na katerih se je
zvrstilo 43 predstav. Sodelovala je
tudi pionirska gledališka skupina
osnovne šole Dobova z Wuechnerje-
vo igrico „Deklica Marjetka in veli-
kan Teleban“, ki pa po mnenju se-
lektorja Jožeta Voznyja ni bila do-
volj dobro uprizorjena, da bi se
uvrstila naprej.

NAŠA V ŠVICI – Anton Repnik,
slikar samorastnik iz Mute, bo v pri-
hodnjih dneh razstavljal svoje slike
in risbe v Švici, zatem pa še v Belgiji.
Na razstavi v Švici bo sodeloval tudi
kipar Janko Dolenc iz Vuzenice z
lesenimi plastikami.

PRIZNANJE – V zagrebškem Ka-
binetu grafike JAZU so nedavno
odprli 5. razstavo jugoslovanske
risbe, na kateri sodeluje 96 umetni-



Zborovodje oktetov, ki bodo peli na Srečanju 75, so 17. maja v Recljevi gostilni v Šentjernejju več ur
razpravljali o kulturnem urniku ene osrednjih slovenskih pevskih manifestacij, ki bo tudi letos na
šentjernejskem hipodromu. (Foto: Ivan Zoran)

Na »Srečanju 75« 33 oktetov

Tradicionalna pevska prireditev na šentjernejskem hipodromu bo letos v
nedeljo, 29. junija - Zborovodje že imeli posvet o programu

Za Srečanje oktetov 75, tra-
dicionalno prireditev v Šentjer-
nejju, ki bo letos posvečena tri-
desetletnici osvoboditve, se je
prijavilo 33 vokalnih oktetov.
To je njihovim zborovodjem na
sobotnem posvetu o programu
te pevske manifestacije v Re-
cljevi gostilni v Šentjernejju spo-
ročil v imenu prirediteljice,
novomeške ZKPO, njen pre-
sednik Boris Savnik.

Sestanka so se udeležili tudi Ra-
dovan Gobec v imenu ZKPO Slove-

Šestnajst naših

zborov na pevskem ta-
boru v Šentvidu

Ne pevskega tabora v okviru
tradicionalnega kulturnega
tedna v Šentvidu pri Stični od
28. junija do 6. julija (pokro-
vitelj bo Edvard Kardelj, član
predsedstva SFRJ in predsed-
stva CK ZKJ) bo sodelovalo
okoli 90 pevskih zborov z več
kot 2.500 pevci.

Komisiji, ki jo vodi Albert Zu-
panec, nekdanji član Šentjernejskega
okteta, se je že prijavilo 79 moških,
mešanih in ženskih pevskih zborov
iz Slovenije in nekaj iz zamejstva.
Med zbori iz naše republike je pri-
javljenih tudi šest naših dolenjskih
in posavskih.

Od do zdaj prijavljenih moških
zborov bodo v Šentvidu nastopili:
zbor iz Artič (zborovodja Miha Ha-
ler), „Bratje Milavci“ iz Brežic
(Franc Baškovič), „Planina“ iz
Cerkelj ob Krki (Franc Baškovič),
„Stane Vogrinec“ iz Dobove (Ignac
Regovič), „Maks Henigman“ iz Do-
lenjskih Toplic (Franc Milek), „Lon-
čar“ iz Dolenje vasi pri Ribnici
(Andrej Petek), „Lovski pevski
zbor“ iz Globokega (Miha Haler),
„Svoboda“ z Mirne (Stane Peček),
„Dušan Jereb“ iz Novega mesta
(Franc Milek), zbor iz Pišec (Stane
Ostrelič) in „Svoboda“ iz Ribnice
(Tone Petek).

Od mešanih zborov: „Viktor
Parma“ iz Krškega (Adolf Moškon),
„Krka“ iz Novega mesta (Radovan
Gobec) in od ženskih zborov: „Orli-
ca“ iz Brežic (Olga Kalan), „Svobo-
da“ z Mirne (Stane Peček) in
„Lisca“ s Senovega (Adolf Moškon).

I. Z.

nije, Rado Simoniti, ki bo ob
spremljavi Novolesovega pihalnega
orkestra dirigiral združenim okte-
tom v zaključni točki letošnjega sre-
čanja 29. junija na šentjernejskem
hipodromu, in Tone Kozlevčar, član
Slovenskega okteta, ker bo Slove-
nski oktet, ki slavi letos 25-letnico,
zvečer pred osrednjo prireditvijo
imel slavnostni koncert v šentjernej-
skem kulturnem domu. Zaradi po-
manjkanja denarja novomeška
ZKPO letos ni predvidela koncertov
po Dolenjski, kakor so se zvrstili
pred letom dni.

Kakor so bili seznanjeni zborov-
odje, teko priprave na Srečanje
oktetov 75 pospešeno, vanje pa so
prav tako vključeni šentjernejski
dejavniki, še posebno šentjernejski
oktet, Boris Savnik je tudi sporočil.

podčrtano

Iz časov, ko je v novomeški
kulturni skupnosti tekla beseda
o splošni in skupni porabi, je tu-
di sklep (citiramo): „Izdelati je
treba srednjeročni program raz-
voja kulturne dejavnosti v občini
in doseči, da delovne organizaci-
je in krajevne skupnosti prevza-
mejo skrb za nekatere kulturne
dejavnosti, kot so domovi, spo-
meniško varstvo, društva, godbe,
in z dodatnimi sredstvi pospešiti
rast kulturne dejavnosti v novo-
meški občini.“

Eh, delegati

Lep, pameten in koristen
sklep – ni kaj reči. Ali pa je tudi
urešljivi, zlasti del, ki govori,
naj „delovne organizacije in kra-
jevne skupnosti...“ Na to
vprašanje si (vsaj) podpisani ne
upa odgovoriti pritrilno. Težko
je namreč verjeti, da bi ljudje, ki
niti ne hodijo na seje, kjer se
kulturna politika oblikuje, bili
pripravljeni prevzeti toliko večjo
odgovornost oz. skrb za razvoj
„nekaterih kulturnih dejav-
nosti“. Naj brez ovinkov pove-
mo, da imamo v mislih zlasti de-
legate, ki imajo največ „zaslug“
za to, da sta v Novem mestu za-
radi nesklepnosti propadli že
dve seji skupščine kulturne
skupnosti, in ti delegati naj bi bi-
li že v samih delovnih organizaci-
jah in krajevnih skupnostih
med tistimi, ki se najbolj razu-
mejo na kulturo bodisi kot orga-
nizatorji ali celo kot animatorji
kulturne dejavnosti.

Ceprav smo na račun nesklep-
čnosti že prelivali črnilo, ne bo
odveč, če (za konec tega se-
stavka) pribijemo še tole: preden
bomo v prihodnje delali načrte,
razmislimo v isti sapi tudi o tem,
kdo bo kaj uredil, sicer se bo
zagotovo zgodilo, da se bodo ta-
ki in podobni sklepi nakopili v
zbirke lepih besed, ki jih bo ne-
koga dne snazlika povila v šop in
podkurila z njimi peč. Najbrž pa
je nujno najprej razčistiti, zakaj
sam delegatski sistem še ni niti
približno tako zaživel, kot so
pripovedovali razglaševalci.

J. JUST

VASTIČ RAZSTAVLJA V RIBNICI

Slikar Miloš Vastič iz Trbovelj,
član tamkajšnjega kluba Relik, je
pripravil v počastitev dneva mila-
dosti v Petkovi galeriji v Ribnici sa-
mostojno likovno razstavo. Na njej
(to je hkrati 30. samostojna Vasti-
čeva razstava) se je predstavil z 18
olji, pretežno s tihožitji in krajini-
mi s prekmurskimi, slavonskimi, koro-
škimi motivi. Razstava bo odprta do
26. maja.

O podprti stoletnici

S tramovi podprta blanška šola čaka (in upa)
na boljše čase in razmere

Takole nasmejan, kot ga kaže
posnetek, je Franc Zorko čedeše
kot član naključnega pogovorne-
ga krožka med prijatelji kot pa
ravnatelj leta 1874 sezidane
osnovne šole na Blanci. Stoletni-
co, ki ji je minula vojna razrahl-
ljala temelje in nosilce, so po
končanem vojnem viharju neko-
liko povezali z železjem, to pa je
pomagalo zgolj toliko, kot bi
zvezali počen lončen lonec z
žico. Zato se je pred meseci v eni
od učilnic utrgal strop, da so ga
komaj zadržali z lesenimi pod-
porniki. Ko so poklicali strokov-
njake, je bilo njihovo mnenje
soglasno: pouk v taki šoli je za
učence in učitelje silno nevaren,
Blanca mora dobiti novo šolo.
Rešitev se je medtem že začela
svitati na obzorju: ljudje že dve
leti plačujejo samoprispevek,
boje pa se, da do začetka grad-
nje ne bodo zbrali dovolj denar-
ja, saj bi morali za novo šolo, če
bi jo takoj začeli graditi, odšteti
nad 8 milijonov dinarjev. Ker
kaže, da na republiški soproispe-
vek ne morejo več računati, se
bo gradnja zavlekla še bolj, kot
so sprva mislili.

Ravnatelj Zorko ob tej „nedo-
glednosti“ pravi: „Šola ima le
tri prave učilnice, drugi prostori
so preurejeni v zasilne učilnice,
zato se v njih stiskajo razredi s
po 40 otroki in več. O kabine-
tih, zbornici, sobi za shranjeva-
nje učil in drugem pri nas ne

moremo govoriti. Toda kljub
temu zahtevamo od nas, da pou-
čujemo po sodobnih metodah in
omogočimo učencem vse, kar
imajo njihovi vrstniki v novih,
sodobno urejenih in opremljenih
šolah. Tu je seveda še problem s
kadrom. Ker nimamo stanovanj,
se štirje učitelji od desetih vozijo
od drugega, in tako ne moremo
uvesti niti dopolnilnega pouka



Franc Zorko

niti razviti izvenšolskih dejavno-
sti. Vse te naše težave vidijo in
čutijo vsak dan tudi starši, lahko
nenhno ugotavljajo, kako so
njihovi otroci v neenakovrednem
položaju z drugimi otroki v
občini in republiki.“

I. Z.

Vrata šol odprta za vse

V Novem mestu: kmalu vpisovanje v oddelke tehniških šol

Na novomeškem Zavodu za
izobraževanje bodo junija vpiso-
vali kandidate v prvi letnik
dislociranih oddelkov slove-
nskih tehniških šol gradbene, ke-
mijske in lesne stroke. Tehnike,
ki se bodo tako izšolali, bodo
zaposlili Pionir, Novoles, IMV,
Krka in druge delovne organiza-
cije. Pouk se bo začel jeseni, za
podrobnosti pa bodo kandidati

ali njihovi starši zvedeli na
informativnem dnevu, ki ga bo
zavod organiziral v soboto, 31.
maja, ob 8. uri.

Zavod bo organiziral še več dru-
gih oblik in vrst izobraževanja. Naj
tokrat omenimo le nekatere. Kandi-
dati, ki so dokončali poklicno kovi-
narsko ali lesarsko šolo, bodo lahko
obiskovali triletno tehniško šolo za
zaposlene, kjer bo pouk trikrat na
teden v popoldanskem času. V dve-

letno delovodsko šolo gradbene
stroke se bodo lahko vpisali kandi-
dati, ki so končali poklicno gradbe-
no šolanje in so vsaj tri leta zaposle-
ni. Pouk bo petkrat na teden – do-
polndne.

Nadalje bo v Novem mestu po-
kljena šola za gasilce s programom
za dokvalifikacijo. Sprejeli bodo
kandidate s končano poklicno šolo
katerekoli stroke. Pouk bo trikrat
na teden, in sicer popoldne, dva me-
seca pa bodo slušatelji prebili na
praktičnem pouku v gasilski brigadi
v Ljubljani. Delovnim organizacijam
priporočajo, da za šolanje prijavijo
delavce, ki so ali bodo člani gasil-
skih društev in ekip civilne zaštite.

Osnovno šolo za odrasle (peti, še-
sti, sedmi in osmi razred) bo zavod
organiziral tudi v novem šolskem le-
tu. Pouk bo vsak dan, razen ob so-
botah, popoldne. Šolanje za vsak
razred traja pol šolskega leta. Za do-
končanje osnovne šole je med delov-
nimi ljudmi čedalje večje zanimanje,
saj je na dlani, da brez osnovne
izobrazbe nimajo možnosti napre-
dka, vsaj osnovna izobrazba pa je
potrebna, če hočejo razumeti pro-
ces samoupravljanja in biti dejavni v
njem.

JEZIKOVNI NASVETI

Glasba, zrezki, svatba, dogodki

Pravkar navedene besede ljudje pogosto napačno pišejo, in
sicer zato, ker se v slovensčini zveneči soglasniki b, d, g, z, ž,
kadar se znajdejo pred nezvenečimi, spremenijo v p, t, k, s, š
in narobe: nezveneči soglasniki p, t, k, s, š se pred zvenečimi
izgovorijo zveneče, torej kot: b, d, g, z, ž. Ta pojav imenuje-
mo prilikovanje ali asimilacija. Vendar asimilacije slovensči-
na v pisavi ne priznava, saj je naš pravopis, kakor smo rekli v
zadnjih Jezikovnih nasvetih, etimološki, to se pravi, da za-
hteva pisavo besed po tem, kako so nastale, ne pa po tem,
kako se danes izrekajo. Da pa ne bomo stvari preveč teoreti-
čno zapletali, si raje pogledajmo kak nekaj primerov:

Beseda *risba* je nastala iz besede *risati*, zato jo pišemo z s,
čeprav izgovorimo v resnici *rizba*. Podobno moramo pisati
samostalni *glasba*, ker je nastal iz besede *glas*. (Pri tem nas
ne sme motiti, da pišejo Srbi in Hrvati te besede drugače
kakor mi; pri njih je namreč v veljavi tako imenovani fone-
tični pravopis, po katerem velja, da se pišejo besede tako,
kakor se izrekajo.)

Beseda *zrezek* se piše seveda tudi v množini s črko z,
torej: *zrezki*, čeprav slišimo v govoru namesto zapisanega z
– s. Beseda prihaja namreč iz glagola *rezati*. Prav tako mora-
mo pisati: *zmazek-zmazki*, *obrazec-obrazci*, *Janezek-Janezka*
itd.

Podobno kakor za soglasnika s in z velja tudi za ostale
zgoraj navedene soglasniške dvojice: b-p, d-t, g-k. Torej mo-
ramo pisati: *vrabec-vraba*, *drobec-droba*, *drobtina*, *Svabi-
švabski*; *pripovedovati-pripovedka*, *dogoditi-se-dogodki*;
marsikateri-marsikdo – vsakdo-nikdo-malokdo-nekdo; težak-
težka-težkoča itd.

Posebej pa pomni, da pišemo: *mož*, vendar *moški* (nastalo
iz: *mož-ski*), *iskati*, *iskren*, *iskrenost*.

B-r

PROSTA UČNA MESTA!

UČENCI,
postanite delavni člani
SGP „PIONIR“
Novo mesto!

Pogoji dela, učenja in nagrajevanja so izredno ugodni. V letošnjem šolskem letu bomo sprejeli v uk večje število

TESARJEV
ZIDARJEV

Pogoj za sprejem:
dokončana osnovna šola; izjemoma tudi 7 razredov osnovne šole, telesno zdrav.

Prošnjo za sprejem in zadnje šolsko spričevalo naslovite na naslov SGP „PIONIR“ Novo mesto, kadrovskega oddelka, Kettejev drevored 37 do 20. 6. 1975.

PROSTO DELOVNO MESTO!

„NOVOTEHNA“,
trg. podjetje na debelo in drobno,
Novo mesto, Glavni trg 11,

objavlja prosto delovno mesto

SALDOKONTISTA

POGOJI: SS izobrazba ekonomske smeri ali poslovni administrator z najmanj 3 leti delovnih izkušenj v računovodstvu
Poskusno delo 1 mesec.

Prijave sprejema splošni sektor podjetja do 31. 5. 1975.

PROSTA DELOVNA MESTA!

Komisija za razpis delovnih mest pri upravi občinske skupščine Metlika

RAZPISUJE
prosta delovna mesta:

- a) REFERENTA ZA PREMOŽENJSKE PRAVNE ZADEVE,
- b) REFERENTA ZA KMETIJSTVO IN GOZDARSTVO IN
- c) REFERENTA ZA CENE, OBRT IN STATISTIKO

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- pod a) visoka strokovna izobrazba pravne smeri in 2 leti delovnih izkušenj ali višja strokovna izobrazba pravne oziroma upravne smeri in 3 leta delovnih izkušenj;
- pod b) visoka ali višja strokovna izobrazba ustrezne smeri in 2 leti delovnih izkušenj ali srednja kmetijska šola in štiri leta delovnih izkušenj;
- pod c) srednja strokovna izobrazba upravno-administrativne ali ekonomske smeri in eno leto delovnih izkušenj.

Prošnje, kolkovane z 2,00 din, naj kandidati vložijo pri komisiji za razpis delovnih mest pri upravi ObS Metlika. Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

PROSTA DELOVNA MESTA!

Transportno gradbeno podjetje

»TGP« METLIKA

Razpisna komisija TOZD Transport in TOZD Gradbeništvo na podlagi 17. člena statuta

razpisuje prosta delovna mesta

DIREKTORJA TOZD TRANSPORT

Pogoji:

- a) višja strokovna izobrazba in 3 leta prakse
- b) srednja strokovna izobrazba in 5 let prakse

DIREKTORJA TOZD GRADBENIŠTVO

Pogoji: a) gradbeni inženir in 3 leta prakse visoke gradnje in državni izpit

Kandidati morajo poleg zgoraj navedenih pogojev izpolnjevati še z zakonom predpisane pogoje. Prijave z ustreznimi dokazili pošljite splošnemu sektorju podjetja v 15 dneh po dnevu objave razpisa.

Svet za medsebojna razmerja v združenem delu delavcev „MERCATOR“ Ljubljana n. sub. o.
TOZD „STANDARD“ Novo mesto, o. sub. o.

razglašajo prosti delovni mesti za

2 PRODAJALCA ŽIVILSKÉ ALI MEŠANE STROKE ZA POTROŠNIŠKI CENTER V NOVEM MESTU

Pogoj za sprejem: kvalificirani trgovski delavec živilske ali mešane stroke.

Nastop dela takoj ali po dogovoru. Pismene ponudbe pošljite splošni službi TOZD „STANDARD“, Novo mesto, Glavni trg 3, do vključno 29. 5. 1975.

PROSTA DELOVNA MESTA! inles

industrija stavbnega pohištva, Ribnica, na osnovi 16. člena samoupravnega sporazuma o štipendiranju učencev in študentov v občini Ribnica, 30. člena samoupravnega sporazuma o izpolnjevanju delavcev, štipendiranju učencev in študentov OZD in po sklepu odbora za nagrajevanje in kadrovskega politiko z dne 17. 4. 1975.

RAZPISUJE

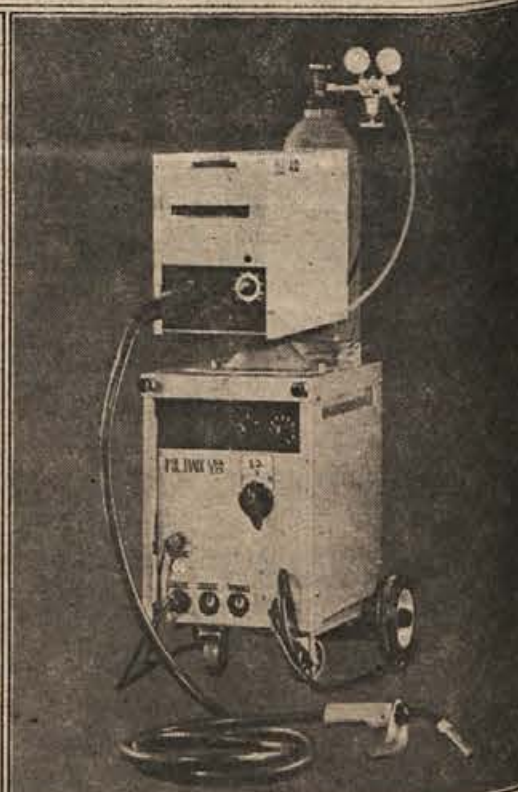
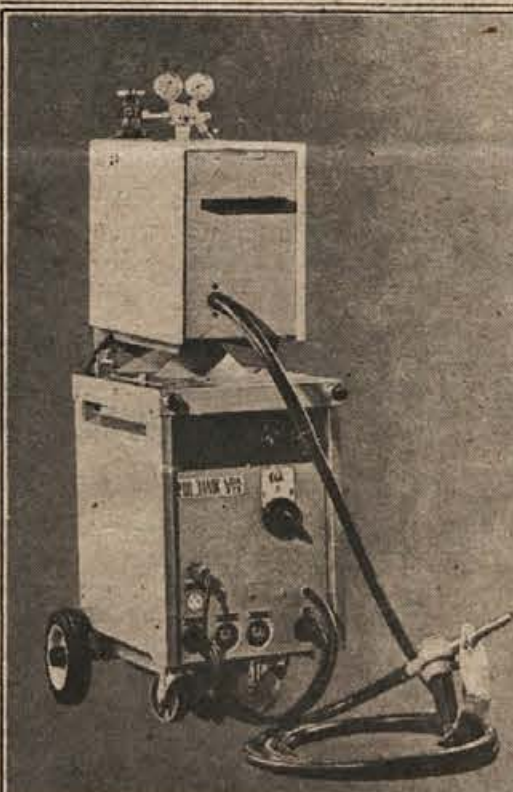
NASLEDNJA PROSTA ŠTIPENDIJSKA MESTA:

- 1 PRAVNIKA (pravna fakulteta, II. stopnja)
- 2 EKONOMISTA (VEKŠ Maribor ali ekonomska fakulteta, II. stopnja — finančna smer)
- 2 LESNOINDUSTRIJSKI INŽENIR (biotehniška fakulteta ali gozdarska fakulteta — lesnoindustrijska smer, II. stopnja).

Prednost pri izbiri imajo pod enakimi pogoji otroci članov delovnega kolektiva, štipendisti, ki prejemajo štipendijo iz skupnih sredstev občine Ribnica, in študentje višjih letnikov. Višina štipendije je določena na osnovi samoupravnega sporazuma, štipendija se izplačuje od dneva sklenitve pogodbe. Prijave na obrazcu št. 1,65 „Prošnja za štipendijo“ s priloženimi dokazili o materialnem položaju in učnem uspehu sprejema kadrovska služba podjetja do 30. maja 1975.

vsak četrtek
DOLENJSKI LIST

A 10-275 naprava za polavtomatsko varjenje A 10-275 in A 10-400



A 10-275 uređaj za poluavtomatsko zavarivanje A 10-275 i A 10-400

je naprava za ekonomično polavtomatsko varjenje in je izpopolnjena, zato ima še večje zmogljivosti

Serijske naprave z oznako A 10 predstavljajo naprave za polavtomatsko varjenje v zaščitni atmosferi plina. Izpopolnjena naprava A 10-275 omogoča hitro in zanesljivo varjenje tankih in debelejših metalov z uporabo elektrode premera do 1,2 mm. A 10-275 omogoča visoko proizvodnost s širokim delovnim obsegom; je vsestransko uporabna naprava, stroški vzdrževanja so nizki ter je zato koristna investicija za vsako delavnico; zaradi posebno lahke pištole je pripravna in omogoča hitro delo ob minimalnem zagrevanju. Celotna naprava je na vozičku s štirimi kolesi.

VSESTRANSKO — PRIPRAVNO — EKONOMIČNO

Brodogradilište, tvornica dizel motorov i tvornica električnih strojeva i uređaja — Pula

P. P. STEV. 208, TELEFON CENTRALA (052) 24-322
TELEX: 25 252 YU ULJTES



ULJANIK

ESAB

voba barva zanesljiva pot do uspeha
sami boste hitro in poceni
olepšali svoj dom

CINKARNA CC CELJE

Sevničani pomagajo Inlesu

V boju za obstanek zmagale tudi Liščanke - Je Inles že prvak?

Sevničani so doma igrali za dva - zase in za Ribničane - in po dobri tekmi osvojili dve novi točki. Inlesovi rokometiši so zmagali brez težav in bodo skoraj zagotovo osvojili letošnje prvenstvo, po dolgem času pa so zmagale tudi Sevničanke. Brežičanke so brez svoje najboljše strelke slabše igrale in so tekmo izgubile.

SEVNICA - SLOV. GRADEC
29 : 26

Več kot 400 gledalcev je uživalo v tipično prvenstveni tekmi. V prvem polčasu sta bili ekipi izenačeni in k odmoru so rokometiši odšli z neodločenim rezultatom. V nadaljevanju derbija kola so po Dobrekarjevem zadetku povedli domačini in vodstvo do konca srečanja obdržali

in zaslužno premagali drugouvrščeno Slovenj Gradec.
Sevnica: Možic, Simončič 1, Vrtačnik, Jurišič, Bizjak 2, Koprivnik 1, Dobrekar 3, Novšak 4, Šumelj 18 in Gologranc.

Lisca: M. Plazar, D. Plazar, Starič 1, Rugelj 7, Mlinarič 4, Mejak, Popovič, Pesek, Zvegljč 3, Pfeifer.

BREŽICE - OLIMPIJA
35 : 27

S prepričljivo zmago so Brežičani dokazali, da so ponovno najresnejši kandidati za vstop v prvo slovensko rokometno ligo. Brežičani so odlično igrali predvsem v prvem polčasu, ko so dosegli kar 22 zadetkov. V drugem delu so popustili, toda kljub temu zaslužno zmagali. Zadetek so dosegli Buziančič 9, Novak 8, Ban 6, Bršec 5, Vervega 3, Zore 2, Blatnik in Verstovšek po 1 zadetek.

M. JARANOVIC

INLES - TRŽIČ
22 : 13

Inlesovi rokometiši so se v 18. kolu republiške rokometne lige pomerili s Tržičani. V prvem polčasu so igrali nezahtesirano in šele v drugem delu prvenstvene tekme pokazali, kaj znajo. Izkazal se je predvsem razpoloženi Šilc, ki je dosegel kar 14 zadetkov.

Inles: I. Kersnič, Ponikvar, Abrahamberg 1, Mikulin, S. Kersnič, Zuk, Šilc 14, Andoljšek 3, Ambrožič 2, Tanko, J. Kersnič 2.

M. G.

BREŽICE - IZOLA
12 : 19

Izolčanke, ki so v letošnjem prvenstvu izgubile le eno srečanje, so tudi v Brežicah dokazale, da so med najboljšimi igralkami v republiki. Obe ekipi sta pokazali zanimivo igranje, poznalo pa se je, da nastopajo domače igralke brez svoje najboljše Kežmanove.

Brežice: Hribnik, Balon 2, Bah 5, Dimič 1, Zakšek, Rozman, Cetin, Lipej 2, Vogrinč, Levačič in Štauber 2.

M. J.

USNJAR - LISCA
12 : 15

Sevničanke so v gosteh prijetno presenetile. Z izredno borbeno in nesebično igranje so v boju za obstanek v ligi osvojile pomembni točki. Ves čas so bile boljše in povsem zaslužno so premagale četrtouvrščeno Usnarjeve igralke.

Za pokal - solidni rezultati

V Ljubljani sta se izkazala Keržan in Šimunič

Kvalifikacijskih tekmovalcev za pokal Slovenije so se v Ljubljani razen ljubljanskih in kranjskih atletov udeležili tudi Novomeščani. Med 200 atletov sta se izkazala predvsem Šimunič in Keržan.

Rezultati Novomeščanov: moški, 100 m: Šimunič 11,2, Bratič 11,2; 200 m: Keržan 22,4, Bajer 23,4; 400 m: Keržan 50,4, Bajer 51,5; 400 m ovire: Krizman 58,4; višina: Suštar 185, Bartolj 180; daljina: Šimunič 65,3; troskok: Šimunič 14,35, Krizman 13,01, Slajkovec 12,59; kopje: Spilar 60,13.

Zenske: 100 m: Zaletež 12,8; 200 m: Zaletež 25,9; 800 m: Papež 2,29,6; višina: Papič 150 cm; daljina: Vovšak 492 cm, Avsec 481; kopje: Poredoš 30,28.

OBČINSKO PRVENSTVO - VIDEN NAPREDEK

Prejšnji teden je bilo na Stadionu bratstva in enotnosti v Novem mestu občinsko prvenstvo v atletiki za pionirje in pionirke. Ob dobri udeležbi osnovnih šol se kaže pri tekmovalcih tudi viden napredek.

ŠPORTNI KOMENTAR

Utrjevati množičnost

Se pred leti je bila na Dolenjskem košarka ob rokometu nerazvit šport, danes pa imamo v prvi republiški A ligi in v drugi ligi po dve ekipi, v dolenjski košarkarski ligi pa nastopa 11 ekip. Tako ugotovitev, da je zanimanje za košarko pri nas zlasti med mladimi v zadnjih letih možno naraslo, ni nova. Pred leti so se Dolenjci s to dinamično igro najpogosteje srečevali šele na fakultetah, danes je postala košarka ena izmed panog, ki mladino privlači že v osnovni šoli.

Med prvimi, ki so se v naši republiki začeli načrtno ukvarjati s košarko po osnovnih šolah, je bila kranjska občina. Tako je v enem samem šolskem letu košarko treniralo okoli 200 pionirjev in pionirk. In prav ti pionirji so trenutno med najboljšimi v republiki. To so dokazali tudi na polfinalnem prvenstvu letošnjega pionirskega

košarkarskega festivala, na katerem so sodelovale tudi nekatere ekipe z Dolenjskega. Prav v Kranju so gostovali pionirji iz Novega mesta, Kočevja in Dolenjskih Toplic. V bojih za vstop v finale pionirskega košarkarskega prvenstva so se pomerili s kranjskimi ekipami in v lepih in izenačenih bojih tesno izgubili.

V polfinalnih bojih so nastopale tudi pionirke. Presemetile so predvsem igralke iz Brestanice, medtem ko so Bršlinčanke dokazale, da so nadarjene, manjka pa jim treningov.

Uspeh pionirjev in pionirk je tako za dolenjske košarkarske delavce smernica, po kateri naj nadaljuje začeto delo. Ne bi bilo napak, ko bi v vseh devetih občinah organizirali pionirske košarkarske šole, v katerih bi najmlajše seznanjali s košarko in utrjevali množičnost tega športa.

J. PEZELJ



V nedeljo se je v Celju začelo XX. državno in XIII. slovensko mladinsko prvenstvo. Med 33 tekmovalci sta (od desne proti levi) tudi dolenjska jadralca Jaka Šmid in Cvetka Klančnik-Belinova s pomočnikom S. Kosom in R. Peršetom. O njuni uvrstitvi bomo še poročali (Foto: M. Moskon)

Metličani v gosteh zmagali

Novoteks izgubil po podaljškju - V dolenjski ligi vodi Bršlin

Medtem ko so novomeški košarkarji doma po nepotrebnem izgubili načrtovani točki, so Metličani v gosteh tesno zmagali in so z dvema zmagama trenutno na petem mestu.

PRULE - BETI
73 : 74

Metličani so bili v petem kolu že na robu poraza, toda z odlično igro v zadnjih minutah tekme so vseeno zmagali. V prvem polčasu so gostje slabo igrali v napadu, v obrambi pa so dovolili, da so domači košarkarji metali iz vseh položajev. K odmoru sta ekipi odšli pri rezultatu 45:35 za domače košarkarje. Tudi v nadaljevanju so Metličani slabo igrali, le tik pred koncem tekme, ko sta se razigrala Švinger in Medek, so s hitro

igro in točnimi meti tesno, a zaslužno zmagali.
Beti: A. Vergot 2, Jankovič 1, Z. Vergot 10, Lahč 6, Švinger 21, Jezerinac 5, Medek 25, Kljajič 4.

NOVOTEKS - KOVINOTEHNA 65 : 69

Novomeščani, ki jim bo letos skoraj zanesljivo trda predla v borbi za točke slovenske A lige, so po nepotrebnem izgubili tekmo s Celjani. Gostje so sicer vodili vso tekmo, a pred koncem je Novoteks uspelo priti v vodstvo 61:60, povrh vsega pa si je pol minute pred koncem priboril še žogo. Žal so jo Novomeščani nespretno izgubili in naredili še osebno napako, tako da so Celjani z zadetimi enim prostim metom izenačili, v podaljškju pa je Novoteks v petih minutah dosegel komaj štiri koše, kar je bilo kajpak premalo za zmago.

Novoteks: Bajt 16, Z. Kovačević 19, S. Kovačević 9, Ivančič 8, Planin 13.

ZDAJ VODI BRŠLIN

V četrtem kolu dolenjske košarkarske lige so bili košarkarji Loke

Kristal za OSZ Sevnica II

Na strelskem tekmovalstvu zmagal Franc Pavlovič

V počastitev 13. maja, praznika organov javne varnosti, in 30. obletnice osvoboditve je postaja milice iz Sevnice v sodelovanju z občinsko Strelsko zvezo pripravila medobčinsko strelsko tekmovalstvo z malokalibrsko puško na strelišču na Radni.

3. Niko Malus 233, 4. Stane Mirtelj 232, 5. Tone Polutnik 229 krogov idr.

Vse ekipe so dobile diplome, prav tako tudi prvih pet najboljših strelcev, ekipa občinske Strelske zveze Sevnica II pa je dobila lep prehodni kristalni pokal, ker bo to tekmovalstvo poslednje tradicionalno.

FRANC KRAPŠE

Tekmovalstvo se je udeležilo 40 strelcev iz desetih ekip postaj milice in občinskih strelskih zvez iz Krškega, Brežic, Laškega, Radeč in Sevnice. Doseženi so bili naslednji rezultati - ekipno: 1. OSZ Sevnica II 927 krogov, 2. OSZ Laško 882, 3. OSZ Brežice 873, 4. OSZ Sevnica 826, 5. Postaja milice Sevnica 788, 6. OSZ Sevnica III 786, 7. Oddelek milice Radeč 751, 8. Postaja milice Laško 717, 9. Postaja milice Krško 660, 10. Postaja milice Brežice 580 krogov.

posamezniki: 1. Franc Pavlovič 255 krogov, 2. Roman Matek 236,

Kočevje: 600 strelcev

V letošnjem letu bodo kočevski strelci praznovali 20-letnico strelstva, zato bodo še posebno aktivni. Pri občinskem strelskem odboru je vpisanih deset strelskih organizacij, ki imajo skupaj 600 članov in kar 95 pionirjev in pionirk. V letošnjem letu bo poskušal občinski strelski odbor vrste strelcev še pomnožiti, kajti vsi bodo imeli do re možnosti za vadbo. Kot kaže, je na kočevskem veliko ljudi, ki bi radi znali dobro streljati.

Ker praznujemo v letošnjem letu 30-letnico osvoboditve, bo odbor pripravil več pionirskih, mladinskih, članskih in meddružinskih tekmovalj. Člani v odboru se namreč zavedajo, da s svojim delom krepijo splošni ljudski odpor, zato želijo, da bi prav v letošnjem jubilejnem letu delovnih uspehov in zmag naučili čim več občanov strelskih veščin.

IVAN RAZPOTNIK



TREBNJE - V Trebnjem so prejšnji teden organizirali občinsko strelsko tekmovalstvo, ki se ga je udeležilo 9 ekip s 36 tekmovalci. Organizatorji so strelsko tekmovalstvo dobro pripravili, strelci pa so dosegli naslednje rezultate: Stane Alojz 165 (SD Dob), Sandi Leskovec (SD Dob) 152, Igor Slak 148, Marija Hercog 143, Peter Černič 135 (vsi SD Trebnje); ekipno: SD Dob 557, Trebnje I 476, Trebnje II 428 idr. (P. J.)

LESKOVEC - V prvenstveni tekmi zasavske rokometne lige so v Leskovcu igrali rokometiši iz Sevnice in tekmo katastrofalno izgubili s 47:17. Tekma je bila zanimiva le zaradi velikega števila zadetkov, ki so jih dosegli: N. Mlakar 8, R. Šribar 12, Radi 12, F. Starc 2, Pirc 5 in Janež 8. (L. S.)

BELA KRAJINA - KRIM
6 : 0

Medtem ko novomeški nogometaši v zadnjih tekmah izgubljajo, igrajo Črnomalci vse bolje. Tokrat so brez težav odpravili enajsterico Krima, ki se je sicer predstavila z dobrim nogometom. Zadetek so dosegli: Karin dva, T. Weiss, Filipčič, Grgorčič in Furlič po enega. Po tej tekmi so Črnomalčani ušli zasledovalcem, novomeškim nogometašem, za šest točk in bodo skoraj gotovo letos osvojili prvo mesto.

KOČEVJE: PRVI CIMER

Prejšnji teden se je končalo odprto šahovsko prvenstvo Kočevja, na katerem je nastopilo 12 igralcev. Zmagal je Stefan Cimer, ki je zbral 9 točk.

Vrstni red: Cimer 9, Ivčič 8,5, Ofak, B. Mohar in Mestek 7, Podkoritnik 6,5, Zupančič in Kirišič 6, Zilevski 4,5, Terbec 3, Petrovič in Lapuh brez točke.

Z. F.

KAJ, KJE, KDO?

V slovenski košarkarski ligi (I A) se bosta v Metliki pomerili ekipi domače Beti in novomeškega Novoteksa. Glede na to, da je Metlika znana po temperamentalnih navijačih in da ima nekoliko bolj izenačeno moštvo, bodo domači gledalci po vsej verjetnosti videli tretjo zaporedno zmago domače vrste.

V slovenski rokometni ligi se nam tudi to nedeljo obečajo zanimivi boji. V Sevnici se bosta pomerili najboljši vrsti v ligi, domača Sevnica in ribniški Inles, Brežičanke bodo poskušale priti do točk v tekmi z Dobravljami, Liščanke pa bodo po vsej verjetnosti premagale Steklarjeve rokometišice.

V slovenski odbojarski ligi se tekmovalstvo približuje koncu. Dekleta bodo odigrala še zaostale tekme, Novomeščani pa bodo doma poskušali premagati vrsto Bovca. Glede na to, da Bovčani v Novem mestu ne igrajo dobro, bodo gledalci - če bodo domači odbojkarji dobro zaigrali - doživeli zmago. V drugi republiški ligi gredo Žužemberčani v goste k Bohinjčanom, k Trimu pride vrsta Jarš, Mokronog pa je prost.

Igralke »Krke« tretje

V drugi ligi zmagala Žužemberk in Trimo

V 20. kolu slovenske odbojarske lige so Novomeščani gostovali v Celju in prvenstveno srečanje izgubili, igralke Krke pa so doma brez težav premagale gostje z Viča.

Ljubljancani. Domači odbojkarji, ki so igrali z novim sistemom, so se izkazali s hitro igro, ki ji počasni gostje niso bili dorasli. Tekmo si je ogledalo okoli 80 gledalcev.

GABERJE - NOVO MESTO
3 : 1 (11, 3, -9, 9)

Novomeščani, ki so še vedno na predzadnjem mestu na lestvici, so v nedeljo gostovali v Celju. Dobro so zaigrali v prvem in v tretjem nizu, ki so ga tudi osvojili. V nadaljevanju prvenstvenega srečanja so bili domači precej boljši in so zaslužno zmagali.

Novo mesto: Lapajne, Goleš, Babnik, Vernig, Jenko, Cotic in Primc.

KRKA - VIČ 3 : 1
(13, 10, 7, 7)

Novomeščanke, ki so v prvem setu igralce precej neborbeno, so se razigrale šele po izgubljenem nizu. Z dobro igro na mreži in v polju so brez težav premagale slabše Vičanke in osvojile dve novi točki. Čeprav vse ekipe še niso odigrale vseh tekem, je že znano, da so Novomeščanke osvojile odlično tretje mesto.

V zadnji tekmi letošnjega prvenstva so za novomeško Krko nastopile: Fila, Rajer, Forte, Pilič, Adamič, Boh in Zevnik.

TRIMO - LJUBLJANA
POLJANE 3 : 1

V prvenstveni tekmi druge republiške lige so v Trebnjem gostovali



Kakih 40 Pionirjevih delavcev se je v torek popoldne zbralo za osnovno šolo »Katja Rupena« v Novem mestu in začelo s prostovoljnimi udarnimi delom pripravljala prostor za gradnjo nove športne dvorane. Na sliki: Pionirjevi delavci in delavke v akciji.

Dežurni poročajo

MOPEDA NI NIKJER – V noči na 12. maj je nekdo odpeljal Petru Zajcu, ki stanuje ob Težki vodi, moped modre barve z registracijsko številko NM 58-167. Moped je čez noč stal na dvorišču domače hiše.

ZAJKE SO UKRADLI – 15. maja so imeli tatinski obisk pri Medvedovih v Grčevu pri Mirni peči. Iz zaklenjenega hleva so izginile štiri zajčke.

DIMNIK SE JE PREGREL? – 16. maja okrog 4. ure zjutraj je v oddelku apature v Novolesu nastal požar. Kaže, da se je pregrel pločevnasti dimnik, ki je izpeljal iz peči na nafto. Stena in streha ob dimniku sta začeli goreti, nakar so takoj poklicali gasilce. Ti so požar pogasili. Gmotne škode je za 2.000 dinarjev. Kot so ugotovili, je do požara prišlo zaradi okvare na peči, vendar to še raziskujejo.

VLOMILCA JE VIDELA – 18. maja zvečer je nekdo vlomil v osebni avto Marije Zupančič iz Novega mesta. Avto je bil parkiran pri kegljišču na Loki. Vlomilec je odnesel fotoaparata, lastnica pa je vlomilca še videla pri avtu, vendar je takoj pobegnil, ko se je približala vozilu.

PREVRAČANJE PRI PODGRADU

Na gorjanski cesti se je pri odcepu za vas Podgrad 13. maja popoldne zgodila huda nesreča, ki je terjala kar za 90.000 dinarjev škode, ni pa šlo tudi brez ranjenih.

Peter Smajdek iz Regerče vasi je vozil tovornjak proti Novemu mestu, v ovinku pa je na mokri cesti vozilo zaneslo ravno takrat, ko je naproti pripeljal z osebnim avtom Jože Drab s Pristave. Drab je zavil, da bi se izognil tovornjaku vendar je vseeno zadel vanj. Osební avto je potem zasukalo, da je obstal na robu ceste, po nesrečnem naključju pa je takrat pripeljal z metliške smeri tovornjak Jože Kužnik iz Srebrnice.

Ko je ta opazil nesrečo, je močno zavril, vendar je tudi njegov avto zaneslo: zdrknil je na bankino, nato pa po strmini navzdol. Med prevračanjem je Kužnik padel iz avta in se poškodoval, prav tako pa je poškodovana sopotnica Terezija Drab. Oba so odpeljali v bolnišnico, kjer pa so na zdravljenju obdržali le Kužnika.

Novi zakon o temeljnih varnostih cestnega prometa je poostreno zadolžil vse udeležence v prometu, da ne sprevlajo v nevarnost zdravja ali življenja drugih ljudi ter da ne poškodujejo ceste ali objektov na cesti in ne ovirajo prometa. Med udeležence v prometu uvršča zakon tudi pešce, kadar hodijo po cesti; to pomeni, da se morajo ti ravnati po predpisih, ki urejajo promet. V zakonu je namreč vrsta določb, ki so namenjene samo za pešce, vendar ne samo za njihovo osebno varnost, ampak jim nalagajo tudi dolžnosti.

Pešci, hodite pravilno!

Temeljno pravilo za hojo pešcev je, da pešec praviloma ne sme hoditi po vozišču, t.j. po tistem delu ceste, ki je namenjen predvsem za promet vozil, in ne na njem postajati. Zato zakon predpisuje, da morajo hoditi pešci na cesti, ki ima pločnik, po pločniku. S tako hojo bodo pešci osebno najbolj varni in tudi ne bodo ovirali na cesti. Če pa že upravičeno gredo po vozišču, morajo hoditi čim bliže robu cestišča, skrajno previdno in tako, da ne ovirajo ali preprečujejo prometa vozil. Pri slabi vidljivosti ali gostem prometu pa morajo hoditi drug za drugim.

Pešci so dolžni iti čez vozišče pazljivo in po najkrajši poti. Če so na cesti zaznamovani prehodi (zebre), morajo iti pešci čez cesto na takih prehodih. Izven teh prehodov smejo iti čez cesto samo, če so ti več kot 100 m oddaljeni od njih. Tudi pešci morajo upoštevati svetlobne prometne znake (rdečo, zeleno,

rumeno luč) in iti čez cesto tedaj, kadar ti dovoljujejo prehod (zeleno luč). Prav tako se morajo ravnati po znakih, ki jih daje pooblaščen oseba (miličnik), kadar ta ureja promet.

Na novomeškem mostu čez Krko je rumena tabla z napisom: „Pešci, hodite po levem pločniku“. To opozorilo je za pešce izjema od splošnega pravila za hojo pešcev. Po splošnem predpisu bi se sicer smel pešec, ki gre čez novomeški most, kretati po levem ali desnem pločniku, vendar mu omejuje to pravico opozorilni napis. Ožina mostu

ter velik osebni promet, vozovi in avtomobili so utemeljeno narokovali pooblaščenim organom tako rešitev, ki jo je, kakor moramo ugotoviti, praksa potrdila, saj je od tedaj manj prometnih nesreč na mostu. Zato se morajo pešci ravnati po tej zahtevi, ki je izdana tudi za njihovo osebno varnost.

Drugače pa je pravno urejena hoja za pešce, kadar hodijo po vozišču na javni cesti zunaj naselja. Zakon obvezuje take pešce, da hodijo ob levem robu vozišča v smeri hoje. Samo izjemoma smejo hoditi pešci ob desnem robu vozišča, če je to zanje varnejše (nepregleden ovinek, prepad, plaz). Pač pa se morajo premikati pešci, ki potiskajo kolo, motorno kolo, vozičke ali ki tvorijo organizirano kolono (vojaki) ob desnem robu vozišča v smeri gibanja. Prav tako smejo gonjaci goniti živino samo čim bliže desnemu robu ceste. Če jo vodijo ponoči



Z nadvoza pri Trebnjem je lepo opazovati promet po magistrali, manj prijetno pa je, če se spomniš, da je 45 km te ceste čez dolensko območje najbolj nevarnih. Zaradi nepravilnega prehitavanja, prevelike hitrosti in prekratke varnostne razdalje so dan za dnevno karamboli, posebno pogosti pa so v času turistične sezone. Vsak čas se bo začela, zato je potrebna posebna previdnost! (Foto: R. Bačer)

Peš je »tankak« na črpalkah

Spreten goljuf je na štirih dolenskih črpalkah izvalil nad 2.000 litrov nafte, denar v gotovini, potem pa velikodušno odobril nagrade

Z nenavadnim primerom goljufije je imelo nedavno tega opraviti novomeško občinsko sodišče, ko je obravnavalo primer Milorada Džajića, brezdelneža iz okolice Lukavca. Z njim vred so se pred senatom, ki mu je predsedovala Marija Kastelic, znašli še njegovi trije pomagači.

Džajić se je septembra lani pojavil na bencinski črpalki v Črnomlju in uslužbenca Francu Hudelju ves obupan natvezel zgodbo: „Sem uslužbenec Avtoprometa z Reke. Za vožnjo vozimo material, moj sopotnik je odpeljal, mene pa pustil brez denarja. Pomagaj mi, saj si menda tovariš...“ Džajić je vedel, da ima Petrov z reškim podjetjem pogodbo. Tako je nagovoril Hudelja, da je izdal lažno dobavnico, češ da je Džajić natočil 536 l nafte za okrog 1.634 din, iz blagajne pa mu je dal še 1.334 din v gotovini, nakar mu je spreten goljuf velikodušno dal za nagrado 30 din. Potem ga niso več videli.

10. oktobra je prišel v Trebnje in s podobno zgodbo o okvari tovornjaka, ki da stoji pri Ponikvah, spet naplatil črpalkarja Branka Dragana, da mu je izstavil lažno dobavnico za 737 litrov plinskega olja. Spet je dobil nekaj denarja in dal za nagrado 547 din. Čez teden dni je znova prišel v Trebnje, ko je bil v službi na črpalki Janez Feme in tudi njega pripravil do tega, da je v doku-

mentih prikazal lažno tankanje za 683 litrov nafte, iz blagajne pa je

V ŽENSKO PA V ŠKARPO

18. maja popoldne je po nekategorizirani cesti od svojega doma na Bizeljskem peljal z avtom po klancu navzdol v vas Stanko Urek, naproti pa so prihajale peštri ženske. Urek je iz neznanega vzroka nenadoma zapeljal v levo in zadel 76-letno Francisko Smeh, zatem pa se je zaletel še v škarpo in se prevrnil. Poškodovanka so odpeljali v bolnišnico, na avtu pa je za 10.000 din škode.

DELAVCA JE PODRL

Italijanski državljani je 16. maja dopoldne vozil z avtom iz zagrebške smeri proti Ljubljani, pri bencinski črpalki na Catežu, kjer popravljajo cestišče in je bila njegova smer zaprta, je zavil v levo. Italijan je opazil naproti voznika avta, zato se je skušal umakniti, pri tem pa je zadel v delavca Antona Potokarja iz Cerine pri Brežicah. Potokar je bil poškodovan in so ga prepeljali v novomeško bolnišnico.

dobil 1.600 din in, jasno, ponudil nagrado.

Nazadnje je 26. 10. 1974 opravil Džajić lažno tankanje na Catežu, kjer je na enak način pretental uslužbenca Slavka Černeliča, da je izdal dobavnico za 537 litrov nafte, izvalil je 1.107 dinarjev in se spet izkazal kavalirja za storjeno uslugo.

Džajić je tako storil 4 goljufije, črpalkarji pa so se zagovarjali zaradi vpisovanja lažnih podatkov v uradne listine, zaradi neupravičene izročitve denarja, zaupnega v službi, in zato, ker so sprejeli nagrade. Medtem ko je glavni obtoženež Džajić, ki je malo pred temi kaznivimi dejanji prišel iz zapore, vse priznal, so tudi črpalkarji, razen Feme, povedali, da jih je preliščil in da je bilo tako, kot pravi obtožba. Edinole Feme je menda še isti dan posumil, da nekaj ni v redu, zato je manjkajoči znesek v blagajno plačal sam, še preden je službo predal drugemu kolegi. On krivde ni priznal.

Občinsko sodišče je izreklo naslednje kazni: Džajiću so prisodili 2 leti in 2 meseca zapore; Branko Dragan in Slavko Černelič morata po sodbi plačati po 1.000 din denarne kazni, obsojena pa sta bila še na 5 mesecev zapore, pogojno za dobo treh let. Femu so prisodili 9 mesecev zapore, pogojno za 4 leta, odsotnemu Hudelju pa bodo sodili posebej. Sodba še ni pravomočna.

Ni mu uspelo

Obtožba zaradi gospodarskega kriminala

Anton Krušnik, poslovodja Cvetličarne št. 1 v Brežicah, je po nalogu preiskovalnega sodnika okrožnega sodišča v Novem mestu v priporu. Okrožni javni tožilec je namreč zoper njega vložil obtožnico, ki ga bremeni suma kaznivega dejanja ponarejanja in uničenja uradnih listin ter grabeža.

Krušnik naj bi po obtožbi izstavil dve lažni dobavnici brežjskemu Hortikulturnemu društvu za okrog 70.000 din dobavljenega blaga; tako je poslovvalnicu razbremenil za tolikšen znesek. Razen tega naj bi iz dnevnih izkupičkov postopoma vzel 30.500 dinarjev, od katerih je rečeno, da je 3.000 din porabil zase, 27.500 din pa je v imenu Hortikulturnega društva nakazal svojemu podjetju Agrarii v Brežicah, da ne bi kaj posumili. Tako je hotel prikriti primanjkljaj v cvetličarni, za katero je bil kot poslovodja odgovoren.

PREHITRO SKOZI PODVOZ

14. maja je pri odcepu ceste iz Krškega proti Kostanjevici dokaj hitro pripeljal z avtom Janez Hočvar iz Gorice in ni upošteval omejitev, naproti pa je z glavne ceste navzdol pripeljal tovornjak Franc Novak iz Trnovca. Trčila sta, na avtomobilu pa je za okrog 15.000 dinarjev škode.

V VOZ JE TRČIL

15. maja ponoči je v Dol. Prekopi precej zaropotalo. Skozi vas je vozil osvetljen vprežni voz Anton Miklavčič iz Malene. Za njim je pridrvel avtomobilist Stanislav Jevnik iz Kočarije in se v voz zaletel. Pri tem je bil laže poškodovan Ivan Kržišnik iz Kostanjevici, sopotnik na vozu, medtem ko je na avtu in vpregi za 15.000 dinarjev škode.

Prilika dela tatu

Odmor med delovnim časom – malica – je našim delovnim ljudem zamajčena. Vemo pa, da marsikje malica traja dosti dlje kot 30 minut in da ponekod tudi večkrat malicajo. Stranka lahko pride v to ali ono pisarno, ker je vse odprto, na mizah so ženske torbice, uslužbenk pa nikjer. Tako prilika je spreten znikavt nedavno tega izkoristil ravno v Novem mestu, zato smo v nekaj kolektivih po Dolenski povprašali, kako je glede tega pri njih.

ZORA KAZAKOVIĆ, uslužbenka Keramike v Brslinu: „Trije smo v sobi in nikdar se ne zgodijo, da bi bila pisarna odprta, v njej pa nikogar. Me ne hodimo v jedilnico na malico, pač pa imamo navado malico prinesiti na delovno mizo. Če se izjemoma zgodi, da vsi trije odidem za kak trenutek ven, zagotovo zaklenemo. Nas ne bi mogel nihče okraati.“

BERTA KIRM, administratorica pri podjetju TIP-TOP, Trebnje: „Pri nas nepoklicani ne hodijo v tovarno, zato nimamo navade zaklepati, če gremo na malico. Sicer pa sem jaz tako vedno brez denarja, zato bi tat slabo našel, če bi se lotil moje torbice. Morda smo res preveč brezskrbni, ampak v našem kolektivu doslej ni bilo tatvin.“

BRANKA HAUPTMAN, vzgojiteljica v vrtcu Metlika: „Pri nas ima vsak zaposleni svojo garderobno omarico, kamor shranimo obleko, medtem ko imamo ženske torbice pri sebi, bodisi v pisarni ali v igralnici. Nimamo navade večjih vsot denarja nositi s seboj in nepoklicani človek ne bi mogel priti kar tako v našo ustanovo. Med malico ne hodimo iz stavbe, mislim pa, da še malo več previdnosti vseeno ne bi škodilo.“

R. B.



KRONIKA NESREČ

POTOK: KO JE PREHITEVAL – 12. maja popoldne se je Jože Konte iz Lopate peljal z osebnim avtom proti Straži in pri Potoku prehitel tovornjak, ko je opazil naproti prihajati drug avtomobil. Za preprečitev nesreče je bilo prepozno, zato sta Konte in voznik naproti vozečega avta Ladislav Urbančič iz Poljan trčila. Škode je za 6.000 dinarjev.

kolesa. Gmotno škodo cenijo na 18.000 dinarjev.

ROMANJA VAS: OBA STA ZAVIRALA – 13. maja popoldne je od Novega mesta proti Toplicam vozil Sapov avtobus Milan Prkat iz Zagorice. V Rumanji vasi je naproti pripeljal s tovornjakom Jože Bosina iz Podgorja. Čeprav sta oba voznika pred srečanjem zavrla, je prišlo do trčenja. Tovornjak je zaneslo v avtobus, škode je za 12.000 din.

NOVO MESTO: TRIJE PRI REHODU – 13. maja je Novomeščan Anton Vidic vozil osebni avto iz Bršlina proti mestu in na Ljubljanski cesti pred prehodom za pešce ustavil. Za njim je vozil avto Jože Rajšel z Malega vrha, ki je trčil v Vidicev avto, v Rajšlev avto pa se je zaletel še kombi, v katerem je sedel Novomeščan Vlado Ilič. Na vseh treh vozilih je za 5.000 din škode.

TEŽKA VODA: PO NASIPU NAVZDOL – 13. maja popoldne je Alojz Hodnik iz Novega mesta vozil avto proti Metliki, pri odcepu za Gor. Težko vodo pa je na mokri cesti vozilo zaneslo pod nasip pod cesto. Gmotne škode je za okrog 7.000 dinarjev.

MAČKOVEC: S STRANSKE CESTE – Soferski kandidat Franc Krušec iz Otočca je 13. maja z inštruktorjem Francem Bojancem vozil avto od mesta proti Mačkovecu, v vasi pa ju je prehitel z osebnim avtom domačin Viktor Medved. Ni še popolnoma prehitel, ko je prišlo do nesreče, kajti s stranske ceste je nenadoma pripeljal z avtom Franc Lužar. Medved in Lužar sta trčila, nakar je Medvedov avto odbilo še v avto, v katerem se je učil voziti Krusec. Franc in Zofka Lužar iz naselja Pod Trško goro sta bila poškodovana in odpeljana v bolnišnico, gmotne škode pa je za 6.500 dinarjev.

GOMILA: POKROV SE JE SNELO – Novomeščan Anton Kleščar je 14. maja okrog polne vozil tovornjak z Mirne proti Trebnjemu, med potjo pa je tovornjak v ovinku zaneslo na travnik, kjer je obstal na strehi. Ugotovili so, da se je med vožnjo snel pokrov rezervarja za gorivo, ki je potem teklo pod zadnja

ZALOG: SUM NA MALIGANE – 22-letni Anton Potokar iz Novega mesta je 14. maja popoldne vozil osebni avto od Prečne proti mestu. Pri odcepu proti Zalogu je prehitel kolesarja, tedaj pa je avto zaneslo v grivo ob cesti. Avtomobil se je prevrnil na streho in obstal na kolesih, pri prevračanju pa sta se poškodovala sopotnika Stane Saje in Branko Petrić, oba iz Novega mesta. Gmotno škodo cenijo na 8.000 dinarjev, voznika pa so osumili, da je vozil pod vplivom alkohola.

Je še koga napet najstil?

14. maja so avstrijske oblasti izročile našim organom 34-letnega Igorja Vehovca iz Žužemberka, ki je lani pobegnil čez mejo.

Za Vehovcem so razpisali tiralo, ker je osumljen goljufij, zato je tudi v priporu, kjer bo počakal odmere kazni pred sodiščem. Znano je, da je Vehovec, čeprav brez zaposlitve, imel precej denarja, saj ga je na debelo zapravil po ljubljanskih lokalih. Za večjo vsoto denarja je opet najstil Ljubljanki Tatjano Brangant, s katero sta se pogodila, da ji bo priskrbel v Suhi krajini zemljišče za vikend. Našel je zemljišče z gospodarskim poslopjem vred, ki pa ga je bilo potrebno popraviti. Vehovec se je ponudil, da bo vse uredil, nakar mu je Ljubljankanka dala večjo vsoto denarja. Naredil ni nič, pač pa je izginil.

Domnevajo, da je osleparil še kakega občana, zato naj se javijo na milici ali na UJV Novo mesto vsi, ki vedo za njegove podvige.

R. B.

TRČIL IN ODPELJAL

Peter Plut iz Otovca je 16. maja zvečer vozil avto iz Semeča proti Gradcu, v ovinku pa mu je med potjo pripeljal naproti drug avto, ki je med srečanjem zadel Plutovo vozilo, nato pa naglo odpeljal. Na Plutovem avtu je škode za 3.000 dinarjev, za pobeglim voznikom pa poizvedujejo.

Injekcija ustvarjalnosti

Dijakinja Dušanka Janičijević je že drugič zapored dobila nagrado na razpis tovarne „Krka“

Dušanka Janičijević je ena od trinajstih dijakov z Dolenjskega, ki je minuli teden prejela nagrado za naloge, ki jo je poslala na razpis Sklada Krkinih nagrad. Njena naloga, ki nima na videz z dejavnostjo tovarne „Krka“ nobene opravke, nosi naslov „Kulturni spomeniki v Novem mestu“.

Dijakinja tretjega letnika novomeške gimnazije, ki se je v šestem razredu osnovne šole s starši iz Beograda preselila v Novo mesto, trdi, da jo je na razpis opozorila prof. Stanka Florjančič. Dušanka bo študirala medicino; v razpisu je opazila pretežno strokovne teme, zato se je odločila, da bo skušala napisati nekaj, kar bi moral vedeti ali bi koristilo vsakemu novomeškemu intelektualcu. Torej „Kulturni spomeniki v Novem mestu“.



Dušanka Janičijević: „Napisala sem samo tisto, kar bi moral vedeti vsak Novomešan“.

„S pomočjo Boga Komelja, upravnika Studijske knjižnice,“ poudarja vlogo mentorjev Dušanka Janičijević, „sem med drugim ugotovila, da Tintoretijeva slika svetega Miklavža, ki jo lahko občudujemo na Kapitulju, ni primeren okvir. Preveč obrtniški je ta okvir, da

bi lahko poudaril vsebino, kateri služi. To je morda malenkost, ki jo opazijo samo strokovnjaki, vendar se mi zdi pomembno to tudi objaviti. Je pač vedno tako, če si natančen in radoveden, da skušaš tuje mesto, ki je postalo tvoje, spoznati bolj podrobno kot domačini. Tintoretijeva slika je seveda samo primer v mozaiku nevednosti, ki bi morala biti vednost.“

Tako imenovani fenomen Krkinih nagrad znova dokazuje, da ima gospodarska organizacija lahko resničen posluš za ustvarjalnost in celo nekaj več. „Krki“ moja letošnja naloga, lani sem tudi dobila nagrado za razmišljanje o možnostih turizma na Dolenjskem, ničesar ne doprinese, vendar dokazuje, da mislijo v „Krki“ manj utesnjeno, kot smo sicer vajeni v vsakdanjem vsakdanjiku. Skratka: spodbuja najširšo ustvarjalnost.“

Ce smo pravilno razumeli Dušanko Janičijević, nekdo v Novem mestu vendarle ima posluš za navidez nepomembne stvari, ki pa so splošnega družbenega pomena. Razveseljivo je tudi dejstvo, da to ugotovi dijakinja tretjega letnika gimnazije, ki niti ni kakšen „gulež“. Darinka ima namreč ob učenju še dovolj prostega časa za ples, bila je na evropskem prvenstvu v znanju francosčine, je v gimnazijski strelski reprezentanci.

Ce se zdaj vrnemo na temeljno temo: „Kulturni spomeniki v Novem mestu“, ni odveč povedati, da je Dušanka lepo rekla, da so spomeniki tudi zapisane besede tukaj rojenih ljudi peresa, ki pa jih, žal, premalo beremo. Je že tako, da spomenike merimo na metre in ne na ideje.

M. BAUER



Minuli ponedeljek so v prostorih novomeške gimnazije odprli izredno zanimivo razstavo „30 let socialistične Jugoslavije“, ki jo je pripravil Muzej revolucije narodov in narodnosti Jugoslavije. Razstava prikazuje našo socialistično revolucijo in njene dosežke od vstaje leta 1941 do današnjih dni in je posvečena 30-letnici osvoboditve. (Foto: S. Mikulan)

Trden krog znanosti in dela

Krkinge nagrade so potrditev dejstva, da ta kolektiv resnično skrbi za povečanje mladega rodu raziskovalcev - Razpis presegel republiške okvire

„Pet let bi bil skromen jubilej, če ne bi bila ideja teh nagrad globoka in izjemna. Porodila se je v nekdanji zaostali Dolenjski, ki se je s trdim delom - tudi delavcev „Krke“ in morda njih še posebej - prebijala in prebila iz zaostalosti,“ je zapisala ob peti podelitvi Krkinih nagrad prof. dr. Aleksandra Kornhauser.

Petkova slovesnost v novomeški tovarni zdravi „Krka“ je namreč potrdila dejstvo, da je ta delovni kolektiv eden od redkih pri nas, ki samoiniciativno podpira nove, samoupravne odnose med gospodarstvom, vzgojnoizobraževalnimi ustanovami in raziskovalnimi institucijami. Odziv na razpis Sklada Krkinih nagrad je presegel republiške okvire; naloge s področja kemije, farmacije, ekonomije, medicine, biologije in biokemije namreč vsako leto praviloma pošiljajo v oceno tudi študentje zagrebške in beogradske univerze.

Poleg nagrad, ki jih „Krka“ podeljuje študentom, so zelo pomembna tudi priznanja, ki jih delavci tega delovnega kolektiva podeljujejo dijakom. S tem skrbijo za povečanje mladega rodu raziskovalcev, za razvijanje ljubezni do znanja, in tudi do trdega dela, ki mu botruje. Krkinge nagrade prispevajo k povečanju mladega rodu s starejšim in raziskovalcem iz univerz in institutov z raziskovalci „Krke“.

Slednje je tudi ena izmed potrditev dejstva, da raziskovalna dejavnost na Dolenjskem resnično postaja del združenega dela. Raziskovalna misel, sprejeta in varovana od vseh delavcev, dobiva prosto pot: za obogatitev znanja v korist vseh ljudi naše domovine.

KDO SO NAGRAJENCI

Letos so dobili Krkinge nagrade Bojan Bitenc in Stanko Srčić, Aleš Mrhar, Ciril Horvat, Janez Springer, Branka Bajer-Rapić, Maržina Klanjšček, Barbara Zajc, Ana Gregorič, Drago Babić, Bratko Filipić, Borut Banić in Tomaž Vargazon, Darko Gruengold, Ivan Bielen, Jana Končan, Zeljko Romić, Asja Smolčić, Marjan Jurjević, Milan Jurgec, Milena Cerinšek in Milojka Ivančić, Ana Brbot, Miladin Vrbaški, Marija Pogačnik in Breda Sladić, Polona Jevšek, Tanja Alebić, Josip Lokobauer, Marijan Ahel, Vojko in Draženka Baznik, Tomaž Šolmajer, Primož Lorenčak, Slovenko Polanc, Bojan Grm, Zvonko Lešnik, Andrej Medved, Nevenka Filipović-Marinčić, Edvard Sefer, Janez Barbić, Hela Svarc, Alenka Hercog, Nadja Počrvina, Janko Černetič, Ivan Skoro, Darinka Skočir-Miklavčič, Ivanka Zidar in Julijana Papež, Darja Šumer-Toldi in Andrej Umek, Ana Kelbl ter Melanija Smalc, Zvonko Babić, Miha Hadl, Malči Podržaj, Tea Močan, Majda Hefferle, Mira Mugerli, Romana Jeras, Zora Golob, Nuška Gregorič, Dušanka Janičijević, Mateja Vodnik, Vlasta Jurečić ter biološki krožek osnovne šole „Katja Rupena“ iz Novega mesta.

Študentom in dijakom so pri pravi raziskovalnih in razvojnih nalog nesebično pomagali in svetovali številni mentorji, znani univerzitetni profesorji in docenti, raziskovalci uglednih institutov in profesorji srednjih šol.

Slednje navajamo zaradi bolj celovite podobe, ki dokazuje, da se „Krka“ zaveda, da je treba tesno skleniti krog znanja in dela.

M. B.

PRIZNANJA ZA MENTORJE IN MLADE DRUŽBENOPOLITIČNE DELAVCE

Občinska konferenca Zveze socialistične mladine Slovenije Novo mesto bo tudi v letošnjem letu podelila priznanja najzaslužnejšim mentorjem in mladim družbenopolitičnim delavcem v novomeški občini.

Tako bodo 23. maja na Bazi 20 priznanje novomeške občinske konference ZSMS prejeli mentorji Agnes Skof, Ivan Slapnik, Slavko Dokl, Stojan Djordjević, Avgust Avbar (vsi iz Novega mesta), Alojz Murn (Podgrad), Ljubljancin Milko Brožič-Mali in mladi družbenopolitični delavci Branka Bukovec, Miha Povše (oba Uršna sela), Jože Klobčar (Podgrad), Janez Pipan (Novo mesto), Vlasta Luzar (Škocjan), Irena Hren (Slatnik), Janez Golob (Birčna vas) in Jana Črnigoj (Novo mesto).

MINI ANKETA:

„Na mladih svet stoji!“ reče mo ponavadi. Kajpak so tudi taki, ki se s tem ne strinjajo, toda te lahko pustimo ob strani. Mladi se dan za dnem znova izkazujejo, na mnogih področjih družbenega življenja se kaže delo njihovih rok; veliko jih je, ki imajo odgovorne delovne naloge, katerim se starejši ne bi bili kos. Čeprav bo letos dan mladosti na nedeljo, se bo mladina kljub temu lahko postavila s številnimi delovnimi uspehi; spomnimo se samo, da so prav zdaj v teku mladinske delovne akcije in mladi pomagajo graditi tam, kjer je to najbolj potrebno. Tokrat smo mlade občane spraševali, kako gledajo na vlogo mladine v vsakdanjiku. Odgovori ne prese-nečajo:

»Na mladih svet stoji!«

Franc CEMAS, voznik pri Gorjancih: „Sem voznik, torej na takem delovnem mestu, kjer je navsezadnje vseeno, ali si mlad ali star. Sploh opazam, da imajo mladi danes prednost v veliko ozirih, čeprav se dogaja tudi, da so kje še zapostavljeni. Delo, ki ga opravljam, mi ne dovoljuje, da bi aktivneje deloval v ZSM.“

Stanko MEDIC, strojni ključavničar pri Pionirju: „V našem podjetju dela veliko mladih in ne bi mogel reči, da so zapostavljeni. Opravljajo tudi zelo odgovorna dela. Precej aktivna je tudi mladinska organizacija v podjetju; zadnje akcije smo imeli, ko smo šli na pohod ob žici okupirane Ljubljane.“

Milena PLANTAN, delavka v Novolesu: „Doma sem iz Praproč, kjer je naš mladinski aktiv zelo delaven, toda starejši našega dela ne znajo zmeraj pravilno ceniti. Ko smo si delali igrišče, je padla marsikatera pikra beseda, nihče pa ni nič rekel, ko smo pomagali graditi cestno.“

Franc NOSAN, voznik pri IMV: „Se zmeraj se dogaja, da so mnogi mladinci pri delu tudi nezainteresirani, kar gotovo ni prav. Toda po drugi strani je veliko takih, ki se zavedajo svojih dolžnosti, vestni so in poštvalni tudi pri dejavnostih mladinskih organizacij. Najbolj me moti to, da se mladina na cesti čestokrat ne obnaša tako, kot bi pričakovali. Tako na primer nekateri z namernim neprevidnim prečkanjem cest naravnost iz-zivajo.“

Branko MARKOVIČ, delavec: „Mladi so dandanes čedalje uspešnejši, ni je reči, ki se je ne bi lotili in naredili tako, da bo prav. To velja kajpak predvsem za delavsko mladino, čeprav tudi mestne ne gre podcenjevati. Tako ena kot druga delata in živita v okolju, ki zahteva vse bolj sposobne in pridne ljudi.“

D. R.

»Dolenjski list«

Bršlin na obrobju dogajanj?

Tudi pomanjkanje društvenih prostorov botruje precejšnjemu številu problemov v bršlinski soseski novomeške krajevne skupnosti

Podobne ali celo enake probleme, kot jih imajo občani v podeželskih krajevnih skupnostih, ki jih je do zdaj obiskalo naše uredništvo v gosteh, nahajamo tudi v urbanih mestnih sredinah. Tokrat so postali dokaj pereči v bršlinski soseski novomeške krajevne skupnosti, zato so 19. maja člani odbora družbenopolitičnih organizacij bršlinske soseske sklicali sestanek s predstavniki občinske skupščine Novo mesto in s predstavniki družbenopolitičnih organizacij z bršlinskega območja.

Na sestanku so obravnavali pritožbe občanov bršlinske soseske in pregledali možnosti za gradnjo prostorov za delovanje družbenopolitičnih organizacij v prihodnji krajevni skupnosti Bršlin.

V Bršlinu, ki je eden najmočnejših industrijskih predelov Novega mesta, zaostaja komunalna dejavnost (asfaltiranje cest, urejanje pločnikov, javne razsvetljave, prometnih znakov itd.), razen Novotekso-

vega ni otroškega vrta, otroških igrišč, prostorov za družbenopolitično, kulturno in športno dejavnost, tudi ni dovolj telefonskih priključkov, urejene postaje za mestni avtobusni promet in še česa. Duho-ve razburja tudi neurejeno, celo higiensko neprimerno poslovanje trgovine kmetijske zadrage in njena ograja ter odkup živine, ki tamkaj ni niti najmanj primeren. Vprašljivi je tudi most in njegova zaščitna ograja, ki jo zdaj predstavlja vrhica, in dostikrat spuščene železniške zapornice, ki najpogosteje ovirajo promet ravno ob prometnih konicah.

Veliko od teh problemov bo mogoče v prihodnje rešiti s primerno organizacijo, posebno tedaj, ko bodo občani tesneje povezani v krajevni skupnosti. Tako so poudarili predstavniki občine. Kar zadeva komunalno ureditev, spada le-ta v okvir celotne tovrstne problematike v Novem mestu, ki se rešuje bolj dolgoročno. Tudi pomanjkanje prostorov za družbene dejavnosti, ki se prav zatagadelj kljub volji občanov ni razmahnila v takem obsegu, kot bi se lahko, zankrat še ne bo mogo-

če zadovoljivo odpraviti. Potrebna je namreč nova gradnja, do te pa še ne bo prišlo tako kmalu.

D. R.



13. maja se je v telovadnici osnovne šole „Katja Rupena“ pomerilo devet ekip v testih in praktičnih vajah iz prve pomoči za prvenstvo novomeške občine. Strokovna komisija, ki jo je vodil dr. Morela, je ocenila, da je bila najboljša ekipa Iskre, ki je dobila pokal in bo zastopala novomeško občino na republiškem tekmovanju. Takratno tekmovanje, že šesto zapored, je bilo pod pokroviteljstvom Novoteksa in je dopolnilo akcije ob tednu Rdečega križa in stoletnice RK Jugoslavije. (Foto: S. Mikulan)

Novomeška kronika

USTVARJALNI „POTRES“ - Stalni gostje v „Kavarni“ na Glavnem trgu so že navajeni na pogoste „potresne sunke“, ki imajo epicenter v nekdanjih nočnih spodnjih prostorih lokala. Le-te namreč trenutno preurejajo s kladi in drugimi trdimi predmeti zatagadelj, da se bo vanje začasno preselila „Kavarna“, ki jo bodo potlej nekoliko polepsali.

SEDEM LET NESREČE? - Pravijo, da je tisti, ki razbije ogledalo, sedem let nesrečen. Ali bo tudi z voznikom tovrstnega avtomobila, ki je pred tedni razbil cestno ogledalo na samopostrežni trgovini pred mostom na Glavnem trgu, tako, ne moremo vedeti; lahko pa se zgodi, da bo vse življenje nesrečen kakšen pešec. Če bo nanj padlo novo ogledalo, ki so ga namestili prav tam kot prvo, pa se zmeraj tako nisko in nerodno, da se vanj že zaletujejo tovrstniki. Zdi se, da ne gre za ogledalo za pomoč voznikom, ampak za meč nad glavami pešcev!

TRŽNICA - Podoba novomeške tržnice je ob petkih in ponedeljkih enaka; polno branjevk, gospodinje in še več kramarjev, skratka velika gneča. Kupiti je mogoče vse, od glavnih in cvetličnih lončkov do sadik paradiznice in berivke. V ponedeljek so bile cene nekaterih živil naslednje: kilogram solate je stal 10 dinarjev, fižola 11 din, šopek rdeče redkvice je bil 2,5 do 3 din, za merico smetane pa je bilo treba odšteti 10 dinarjev.

S TRANSFUZIJSKE POSTAJE - Prejšnji teden je darovalo kri 75



Ena gospa je rekla, da so počitniške hišice na Dolenjskem tako kičaste, da se nekaterim lastnikom ni posrečilo prepričati navnih slikarjev, da bi jim prodali slike. Hudo je, če naiva obupa nad naivo.



Mladi v brežiški občini slavijo praznik mladosti že od 13. maja dalje. Prireditve se bodo vrstile še do konca tedna. V mladinsko organizacijo so med tem sprejeli 220 novih članov. (Foto: J. Teppey)

Tovarna se ustavi v četrtek

V brežiški Tovarni pohištva bo dohodek manjši za pet milijonov dinarjev
Več za izvoz, manj za domači trg - Delna zamrznitev investicij in OD

Zagata, v kateri se je znašla lesna industrija, tudi Tovarna pohištva v Brežicah ni prizanesla. To je delovna organizacija, ki se ukvarja izključno s finalno proizvodnjo, zato tembolj občuti posledice težjega gospodarjenja. Po kritični analizi poslovanja v prvem tromesečju so v podjetju prišli do ugotovitve, da morajo nekaj ukreniti za naslednjih osem mesecev. Na predlog družbenopolitičnih organizacij je delavski svet na seji 15. maja izglasoval spremembo letnega plana in še nekaj drugih ukrepov.

Proizvodnjo za izvoz povečujejo od predvidenih 8 na 26 milijonov dinarjev v škodo domačega trga, za katerega so prej planirali 16 tisoč spalnih garnitur. Po novem planu jih bodo za domači trg izdelali le 13 tisoč.

In kaj pomeni to? Da se bo dohodek letos zmanjšal za 5 milijonov dinarjev, ker je finančni učinek za prodajo na tuje slabši, delno zaradi močne konkurence, zaradi zmanjšane stimulacije izvoza in zaradi odločitve, s katero so lesno industrijo izločili kot proizvajalko trajnih dobrin. Pri najetju kredita za pohištvo mora kupec plačati 30

odstotkov pologa, če pa se odloči za avtomobil, pa le 10 odstotkov. Tukaj že tiči zajec.

Težave so v tovarni sicer pričakovali, vendar niso računali, da jih bodo zadele tako hitro in tako močno. Nanje niso čakali prekrizanih rok, zato poskušajo

najprej ukrepati doma. Proizvodne serije so med drugim zmanjšali od tisoč garnitur na 500 in celo na 200. Da bi čimbolj ustregli potrošnikom, so poživili proizvodni program z novimi modeli, vključili pa so se tudi v akcijo za znižanje prodajnih cen za 7,5 odstotka.

Po sklepu zadnje seje delavskega sveta bodo imeli delavci vse petke v maju kolektivni dopust. Odločili so se za zamrznitev osebnih dohodkov, ki ne izvirajo iz produktivnosti, in za ustavitev vseh investicijskih vlaganj, ki za normalen tehnološki proces niso nujno potrebna. Storilnost so sklenili povečati za 5 odstotkov, pazili pa bodo tudi na odgovornost in disciplino. Več sami ne morejo ukreniti, ker menijo, da so vzroki krize zunaj njih.

JOŽICA TEPPEY

DOŽIVETJE V MUZEJU

Udeleženci IX. skupščine računovodskih in finančnih delavcev Slovenije so 15. maja obiskali Posavski muzej. V slavnostni dvorani so prisluhnili pesnim pevskega zbora bratov Milavcev iz Brežic. Nastop pevec v tako reprezentativnem okolju jih je navdušil. Z ogle dom muzeja so bili zelo zadovoljni in so se ob zaključku skupščine organizatorjem zahvalili za tako prijetno doživetje.

MLADI NA POHODU

V soboto, 17. aprila, je mladina brežiške gimnazije, šole za blagovni promet in osnovne šole bratov Ribarjev krenila na pohod po poteh Kozjanskega odreda. Na Osredku so udeležence pogostili s partizanskim golažem. Boje kozjanskih borcev je mladim prikazal predsednik občinske Zveze borcev NOV Milan Kostevc.

RDEČI KRIŽ ZBIRA PAPIR

Za v soboto, 24. aprila, pripravlja občinski odbor Rdečega križa zbiralno akcijo po vsej brežiški občini. Do takrat pripravite in povežite v svežnje časopise, revije, knjige, zvezke in druge vrste starega papirja, da ga bodo z avtom odpeljali in prodali kot odpadno surovino. Svežnje papirja oddajte na zbirališčih pred šolami, le na Catežu in v Krški vasi pred krajevnim uradom. En kamion bo pobiral papir v Brežicah, na Veliki Dolini, na Catežu, v Krški vasi in Cerkljah, drugi avto pa bo obšel Dobovo, Kapele, Bizeljko, Pišce, Globoko in Artiče. Papir oddajte na zbirališčih do 10. ure. Karton in razno embalažo zvežite ločeno od časopisnega in ostalega papirja.

NOVO V BREŽICAH

PRI KRŠNIH MATERAH. - V brežiški občini so lani skrbeli rejnice za 51 otrok. Občinska skupščina plačuje celotno oskrbo za 31 rejencev, za druge skrbijo starši, nekateri rejenci pa dobivajo družinsko pokojnino. Najvišja rejnina je v minulem letu znašala 800 din in so jo prejemale rejnice, ki skrbijo za duševno prizadete otroke.

177 PROŠENJ REŠENIH. - Občinski sklad za štipendiranje je za tekoče šolsko leto prejel 268 prošenj za štipendije. Od tega jih je upravljal odbor ugodno rešil 177. Povprečna štipendija je lani znašala 488 din, vendar to povprečje nič ne pove. Najnižji mesečni znesek je bil 51 din, največji pa 1144 din. V skladu združujejo delovne organizacije v občini po 0,5 odst. od bruto osebnih dohodkov, o čemer so lani podpisale sporazum.

PESEM IN PLES. - Na svečanem sprejemu pionirjev v mladinsko

organizacijo, ki je bil v nedeljo na cerkljanskem letališču, so sodelovali v kulturnem programu učenci osnovne šole "Tone Seliskar" iz Cerklj in folklorna skupina osnovne šole bratov Ribarjev iz Brežic. Nastop šolarjev so popestrili člani vojaškega kluba garnizije Cerklje.

VEČ PLEMENIC. - Kmetijska pospeševalna služba v občini bo letos poskrbela za nabavo 90 glav plemenske živine. Tri kmetije namerava usmeriti v živinorejo in šest v sadjarstvo. Spodbujala bo ustanavljanje strojnih skupnosti za sadjarje in gojitelje jagodičevja.

206 BREZPOSELNIH. - Skupnost za zaposlovanje ima za brežiško občino zabeleženih okoli 220 interesentov za zaposlitev. Med njimi je 15 delovnih invalidov druge in tretje stopnje. Letos bodo delovne organizacije v občini povečale število zaposlenih za 6,7 odst.

Preveč je izgovorov

Kje ste, brigadirji?

15. aprila je potekel rok za prijave mladincev v poletne delovne brigade. V Posavju se ne morejo ravno pohvaliti z odzivom. Vsaka občina mora poslati v vsako izmed po osemnajst mladincev, skupaj torej 54.

Do sredine maja so zbrali v sevniški občini komaj deset prijav, v Brežicah osemnajst in v Krškem dvanajst. Krška občina bo dala za prvo izmeno tudi komandanta brigade; to bo mladi kovinar Franc Špiler iz tovarne industrijske opreme in konstrukcij. Njegova brigada bo šla pomagat Kozjancem od 8. do 29. junija.

Druga izmena bo delala od 29. junija do 20. julija v Haložah, tretja izmena pa od 20. julija do 8. avgusta v Suhokrajini.

Občinske konference Zveze socialistične mladine v Posavju pozivajo mlade delavce, dijake in študente, naj v dejanjih pokažejo solidarnost s Kozjanci, Haložani in Suhokrajinci. V občinah kar ne morejo verjeti, da naletijo pri mladih na toliko izgovorov. V podjetjih se opravičujejo, da jih ne pustijo, drugi navajajo spet drugačne vzroke. Mnogi izjavljajo, da so bili slabo obveščeni, da so jih roki prehiteli in da se zato niso odzvali.

Nič ni še zamujeno. Kdor ima voljo, se še vedno lahko prijavi. Zaostali kraji željno čakajo na pridne roke mladih graditeljev.

J. T.

Delavci preslabo obveščeni

V delovnih organizacijah informiranje še ni utečeno

Obveščanje o finančnih razmerah podjetja je za zaposlene izredno pomembno, saj je to povezano s številnimi odločitvami, s kratkoročnimi in dolgoročnimi ukrepi. Zato tako obveščanje še ni povsod utečeno; tako beremo v poročilu koordinacijske komisije za spremljanje in usmerjanje uresničevanja ustave v krški občini.

S finančnimi podatki so bolj seznanjeni v tistih temeljnih organizacijah, ki imajo sedež OZD zunaj občine. Te prejema informacije redno vsak mesec, hkrati pa so obveščene o vseh predlogih in sklepih na ravni OZD in v TOZD. Med delovnimi organizacijami, ki imajo obveščanje zlasti dobro organizirano, so TOZD Lisca Senovo, PTT Krško, Labod-TOZD Libna Krško, Žito Ljubljana-TOZD Imperial Krško, Elektro Krško, GG Kostanjevica in GG Senovo ter Tovarna celuloze in papirja Djuro Salaj, Krško. Precej slabše pa je bilo še pred kratkim poskrbljeno za obveščanje pri IGM Sava, v Kovinar-

ski, v hotelu „Sremič“, pri Transportu in Preskrbi v Krškem, v Lekarni v Krškem, v brestaniški elektrarni, v Metalni in Rudniku na Senovem, pri Sigmatu v Brestanici in pri Kostaku v Krškem.

Iz odgovorov teh delovnih organizacij na vprašanja komisije je lahko povzamemo, da je obveščanje o sklepih samoupravnih organov sicer zadovoljivo,

da pa delavci v informacijah večkrat zapazijo sklepe, o katerih niso bili vnaprej obveščeni, da bodo prišli na dnevni red. S tem pa v delovnih kolektivih kršijo načela delegatskega sistema, saj v takih primerih delegacije nimajo možnosti uveljavljanja svojih želj in zahtev.

Napake delajo ponekod tudi pri sklicevanju zborov delovnih ljudi, ker jim ne pripravijo ustreznega gradiva pred sejo. Tako so delavci postavljali pred dejstvo, da glasujejo za preloženje, o katerih prej niso imeli možnosti razmišljati. Komisija poudarja v svojem poročilu, da gre v takih primerih bolj za formalno soglasje, resnično obveščanje pa je pridržano vodilni delavcem. Za primer navajamo mislija podjetja Sigmata, Agrokombinat in SOP Krško.

RIBNIKI VABIJO

Ribiška družina Brestanica-Krško je že 1. maja odprla ribolovno sezono v dveh izmed treh ribnikov na Mačkovičih. Dostop je sedaj po asfaltirani cesti, na katero opozarja tabla pri gostišču „Pod lipo“ v Brestanici. Gostom je na voljo osem čolnov, kupijo pa lahko tudi topla jedila, ki jih pripravljajo v gostinskem objektu, ki ga ta čas pospešno dokončujejo. V novi sezoni stane dnevna ribolovna karta za izletnike, ki niso člani ribiških dručin, 20 dinarjev, poleg tega pa je treba odšteti za kilogram krapa ali linja še po 20 dinarjev. Obiskovalci lahko kupijo karte vsak dan od 14. ure naprej, ob sobotah in nedeljah pa lahko lovijo ves dan. Za motorizirane obiskovalce je na voljo dovolj parkirnih prostorov, za tiste, ki jim sreča ne bo „mila“, pa bodo imeli vsak dan pripravljene ribe v gostišču.

ŠE VEČ ASFALTA!

Za odsek ceste Raka - Ardro so prebivalci zbrali 50 tisoč dinarjev. Krajevna skupnost Raka bo prispevala za asfalt dvajset odstotkov od vsote, ki so jo dali občani, za razliko pa pričakuje pomoč občinske skupščine. Razen teh 1800 metrov imajo v načrtu še asfaltiranje ceste Podulce - Dolenja vas, ki je dolga 3,5 km. Zbiralno akcijo so že začeli. Prebivalci bodo morali prispevati 130 tisočakov. Seveda tudi v tem primeru računajo na delež občinske skupščine in na 20-odstotni prispevek krajevnne skupnosti.

Slovesnosti 24. in 25. maja

v Krškem in na Senovem

Prireditve v počastitev dneva mladosti in 30. obletnice osvoboditve se bodo v krški občini končale 25. maja. Za v soboto je v Krškem napovedan otvoritveni pionirski miting jugoslovanske plavalne sezone v odprtih bazenih. Pričakujejo okoli 600 mladih plavalcev.

Na Senovem bo isti večer ob 18. uri slavnostni koncert treh zborov osnovne šole. Prireditve bo v šolski dvorani. Naslednji dan, v nedeljo, 25. maja, pa vabijo Senovčani na osrednje slavlje, ki se bo začelo ob 9. uri s paradno mladostjo od rudarske kolonije do igrišča.

Ob 9.30 bo na igrišču pri šoli slovesen sprejem pionirjev v mladinsko organizacijo in sprejem mladincev v teritorialne enote. Sledila bo otvoritev novega asfaltiranega šolskega igrišča s kulturnim programom. Popoldne ob 16 uri bo rokometna tekma Krško - Sevnica. V Krškem pa bo ob 15. uri otvoritveni članski plavalni miting poletne plavalne sezone.

SREBRO ZA NAJBOLJ PRIZADEVNE

V krški občini so nagrajenci slovenskih sindikatov za leto 1975: Ivanka Medvešek, DES-TOZD Elektro Krško; Maks Unetič, Slovenija avto, trgovina Krško; Stane Kunec, Služba družbenega knjigovodstva Krško; Alojz Pavlič, Rudnik rjavega premoga Senovo; Karel Brenec, Termoelektrarna Brestanica; Franc Rakar, Dijaški dom Krško; Danica Cargo, Turist hotel Sremič Krško; Lidija Hočevar, Tovarna perila Labod-TOZD Libna Krško; Drago Košale, Kovinarska Krško; Alojz Volarič, Kovinarska Krško; Marjan Barbič, DES-TOZD Elektro Krško; Jože Peterkovič, Rudnik rjavega premoga Senovo; Franc Fabjan, Rudnik rjavega premoga Senovo; Anton Pleterski, Rudnik rjavega premoga Senovo; Jože Zupančič, Osnovna šola Podbočje; Ivan Zupančič, pošta Brestanica; Franc Božič, Služba družbenega knjigovodstva Krško; Stanislav Čuber st. Termoelektrarna Brestanica; Viktor Kostevc, Termoelektrarna Brestanica; Branko Voglar, Specializirano podjetje za industrijsko opremo SOP Krško.



Podjetja na desnem bregu Save v Krškem imajo malo življenjskega prostora in se skoraj nimajo kam širiti. Najbolj je v stiski SOP Slovenija avto občuti utišenost, zato gradi novo poslopje za tehnične preglede vozil in servisno delavnico. (Foto: J. Teppey)

KRŠKE NOVICE

ZNOVA SVEČANO - Minuli ponedeljek je komite občinske konference ZK pripravil svečan sprejem za več kot 40 novospreglatih članov in podelitev zlatih značk 17 članom partije za 30-letno in večletno delo v organizaciji. Zbranim je spregovoril tudi Franc Setinec, sekretar IK predsedstva CK ZK Slovenije.

POZIV NA POMOC - Občinski odbor Rdečega križa je pred dnevi naslovil na delovne organizacije, ustanove in druge pismo, s katerim jih poziva, naj se vključijo med kolektivne člane in plačujejo podporno članarino. Takih je ta čas samo 25, kar je vsekakor premalo, če dodamo, da znaša letna članarina le 200 dinarjev.

SPODBUDEN ZAČETEK - li smo že, da so v Podbočju lani budo osnovne organizacije pred nedavnimi ustanovitvami društvo. Njegovi člani so se vključili v vsa tekmovalna obdobja, kar kaže na doseg delovnih ljudi, ki igrajo v dolenjski ligi, kar so kolih osvojili že štiri roke in domačem igrišču se ne razpisujejo.

TOKRAT STIRI - Irske občinske konference SZDL so lani seje minuli teden obravnavale tudi predloge za letošnje občinske priznanja z Valovskimi plaketo. Člani so podprli predlog za tri posameznike in eno kolektivno, ki jih bo danes obhajala občinska skupščina. Svečana podelitev bo na brestaniškem gradu.

KRŠKI TEDNIK

BREŽIŠKE VESTI

Posodabljanje ceste Tržišče—Krmelj—Šentjanž velja 11 milijonov dinar-
jev - 15-članski gradbeni odbor treh KS deluje složno

1348) ★ - 22. maja 1975

DOLENJSKI LIST 19



KMALU NAS BO VEČ – Veliko občanov, zlasti tistih, ki imajo otroke, upa, da bo referendum za uvedbo krajevnega samoprispevka uspel, saj bi s pomočjo teh sredstev lahko zgradili nove vrtce, v šolah pa bi posodobili pouk. (Foto: Lorkovič)

Delegati podprli referendum

V sredo, 14. maja, so se na 9. skupni seji sestali zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor občinske skupščine Črnomelj.

Osnovna točka dnevnega reda je bila razprava o razpisu referenduma za uvedbo posebnega krajevnega samoprispevka za financiranje izgradnje šolskih prostorov in nekaterih objektov otroškega varstva v občini. Delegati vseh treh zborov so predlog za uvedbo samoprispevka enoglasno sprejeli, saj je prostorska problematika na področju vzgoje in izobraževanja ter varstva otrok v občini že več let pereča in splošno znana.

Na seji so potrdili statute in samoupravne sporazume nekaterih samoupravnih interesnih skupnosti, ki jih je predhodno obravnavala in dopolnila komisija za samoupravne akte pri občinski skupščini Črnomelj.

Delegati vseh treh zborov so potrdili predloge komisije za volitve in imenovanja ter imenovali Antona Troha, dosedanjega ravnatelja osnovne šole na Vinici, za ravnatelja šole še za naslednjo štiriletno mandatno dobo. Skupščina je nadalje dala soglasje k imenovanju Jožice Kočvar, referentke za skrbništvo v občinski upravi v Črnomlju, za tajnico skupnosti socialnega skrbstva v občini Črnomelj. Dalje so delegati skupščine razrešili funkcije predsed-

nika komisije za sestavo družbenega plana interesnih skupnosti Janka STUKLIJA in za novega predsednika imenovali Vinka JERMANA, dosedanjega člana omenjene komisije.

Po starem ne gre več

Težave v TOZD so zaradi skupnih služb, na katere zaposleni nimajo zadostnega vpliva

Uresničevanje ustave v bivših obratih je bilo tema pogovorov za okroglo mizo, ki sta jo prejšnji teden organizirala občinski komitei ZKS Črnomelj in predstavnik Komunistične razgovor je vodil član izdajateljskega sveta pri Komunistu Vlado Krivokapič, sodelovala pa je tudi članica CK ZKS Aleksandra Gorup.

V črnomaljski občini je v bivših osmih dislociranih obratih zaposleno 1100 delavcev, katerih kadrovska struktura ni zadovoljiva. Med 1100 zaposlenimi ima le 50 ljudi srednjo izobrazbo, samo 20 zaposlenih pa ima višjo oziroma visoko šolo. Občinski komitei ZKS Črnomelj meni, da je uresničevanje ustave v temeljnih organizacijah združenega dela prepočasno, ob tem pa je sekretar Jure Perko poudaril, da moramo na uresničevanje ustave gledati kot na dolgotrajen proces, ki traja več kot leto.

V razpravi so z vso resnostjo sodelovali predstavniki naslednjih TOZD: IMV, Dolenjke, Beti Črnomelj, Gozdnega gospodarstva, črnomaljskega Viatorja, Cestnega podjetja in zdravstvenega doma. Strnili so dobre in slabe izkušnje v svojem novem položaju temeljnih organizacij združenega dela in na osnovi tega sprejeli več sklepov. Vsi so si bili edini v tem, da se je proces ustavnega organiziranja v TOZD začel, da pa ni

Delegati so razrešili dosedanje komisije za ugotavljanje izvora premoženja in potrdili novo komisijo, katere predsednica je Ksenija Khalil.

Skupščina je sprejela tudi zaključni račun davčne uprave in zaključni proračun občine Črnomelj za preteklo leto.

prišlo dlje kot do formalnega urejanja odnosov. So težave, ki se kažejo v pomanjkanju aktivnosti družbeno-političnih organizacij in v nerazčiščenih odnosih znotraj delovnih organizacij. Komunisti iz bivših dislociranih oddelkov so dobili na posvetu posebno nalogo, naj v prihodnje spodbujajo uresničevanje določil ustave in naj v najkrajšem času odpravijo vse pomanjkljivosti v svojih TOZD. Poudarili so tudi potrebo po idejnopoličnem izobraževanju članov ZK, za kar so zadolžili komite in vse OO ZK.

L. T.

Kam z otrokom?

»Glasovala bova za krajevni samoprispevek«

ANICA MIHELIC je 19-letna administratorka, zaposlena v črnomaljskem Begradu. »Moj dan je naporen in dolg, saj se v službo vsak dan vozim iz Stražnjega vrha. Doma imam družino, moža in 17-mesečnega starca sina. Oba z možem pa imava poleg vsega veliko dela z učenjem, saj se oba ob delu izobražujeva. Moja je izredna študent visoke šole za organizacijo dela, jaz pa obiskujem poklicno, administrativno šolo v Črnomlju.

Prav otrok je bil ovira, pripoveduje Anica, »da se družina ni mogla vseliti v pristo stanovanje v Črnomlju, saj zanj nismo mogli dobiti ustreznega varstva. V Stražnjem vrhu nam otroka varuje moževa mati.«

Anica je seveda seznanjena z akcijami za izvedbo referenduma, na katerem bodo občani odločali o varstvu, vzgoji in izobrazbi svojih otrok.



Anica Mihelič: »Teško bo šlo, a vendar...«

»Teško bova z možem plačevala še 1 odstotek krajevnega samoprispevka, saj imava velike stroške s šolanjem, ki si ga v celoti sama plačujeva. Vendar bova glasovala za samoprispevek, saj je prispevek k izgradnji in razširitvi šol in varstvenih ustanov skoraj dolžnost vseh občanov. Sama sem na svoji koži preizkusila, kako hudo je, če so vrtci prepolni.«

Potrebujejo vodo in trgovino

Pečarič: »V Drašičih so doma pridni ljudje in če bo potrebno, bomo s prostovoljnimi delom opravili vsa zemeljska dela - Radi bi trgovino«

Draška krajevna skupnost obsega štiri vasi, v katerih živi okoli 400 občanov. V skupnosti je okoli 85 hiš (precej je že zapuščenih) in skoraj vsaka ima zaposlenega človeka.

In s kakšnimi problemi se srečujejo v eni izmed najmanjših krajevnih skupnosti v metliški občini? Prva in skoraj edina težava je slaba voda. Po vseh vashih imajo kapnice, poleti, ko je huda pripeka, pa ima vodo le redkokateri vodnjak. Takrat priskočijo na pomoč iz Metlike. S cisternami pripeljejo vodo, vendar je je skoraj vedno premalo. Če bi imeli svoj vodovod, bi bilo drugače. Kot kaže, bodo na sosednji Radovici prišli do vode. Na enem izmed sestankov so se občani pogovarjali o možnosti, da bi vodo z Radovice potegnili do Drašičev. Potrebovali bi le okoli 5 kilometrov cevi. Občani so zatrdili, da bi vsa potrebna zemeljska dela opravili s prostovoljnimi delom.

Sedaj si gospodinjice pomagajo s hidrofori in prav na njihov račun si je

že marsikatera olajšala delo s pralnim strojem. Razen tega je pod Drašiči močan izvir, na Bukvi mu pravijo. Če bi nad vasio postavili vodovodni zbirnik, bi imeli vsi Draščani in tudi prebivalci bližnjih vasi dovolj zdrave pitne vode.

Na sestanku so veliko časa posvetili tudi pogovorom o neurejeni kanalizaciji. Se vedno se namreč dogaja, da na cesto priteka gnojica. Zato občani upajo, da bodo kanalizaci-



Niko Pečarič, predsednik krajevnih skupnosti Drašiči: »Prebivalci naše krajevnih skupnosti upamo, da bomo dobili zdravo pitno vodo vsaj v naslednji »petletki« ...

jo uredili te dni, ko bodo skozi vas asfaltirali 500 m ceste.

Drugi večji problem je trgovina. V Drašičih imajo nekakšen kiosk in možakar, ki v njem prodaja, vedno proda vse. Gospodinjice morajo po nakupe v Svržake ali celo v Metliko. Pred leti je mislila v Drašičih v nekdanji šoli odpreti trgovino Kmetijska zadruga, toda zaradi prenizkih stroškov so misel o trgovini opustili.

ZANIMIVA RAZSTAVA

Prejšnji teden je bila ob 50-letnici pisane partijske besede odprta v Belokranjskem muzeju razstava marksistične literature. O pomenu pisane partijske besede je spregovoril sekretar občinske konference ZKS Metlika tovarš Jože Mozetič. Razstavo si je ogledalo precej občanov, skupinske ogleda pa so organizirale osnovne organizacije Zveze komunistov in šole.

T. G.



Lani so v metliški občini zgradili 40 družbenih stanovanj, gradijo pa še 41-stanovanjski stolpič. Tudi na področju zasebnih stanovanjske gradnje so v občini dosegli lep napredek. Po vojni so zgradili kar 404 stanovanj, danes pa raste v bližini metliške Beti (na sliki) novo delavsko naselje.

SPREHOD PO METLIKI

OBISK KARLOVSKE MLADINE – 25. maja bo obiskalo metliško mladino okrog sto petdeset mladih iz Karlova. Skupno bodo pripravili kulturni program ter se pomerili v nekaterih športnih disciplinah. Medsebojni obiski so postali že tradicionalni, lani pa se je mladina teh dveh obkoljskih občin tudi pobratila.

KONCERT SOLSKIH PEVSKIH ZBOROV – Predvidoma 6. junija bo v domu Partizana koncert metliških osnovnošolskih pevskih zborov, ki jih vodi predmetni učitelj Stanko Fux. V dobro uro trajajočem programu bodo učenci pokazali, česa so se naučili pri tej zvenoski dejavnosti v šolskem letu 1974/75.

PODELITEV POKALOV IN DIPLOM – Zmagovalne ekipe in posamezniki, ki so tekmovali v mladinskih športnih igrah, bodo prejeli 25. maja pokale in diplome. Slavnostna podelitev bo v domu Partizana. Ob tem gre zapisati še to, da bi bilo zelo

Če bi imeli v Drašičih trgovino, bi v njej kupovale gospodinjice z Božakovca, Rakovca, Zeleznikov, Krmačine, pa tudi s Hrvaškega.

Delali ob prazniku delavcev

Na praznik dela, Titov rojstni dan, 30-letnico osvoboditve in mesec mladosti so se prebivalci na Radovici in Krašnem vrhu dobro pripravili. Najprej so poskrbeli za mogočnega mlajša. Tik pred 1. majem so odšli z dvema traktorjema, motorno žago in gasilskim kombijem v gradsko hoto in pripeljali domov mogočni stebli. Se isti dan so mlajša obelili, obesili zastavi in ju postavili. Na predvečer 1. maja so vaški mladinci pripravili zanimiv večer. V Rebrinah so postavili velik kres in se predstavili s kulturnimi točkami ter partizanskimi pesmimi.

Malo kasneje se je razvedelo, da so skoraj vsi radoviški vodnjaki prazni. Gospodinjice so tarnale, da ne morejo kuhati niti prati, otroci so bili žejni. Takrat pa se je zbrala pešiča gasilcev in se v nekaj minutah dogovorila za akcijo. Vodili so jo predsednik radoviške krajevnih skupnosti Ivan Slobodnik, Alojz Janžekovič in še vrsta zavednih gasilcev. Obiskali so sosednja gasilska društva in vsa so rada pomagala in posodila tlačne cevi. Posebno so se izkazali Suhorjani. Posodili so veliko cevi in obenem pomagali pri sestavljanju cevovoda. Prav gotovo je bila za vse gasilce »prvomajska vaja« težka, saj je bila dolžina cevovoda tudi več kot 800 metrov. Po treh dneh in dveh nočeh napornega dela so se gasilci oddahnili. Prav vsakemu občanu so napolnili vodnjak, razen tega pa hitro pogasili požar, ki je izbruhnil 2. maja v Bojanji vasi. Pri gašenju so pomagali skoraj vsi občani iz Bojanje vasi in gasilci iz Slamne vasi.

Prazniki so tako minili v solidarnem delu. Vsi, ki so sodelovali v akcijah, so v soboto, ko so opravili svoje državljanske dolžnosti, izjavili: »Kadar koli bo potrebno, bomo pomagali. Vselej smo, da smo se lahko izkazali prav v mesecu mladosti in v letu, ko slavi naša država toliko pomembnih jubilejev in delovnih zmag.«

ČRNOMALJSKI DROBIR

MAJSKI PLES V SEMIČU – Dijaki 3. b razreda črnomaljske gimnazije so 17. maja organizirali v penzionu Smuk v Semiču majski ples, na katerem so igrali domači Akordi. Z vstopnino in družabnimi igrami ter srečelom so dijaki zbrali nekaj denarja, ki ga bodo še kako potrebovali na maturantskem izletu.

NOVOST ZA ČRNOMALJCE – Sotokan šola karateja v Črnomlju bo pritegnila marsikatero ljubitelja tega športa. Veščin karateja se bodo črnomaljski mladinci učili pod vodstvom trenerja Milisava Nikolića, ki je v tem športu dosegel zeleni pas. Organizator zanimivega športa v Črnomlju je domače TVD društvo.

KVIZ TEKMOVANJE NA GIMNAZIJI – Prejšnji teden so se dijaki gimnazije pomerili v poznavanju književnosti med leti 1945 in 1965 ter v poznavanju zgodovine KPJ od leta 1940 do 1958. Največ znanja sta pokazali ekipi 3. b in 2. a, ki se bosta 19. maja v Novem mestu ude-

ležila kviza v počastitev tridesete obletnice osvoboditve. Na tem kvizu bodo sodelovale ekipe srednjih šol iz Novega mesta.

ZBIRALI SO STAR PAPIR – V teh dneh je potekala v občini akcija zbiranja starega papirja. Organiziral jo je občinski odbor Rdečega križa, ki je v zbirateljsko delo vključil učence osnovne šole.

SKUPINSKI OGLED – Komunisti OO ZK Iskra-Semič so si prejšnji ponedeljek ogledali razstavo »50 let pisane partijske besede« v Črnomlju. Z razstavljenimi primerki partijske literature so bili komunisti zadovoljni, izrazili pa so željo, da bi podobnih razstav bilo v bodoče več.

USPELO PREDAVANJE – V nedeljo, 11. maja, so vaščani Sinjega vrha poslušali zanimivo predavanje o nevrozi. Na izredno razumljiv način je vaščanom predaval dr. Janč Klobučar, zdravnik iz Ljubljane. Predavanje je organiziral občinski odbor RK Črnomelj.

Črnomaljski poročevalec



pet let bo marsikje drugače. Naši občani plačujejo samoprispevek že 19 let, zato bodo plačevali tudi prihodnjih pet let. ZBRAL: J. PEZELJ

metliški tednik

Pod kozolec po kulturno hrano

Krajevna skupnost Struge ne premore dvorane za prireditve

30-letnico zmage nad fašizmom praznujejo v kočevski občini ne le v mestu, ampak tudi na podeželju. Šolarji so povsod lepo okrasili spomenike, mladina je kurila kresove, skupaj z odraslimi pa so skoraj po vseh vaseh postavili tudi mlaje.

Med krajevnimi skupnostmi, kjer so še posebno lepo in svečano proslavili dan zmage, so tudi Struge. Stružanci, posebno mladina, so 7. maja pospremili na pot letošnjo kurirsko pošto. 8. maja zvečer so kurili kres pod Sv. Ano. 9. maja zvečer so mladinci iz Kompolj zaigrali

SPET TEKMOVANJA

V Kočevju je premalo zabavnih in kulturno-zabavnih prireditev, predvsem domačih. Zato bo mladina oživila nekdanje mladinske prireditve pod skupnim naslovom „Mladina sebi in vam“. Potekale bodo v obliki kviz tekmovanj med posameznimi osnovnimi organizacijami ZSM. Na programu bodo še razgovori o športu, kulturnem delu mladih in drugem. Posebnost teh prireditev bo, da bosta mladinski organizaciji, ki se bosta tokrat pomerili v znanju, pripravili sami tudi kulturni spored

pod Kaplanovim kozolcem kar dve igri, in sicer Linhartovo „Županovo Mčko“ in Borovo „Mater“. 10. maja pa je posebni avtobus odpeljal Stružance na proslavo v Ljubljano.

V razgovoru s predsednikom krajevnih skupnosti Tonetom Puglem in zakoncem Fabjan, ki so med glavnimi organizatorji raznih dejavnosti v tej krajevni skupnosti, smo zvedeli, da je obe igrici režiral domačin Ignac Kaplan, ki je sicer končal hotelsko šolo. Kaplan vodi tudi dramski krožek na šoli, katerega člani se prav zdaj pripravljajo za nastop za dan mladosti; hkrati študira s struško mladino šol Borove „Raztrganec“, s katerimi se bodo predstavili domačinom v nekaj tednih.

France Kaplan, stric režiserja Kaplana, je dal za prireditev na razpolago svoj kozolec, ki so ga vsi, od mladine do članov vodstva krajevnih skupnosti in prizadevnega člana vodstva SZDL Staneta Ferkulja, le-

po okrasili z zelenjem in uredili vse, kar je pač potrebno za tako priložnost. Celo gasilci iz Kompolj in Strug so med prireditvijo dežurali s svojima avtomobiloma pri kozolcu, da se ne bi kaj vnelo.

Stružanci se že leta in leta prizadevajo, da bi dobili dvorano, ki bi bila primerna za sestanke, kulturne prireditve, predvsem pa bi jo uporabljali šolarji za telovadnico, proslave, nastope in sestanke. Sami so seveda pripravili pri gradnji krepko pomagati s prostovoljnimi prispevki in delom, saj so takega dela vajeni. Tudi današnje šolo so že pred vojno zgradili tako. Vendar vseh stroškov zdaj sami ne bi zmogli, saj se kraj preživlja v glavnem le s kmetijstvom in delom v drugih industrijskih središčih.

J. PRIMC

Spomini na vojno

Pozdravi za predsednika in srečanje z borci ter kulturniki

6. maja je krenila iz Podpreske kurirsko pošta. Učenci osnovne šole smo pripravili kulturni program, kateremu je prisostvovalo veliko vaščanov, ravnateljica prof. Dana Jerše, pesnica Marjanca Colarič, Tone Ožbolt in drugi. Zbranim je govoril prvoborec Franc Kalič. Tako smo ob 30-letnici znova obudili spomin na številne podvige pionirjev-borcev, hkrati pa smo prenesli pozdrave predsedniku Titu za njegov 83. rojstni dan. Kurirsko torbo smo odnesli po skrivnostnih stezah mimo spomenikov NOB v Dragi do javke na Travi.

Po programu so nam pripovedovali borci našega kraja o NOV pri nas, pesnica Marjanca Colarič je recitirala svoje pesmi, letošnji nagajec OF Tone Ožbolt pa nam je zopet povedal mnogo zanimivega o knjigah, ki ju je napisal. Za lepo doživetje se jim lepo zahvaljujemo.

Pionirji osnovne šole
PODPRESKA

DVE AKCIJI RK

Krvodajalska akcija v Kočevju bo 28. in 30. maja v Domu Dušana Remiha. Občinski odbor RK vabi vse zdrave občane, da se akcije udeležijo, saj so potrebe po krvi zaradi nesreč in bolezni velike.

V četrtek, 29. maja, bo tudi akcija zbiranja starih oblačil, obutve in posteljnine. Ta akcija, ki bo potekala po vsej Sloveniji hkrati, bo od 17. do 19. ure. Občani naj oddajajo pakete z oblačili na že običajnih zbirnih mestih, kjer jih bodo prevzela aktivistke RK.

SPREJEM ZA PRAZNIK

Občinska skupščina Kočevje je organizirala v hotelu Pugled sprejem za delavce organov za notranje zadeve ob njihovem prazniku 13. maju. Predsednik skupščine Savo Vovk je v govoru na svečanosti poudaril predvsem, da je danes zaščita stvar vse družbe, se pravi tudi vsakega posameznika; spregovoril pa je tudi o sedanjih nalogah organov notranjih zadev. Opozoril je, da so odbori za družbeno samozaščito v občinah sicer ustanovljeni, a še ne delujejo dobro.

Po govoru je predsednik Vovk podelil dvema miličnikoma odlikovanja predsednika Titar: red dela s srebrnim vencem je prejel Stanislav Mavrin, medaljo dela pa Franc Markovič.

Po svečanem delu proslave je bil še tovariški večer, ki so ga omogočile s svojimi prispevki kočevske delovne in druge organizacije.

KOČEVSKA POSEBNOST

V Kočevski občini je ustanovljenih 26 organizacij ZSM v (tozidih, 12 v krajevnih skupnostih (KS) in 6 v šolah in domovih. Pripravljajo se ustanovitve nekaterih novih, med drugim tudi za območje Fare in Banja loke. Ponekod mladinske organizacije, predvsem v KS, nimajo primernih prostorov za delo. Vendar skušajo povsod to v sodelovanju s KS urediti.

Na Kočevskem delajo mladinske organizacije po KS v glavnem le ob sobotah in nedeljah, ker je v ostalih dneh mladina po šolah ali službah v drugih krajih oziroma mestih. Le ob sobotah in nedeljah se mladina zbere v domači vasi, prireja športna tekmovanja, zabavne prireditve ali prostovoljne delovne akcije sama ali v sodelovanju s KS. Tak način dela je v naši republiki verjetno nekaj posebnega, vendar na Kočevskem drugačen ni mogoče zato, ker je to območje zelo redko naseljeno in na podeželju mladine skoraj ni več.

J. P.

30 LET SVOBODE IN
SOCIALIZMA



Pevski zbor Lončar iz Dolenje vasi je pel na mnogih prireditvah v občini in izven nje, nazadnje na proslavi v pobrateni italijanski občini Arcevia. Snemali so tudi že za radio.

Lončarji vedno radi pojejo

Predstavljajo vam pevske zборе

V naslednjih tednih vam bomo postopno predstavili vse moške pevske zборе iz ribniške občine. Prav pevci so namreč ti, ki žrtvujejo veliko prostega časa, da nas nato razvesele s svojim nastopom na proslavah, koncertih in drugod.

Najprej naj bo na vrsti pevski zbor Lončar iz Dolenje vasi. Njegov predsednik je France Trdan, pevovalja pa je od lani Andrej Petek. V sedanjosti sestavi poje zbor od leta 1955, do lani pa ga je vodil pevovalja Anton Petje. Steje 14 pevcev. V Dolenji vasi so imeli mešani pevski zbor že leta 1946.

Pogoji za delo zbora niso lahki, saj so pevci zaposleni. Delajo v izmenah, zato težko najdejo primeren čas za skupne vaje. Prav zato vadijo le ob sobotah in nedeljah. Vaje imajo v gasilskem domu v Prigorici.

Pevski zbor Lončar sodeluje na mnogih prireditvah. Med drugim je nastopil na otvoritvi DC 16, pevsko-modni reviji, proslavi v Jelenovem

NOV ASFALT

Se ena ribniška ulica je dobila asfalt, in sicer cesta ob Bistrici. Asfaltiranje je financirala krajevna skupnost. Razen tega so pokrpali več ulic, ki so imele precej lukenj v asfaltu. V teh dneh so že ali bodo še asfaltirali tudi ceste oziroma ulice v Hrovači, Zgornjih Lepovčah, Podgorški v Ribnici in v Brežah.

SEKCIJA NA GREGORJU

TVD Partizan iz Sodražice je nedavno ustanovil pri Svetem Gregorju na Slemenih sekcijo splošne vadbe. Ustanovnega sestanka se je udeležilo 31 občanov. Ta sekcija bo zelo pomembna za to območje, saj doslej slemenska mladina ni bila vključena v športno delo in vadbo.

Tudi potrebe kraja vidijo

Mladih premalo, starejši preveč previdni

V sodrški TOZD INLES smo se zapletli v pogovor o delu sindikata z novim predsednikom sindikalne organizacije Francem Lesarjem in tajnikom Janezom Dejakom, ki je bil prej predsednik sindikata. Povedala sta:

„V novem sindikalnem vodstvu so poverjeniki devetih skupin iz naše TOZD. Tako so zdaj v odboru enakomerno zastopani vsi zaposleni, medtem ko je imela doslej uprava v odboru sorazmerno več članov.“

Že v preteklih letih smo vedno kazali posluh za reševanje krajevnih zadev, npr. pri gradnji rokometnega igrišča, kanalizacije, pomagali smo zdravstveni postaji, šoli in drugim. S takim načinom dela bomo nadaljevali tudi v bodoče, saj se zavedamo, da nismo le proizvajalci, ampak tudi občani, in da smo zato dolžni reševati tudi zadeve v vseh krajih, kjer žive naši delavci.

Znotraj podjetja pa smo organizirali razne proslave, prireditve, pogoštili smo upokojece, organizirali človekoljubne akcije, športna srečanja.



Janez Dejak: „Mi smo tudi star kolektiv, saj imamo le tri mladince. Starejši člani kolektiva pa so v glavnem bolj previdni. Raje molče, kot da bi rekli kaj narobe.“ (Foto: J. Prime)

OŽIVELA GODBA

Po petih letih je spet oživela ribniška godba na pihala. Za prvi maj je v zgodnjih jutranjih urah igrala po Ribnici in Dolenji vasi budnico. Dež pa je članom preprečil, da niso odšli še v Sodražico. Budnico je organiziralo gasilsko društvo Ribnica. Med godbeniki je bilo veliko mladih, tudi učencev ribniške nižje glasbene šole. Gasilci žele, da bi se v njihovo glasbeno sekcijo vključilo čimveč mladih. Vsi, ki žele sodelovati pri godbi, se lahko prijavijo vsak torek in četrtek ob 17. uri, ko so vaje godbenikov.

J. P.

M. G.

Lep napredek - pa tudi skrbi

Veliki porast dohodka, zaposlenost zaostaja, osebni dohodki pa pod republiškim povprečjem

Ribniške delovne organizacije so lani dobro gospodarile. Brez tozgov oziroma obratov, ki imajo sedeže izven občine, so ustvarile 704.297.000 din delovnega dohodka, kar je za 64,4 odstotka več kot v letu 1973. Za lani je značilen visok porast celotnega dohodka, dohodka in ostanke dohodka; to pa so spremljali negativni pojavi, kot so visoka stopnja inflacije, ne-likvidnost in dvig cen, kar bo imelo prave posledice šele letos.

Predvidevajo, da bodo zato lanske uspehi gospodarjenja letos spričo sedanjih razmer precej zbledeli. Tega bi se morali v vseh delovnih organizacijah zavedati. Zato je skrajni čas, da se začnemo obnašati tako, da bomo sprejete programe o varčevanju in stabilizaciji tudi uresničevali.

Povprečni mesečni osebni dohodek je znašal v ribniški občini lani 2.764 din, kar je pod republiškim povprečjem. Zato je naloga vseh delavnikov, predvsem pa samouprav-

nih in ostalih, da z varčevanjem, večjo produktivnostjo dela in boljšim izkoriščanjem delovnega časa omogočijo tak porast osebnih dohodkov, da bomo dosegli republiško povprečje.

Ne moremo pa biti zadovoljni z lanskim rastjo zaposlenosti. Statistični podatki kažejo, da je lani porastlo število zaposlenih v občini le za 0,6 odstotka. Če bomo tako politiko zaposlovanja nadaljevali, se bo odseljevanje oziroma zaposlovanje mladih v drugih krajih Slovenije še povečalo. To pa bi škodilo rasti gospodarstva v občini, saj so ljudje najpomembnejši dejavnik napredka.



Franc Lesar: „Delo v sindikalni organizaciji na vasi je težje kot v večjem mestu. Ljudje gredo po službi domov in še doma delajo, medtem ko se še premalo zanimajo za akcije, delo in prireditve sindikata.“

J. P.

ORTNEŠKI POROČEVALEC

IZLETI UPOKOJENCEV - „Ribniški vandrovci“ načrtuje v prihodnjih tednih in mesecih več izletov. V juniju bo, kot je bilo že lani dogovorjeno, izlet na Veliko Planino, v svetlično kraljestvo Volčji potok in Kamniško Bistrico. Drugi izlet je namenjen našim zamejskim Slovincem v Dolini pri Trstu, kar smo tudi že lani obljubili, tretji pa v bizijske gorice in takrat bomo obiskali tudi naš skupni dom v Kumrovcu. O jesenskih izletih se bomo pogovorili kasneje. Vodil vas bo „ribniški vandrovci“ Prezelj.

KORISTNO ČIŠČENJE - V Ortneku in okolici so do nedavna še pele ročne žage in sekire, pod katerimi so padale hoje in smreke, da je bilo vejevja v obilju za pridne roke krajanov naše skupnosti. Po obronkih pa so se kopičile skladownice hlodov, ki so jih kamioni odvažali na žago. Pospravilo po gozdovih da veliko dela, pa tudi veliko lesa za kurjavo. Pospravilci si bomo pridobili veliko dragocenega kariva za zimno. Pohitite moramo, da bomo gozdove do jeseni pospravili in očistili. Kdor bo bolj priden, ta bo več otnil.

UMETNOST V GRADU? - Morda bi le kaj z ortneško idiliko. Za naš grad se zanimajo likovni umetniki in prav za njihovo dejavnost bi bil primoren. Kraj in stavba sta kot nalašč.

Velike sobane bi bile primerne za razstave, okolica, ki je kot pesem narave, pa za navdihe umetnikom. Tudi nekaj novogradenj marlesovega tipa bo spet poživilo naš kraj in privabilo še druge letoviščarje. V Ortneku so res lepe možnosti za prijetno letovanje.

V. P.

KRAVE V ISTRO - Te dni je kmetijski kombinat iz Pazina v Istri odkupoval plemensko živino na območju Ortneka in okolice. Skupno se je odpeljalo v Istro 18 krav.

M. G.



— Sem slišal, da sindikat ni mogel speljati akcije za cenejše letovanje svojih članov pri Počitniški skupnosti.

— Jaz pa, da so jo zato v korist delavcev rešili direktorji.

DROBNE IZ KOČEVJA

PIONIRSKA HRANILNICA - 15. maja so na osnovni šoli v Kočevju ustanovili šolsko hranilnico in posojilnico. Ustanovni zbor je bil v avli nove šole. Učenci se bodo tako znašli pred novim načinom samoupravnega dela, hkrati pa bodo lahko pomagali sošolcem, jim posojali denar, vsem omogočili izlet in se hkrati sami vzgajali v varčne gospodarje in samoupravljalce.

MLADI MATEMATIKI - 9. maja se je 54 mladih matematikov, učencev osnovne šole Kočevje od 5. do 8. razreda pomerilo v znanju na tekmovanju za pridobitev bronaste, srebrne in zlato priznanje. Najboljših 9 učencev iz 6., 7. in 8. razreda pa se skupaj s pionirji iz Fare borilo še za srebrno Vegovo priznanje na občinskem tekmovanju.



— Zakaj pa ne greš čez cesto tam, kjer je začrtan prehod za pešce?

— Bojim se, da se bi barva prehitro zbrisala, ker potem bomo spet vse leto brez prometnih znakov na cesti.

KOČEVSKA NOVICE

Zakaj pijemo?

Alkohol je človekov spremljevalec od rojstva do smrti. Pijemo ob rojstvu otroka, poroki, na proslavah, banketih, poslovnih sestankih, v službi, pa vse na prejšnjem pogrebu in vedno vzklikamo: „Živeli!“

Vendar je še posebno žalostno, če že mladi ne morejo brez alkohola. Ker ni boljše zabave, se mladi v Ribnici radi pogovarjajo o filmu, nogometu, Karpovu, ljubezni in... o junaštvu. Da, o junaštvu.

Fant, ki še nima 18 let, na obrazu pa se mu že vidi sledi, ki jih je zapustil alkohol, pripoveduje družini o „podvigu“ oziroma kako mu je uspelo osvojiti srce dekleta. Zgodba je na kratko takšna: dokler je bil trezen, si sploh ni upal deklice ogovoriti, steklenica vinjaka pa mu je dala pogum.

Spet drugi primer: V ribniški zelo obiskan lokal vstopita nepolnoletni dekleti. Ne sedeta za mizo, ampak kar za točilno mizo. Prižgata si filter 57 in naročita vsaka vinjak. Ko je bil prvi „pod kapo“, sta naročili še po enega.

Takih prizorov bi lahko naštel še mnogo mnogo. Zaskrbljujoče je, da vedno več mladih pije, da iščejo zadovoljstvo v kozarčku alkohola. Tako zadovoljstvo pa je lažno. Traja kratek čas, kolikor pač deluje alkohol. Za njim sledi stremenje, glavobol, „maček“. Nekateri se potem ogibajo alkohola, drugi si spet „klin zbijajo s klinom“ in tako zaidejo na pot alkoholizma, se pravi propadanja.

Nekateri krive za pijančevanje razširjenost alkohola, saj ga lahko dobiš razen v gostilnah še v vsaki trgovini z živili, točijo ga celo v pisarnah in še marsikje. Tako se na alkohol navaja vedno več ljudi. Hkrati pa prav odraščajo s pitjem slab zgled mladim.

Vsakdanji žalostni primeri iz naših gostišč nas opozarjajo, da ni dovolj govoriti o alkoholizmu le v novembru, ko je mesec boja proti alkoholizmu, ampak da bi se morali s tem zlom spoprijemati vsak dan in bolj odločno kot doslej.

M. GLAVONJIC

SREČANJE PRI FRANCETOVIM JAMI

Sprejem in tovariško srečanje za pripadnike organov notranjih zadev so v ribniški občini organizirali 13. maja pri Francetovih jami. Jubilejnim je ob 31-letnici te službe spregovoril in čestital za praznik sekretar občinskega komiteja ZK France Grivec.

J. P.



Temelji novega doma JLA v Ribnici so dokončani. Gradnja poteka po načrtu, tako da ni bojzani, da ne bi bil dograjen do roka, se pravi do letošnjega dneva JLA, 22. decembra. (Foto: J. Primc)

V nedeljo bo govoril Franc Šetinc

Spet vrsta prireditev v počastitev 30-letnice osvoboditve

V ribniški občini se v drugi polovici maja nadaljujejo proslave v počastitev 30-letnice osvoboditve in meseca mladosti. Njihov vrhunec bo prav gotovo na sam dan mladosti, 25. maja, ko bo po Ribnici parada, nato pa še množično zborovanje, na katerem bo govoril sekretar IK predsedstva CK ZKS Franc Šetinc.

Jutri, 23. maja, bodo ob 11. uri na Gori nad Sodražico odkrili spominsko ploščo tukaj padlemu sekretarju SKOJ Albinu Videniču. Ob tej priložnosti bo sprejem pionirjev iz vse občine v mladinsko organizacijo. Popoldne ob 17. uri bo v domu Partizana v Ribnici „Večer slovenske besede“, na katerem bodo sodelovali dramski igralci Janez Rohaček, Alenka Svetelj in Saša Miklavc.

24. maja ob 20. uri bo v domu Partizana v Ribnici koncert, na katerem bodo nastopili operna pevca Zlata in Dragiša Ognjanovič, pianist Andrej Jarc, Slovenski oktet in ribniški moški pevski zbor. Napovedovala bo Milanka Bavcon.

25. maja ob 10. uri bo v Ribnici parada teritorialnih enot, civilne zaščite, gasilcev, športnih društev ter članov delovnih organizacij in ustanov. Ob 11. uri se bo začelo v gradu množično zborovanje, na katerem bo govoril sekretar IK predsedstva CK ZKS Franc Šetinc. V kulturnem programu bodo nastopili združeni moški in mladiški pevski zbori iz vse ribniške občine in godba na pihala iz Gorij. Dirigiral bo Rado Simonič. Popoldne ob 15. uri bo v gradu ljudsko rajanje. Za jedačo in pijačo bodo poskrbeli domači lovci.

NA VSAKEM OKNU NAJ BO ZASTAVA

Ribnica bo za dan mladosti in ostale prireditve v počastitev 30-letnice osvoboditve lepo okrašena sprejela goste. Postavljeni bodo mlaji, slavaloki, transparenti, na vsakem oknu pa naj bodo zastava, rože ali transparent. Pri Spominkarstvu bo postavljena tudi velika krošnja. Turistično društvo, krajevna skupnost, gozdarji in kmetijska zadruga so si že razdelili naloge v zvezi z ureditvijo Ribnice, gradu, parkov, okrasitvijo. Za to svečanost bo treba še poprati luknje po nekaterih cestah in na parkirnih prostorih, odstraniti nekaj ruševin, skladišnice drv, smeti in drugo. Vsa občan naj po svoje pripomore, da bo Ribnica res dostojno sprejela goste.

Seveda veljajo podobne zadolžitve tudi za 30. maj, ko bo v Ribnici oziroma Hrovači „Prevoz bale po ribniško“.

šk“, ki sodi v sklop prireditev Kmečke občeti 75.

Ze 18. maja pa so v Loškem potoku proslavljali 33-letnico likvidacije prve postojanke bele garde. Ob tej priložnosti je bilo srečanje članov ZRVS občin Ribnica in Ljubljana-Center. Istega dne je bila v Dolenji vasi akademija, posvečena 30-letnici osvoboditve.

V torek, 20. maja, je bil v Ribnici koncert Komornega orkestra iz Ljubljane, ki mu je dirigiral Anton Nanut.

J. PRIMC

LOČENE SEJE ZBOROV

Na zadnji seji predsedstva občinske skupščine Ribnica je bilo sklenjeno, da bodo seje vseh treh zborov občinske skupščine ločene, ker bo vsak zbor obravnaval zadeve iz svoje pristojnosti, razen tega pa bodo sprejeti tudi več odlokov, ki bodo morali biti sprejeti v istem besedilu, sicer bo potreben usklajevalni postopek. Prvi bo že jutri, 23. maja, zasedel družbenopolitični zbor, 28. maja bo seja zbora krajevnih skupnosti, 6. junija pa seja zbora združenega dela.

F. Z.

Razmah gradnje stanovanj

Na kratko o letošnji gradnji stanovanj v ribniški občini - Več novih blokov in stolpič

V Ribnici že raste drugi stanovanjski blok. Če bo šlo po sreči, bo zgrajen do konca leta. Tako dobiva stanovanjska soseska za gozdarskim domom novo podoba, ki bo po dograditvi dajala Ribnici nov videz. Vsekakor bo to najboljše urejen predel Ribnice. Samoupravna stanovanjska skupnost v sodelovanju z delovnimi organizacijami že pripravlja načrte za gradnjo novih stanovanjskih blokov v tej soseski. Prizadevajo si, da bi se že letos začela gradnja tretjega in četrtega stanovanjskega bloka s skupno 34 stanovanji. Potrebne po stanovanjih so velike, zato je nujno čimprej zgraditi čimveč stanovanj.

Letos bo zrastel tudi nov stanovanjski stolpič v Dolenji vasi. Gradnja poslovno-stanovanjskega objekta v Sodražici bi morali že začeti. Za Loški potok pa bodo predvidoma letos izdelani načrti za stanovanjski

blok, ki naj bi ga zgradili v prihodnjem letu.



V Ribnici so krepko zastavili gradnjo drugega stanovanjskega bloka. V njem bo 27 stanovanj, katerih kupci so ITPP, INLES, RIKO, osnovna šola, ZZB in solidarnostni sklad. Gradi ga Zidar iz Kočevja, po pogodbi pa naj bi bil vseljiv do konca leta.

VASTIČ RAZSTAVLJA

V Petkovi galeriji v ribniškem gradu so 16. maja odprli razstavo likovnih del Miloša Vastiča iz Trbovelj. Posvečena je dnevu mladosti, odprta pa bo do 26. maja. To je že trideseta razstava tega likovnega ustvarjalca.

Vodič skozi ribniško zgodovino

Za tako delo je potrebno veliko ljubezni in znanje zgodovine

Kdor obišče ribniški grad, bo gotovo opazil človeka, ki stalno tu neke dežurne in skrbi za prostore v gradu. To je Janez Arko, ki je vodič skozi muzej in Petkovo galerijo, ki sta v ribniškem gradu. Zapletel sem ga v pogovor o Ribnici in njeni zgodovini.

Tovariš Arko je za začetek povedal nekaj podrobnosti o galeriji, muzeju in svojem delu.

„V muzeju delam že deset let, v Petkovi galeriji pa od njene ustanovitve, se pravi štiri leta. V sedanjih Petkovi galeriji je imela prej shrambo orodja ribniška Komunalna. Bilo je precej težav, da smo jo preuredili v galerijo. Ime „Petkova galerija“ je dobila po znamenitem fotoreporterju 14. divizije Jožetu Petku iz Ribnice, ki je padel

pred tridesetimi leti.

Ribniški muzej ima zbirko Petkovih fotografij, po en izvod jih ima Muzej ljudske revolucije v Ljubljani. Na žalost nimamo dovolj prostora, da bi imeli stalno razstavljen. Zdaj so uskladiščene v nekem prostoru. Inamudi tudi več fotografij iz NOB v naših krajih in tudi te so shranjene. Prav bi bilo, da bi dobili še nove prostore, kjer bi jih razstavili.“

Prepričal sem se, da je res,

kar pravi Janez Arko. Škoda je, da po raznih kotih uskladiščeni material počasi propada, medtem ko čaka na primerne prostore. Večina teh slik prikazuje življenje in boj ljudi iz ribniške občine, zato bi bilo prav, da bi končno le dobili prostor za njihovo stalno razstavo.

„Muzej je bil ustanovljen leta 1958, delati pa je začel 1961. Je etnografski oziroma narodopisni. V njem sta prikazana lončarstvo in suha roba. Na tem območju so se prvotni prebivalci ukvarjali z lončarstvom še pred naselitvijo Slovanov, medtem ko so izdelovanje suhe robe razširili oni.“

V muzeju je vse lepo razporejeno. Prikazano je, kako so nastajali oziroma se nastajajo posamezni proizvodi, od osnovnega materiala do končnega izdelka. Če se kakšen obiskovalec ne znajde, mu ljubezni vodič Janez Arko pokaže še fotografije o izdelovanju suhe robe in lončenih izdelkov.

O zgodovini gradu in Ribnice je Arko povedal:

„Ribniški grad je star okoli 1.000 let. Zgradili so ga Zovneški gospodje. Med turškimi napadi je bila Ribnica 27-krat izropana in opustošena, medtem ko grad ni bil nikoli zavzet. Za njegove zidove so se zatekali prebivalci Ribnice in okoliških vasi ter tako branili svoje življenje in hkrati grad. V tisoč letih se je zamenjalo na gradu sedem različnih rodov grofov. Zadnji

je bil grof Kobencel, ki je pobegnil pred Francozi 1809. Leta



Janez Arko, vodič po ribniškem gradu, muzeju in Petkovi galeriji. Marsikaj naredi zastoj, saj pravi, da je delo lahko opravljeno le, če ga opravljaš z veseljem in ne gledaš preveč na denar. (Foto: M. Glavonjič)

1933 je zadnji lastnik Rudež prodal grad vojski stare Jugoslavije.“

O svojem delu v muzeju pa je Arko dejal:

„Rad opravljam delo vodiča po muzeju in Petkovi galeriji. Najbolj srečen sem, če so razstave oziroma muzejske zbirke dobro obiskane. Pri delu mi pomaga hčerka, pa tudi ostali člani družine.“

Letos bo v Petkovi galeriji 12 razstav; štiri so že bile. Večina razstav bo govorila o boju naših ljudi in narodov, posvečene pa bodo skoraj vse 30-letnici zmage nad fašizmom. Med ostalimi bomo prikazali tudi umetnost Kitajske in Afrike.“

M. GLAVONJIC

PROSTA DELOVNA MESTA

KOMISIJA ZA MEDSEBOJNA RAZMERJA UPRAVE
OBČINSKE SKUPŠČINE NOVO MESTO

razpisuje prosta delovna mesta:

- 1. PRAVNEGA SVETOVALCA V STROKOVNI SLUŽBI SKUPŠČINE**
pogoji: visoka izobrazba pravne smeri in 5 let delovnih izkušenj;
- 2. POMOČNIKA NAČELNIKA IN SVETOVALCA ZA GOSPODARSKE ZADEVE**
pogoji: visoka izobrazba ekonomske smeri in 5 let delovnih izkušenj;
- 3. POMOČNIKA NAČELNIKA IN SVETOVALCA ZA URBANIZEM**
pogoji: visoka izobrazba arhitektonske oziroma druge smeri s področja urbanizma in 5 let delovnih izkušenj;
- 4. POMOČNIKA NAČELNIKA IN SVETOVALCA ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI**
pogoji: visoka izobrazba pravne, upravne, politične, filozofske, sociološke ali organizacijske – kadrovske smeri in 5 let delovnih izkušenj ali višja izobrazba enakih smeri in 7 let delovnih izkušenj;
- 5. REFERENTA ZA PREMOŽENJSKO PRAVNE ZADEVE**
pogoji: visoka izobrazba pravne smeri in 5 let delovnih izkušenj;
- 6. VODJE REFERATA ZA KOMUNALNE ZADEVE**
pogoji: visoka izobrazba gradbene ali komunalne smeri in 3 leta delovnih izkušenj;
- 7. VODJE IN REFERENTA ZA CIVILNI SEKTOR V ODDELKU ZA LJUDSKO OBRAMBO**
pogoji: visoka izobrazba vojaške ali druge ustrezne smeri in 2 leti delovnih izkušenj ali višja izobrazba vojaške ali druge ustrezne smeri in 4 leta delovnih izkušenj;
- 8. VODJE REFERATA IN REFERENTA ZA VARNOST PROMETA**
pogoji: višja izobrazba pravne, upravne ali prometne smeri, 2 leti delovnih izkušenj ali srednja šola ekonomske, upravne – administrativne ali splošno izobraževalne smeri ali strokovna šola organov za notranje zadeve in 4 leta delovnih izkušenj;
- 9. REFERENTA ZA KOMUNALNE ZADEVE**
pogoji: višja izobrazba gradbene, arhitektonske, komunalne ali geodetske smeri in 2 leti delovnih izkušenj ali srednja šola istih smeri in 4 leta delovnih izkušenj;
- 10. REFERENTA ZA KOMUNALNO DEJAVNOST KRAJEVNIH SKUPNOSTI**
pogoji: srednja šola gradbene ali geodetske smeri in 2 leti delovnih izkušenj;
- 11. DAVČNEGA KNJIGOVODJE**
pogoji: srednja šola ekonomske ali upravne – administrativne smeri in 1 leto delovnih izkušenj;
- 12. KATASTRskega REFERENTA**
pogoji: srednja šola ekonomske, kmetijske, upravne – administrativne ali splošno izobraževalne smeri in 2 leti delovnih izkušenj.

Za vsa razpisana delovna mesta je predpisano trimesečno poskusno delo.
Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim življenjepisom sprejema svet delovne skupnosti uprave občinske skupščine Novo mesto 8 dni po dnevu objave. Če se na posamezno delovno mesto ne javi noben kandidat, velja razpis do zasedbe delovnega mesta.

SVET DELOVNE SKUPNOSTI

PROSTA DELOVNA MESTA!

SLUŽBA DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA
V SR SLOVENIJI
PODRUŽNICA KRŠKO

objavlja naslednji prosti delovni mesti

- za nedoločen čas
 - 1) STATISTIKA V ODSEKU ZA DRUŽBENO RAČUNOVODSTVO IN STATISTIKO,**
 - 2) OBDELOVALCA DOKUMENTOV V PLAČILNEM PROMETU**
- Pogoji so:
- pod 1) – srednješolska izobrazba in 2 leti ustreznih delovnih izkušenj
 - pod 2) – srednješolska izobrazba in 1 leto ustreznih delovnih izkušenj.

Pismene ponudbe naj kandidati pošljejo najkasneje v 15 dneh od dneva objave na naslov:
Služba družbenega knjigovodstva Krško
O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po preteku roka za prijavo.

vsak četrtek
DOLENJSKI LIST

PROSTA DELOVNA MESTA!



Splošno gradbeno podjetje
„Pionir“
Novo mesto,
temeljna organizacija združenega dela

– GRADBENI SEKTOR KRŠKO,

razglašajo prosti delovni mesti:

- 1. POMOČNIKA DIREKTORJA – VODJA PRIPRAVE DELA**
- 2. VODJA GRADBIŠČA**

Pogoji:

Na razglašeni delovni mesti se lahko javijo diplomirani gradbeni inženirji z nekajletno prakso v gradbeništvu. Zagotovljeno je družinsko stanovanje. Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov SGP „PIONIR“ Novo mesto.

Ponudbe z življenjepisom in opisom dosedanjega dela pošljite v roku 15 dni po objavi razglašene na naslov: SGP „PIONIR“, Novo mesto, kadrovski oddelček.

PROSTA UČNA MESTA!

ŽG – CENTRALNE DELAVNICE
TOZD ZA VZDRŽEVANJE LOKOMOTIV MOSTE
LJUBLJANA, Zaloška c. 217

vabi fante osmošolce, ki jih veseli delo v delavnici, da se izučijo za enega od naslednjih poklicev:

- STRUGAR
- MEHNIK
- KLJUČAVNIČAR
- ELEKTROMEHNIK

Med šolanjem učenci lahko stanujejo v internatu.

Pismene prošnje pošljite na naš naslov.

PEDAGOŠKA AKADEMIJA V LJUBLJANI
oddelek za razredni pouk
NOVO MESTO

RAZPISUJE

I. REDNI VPIS NA ODDELKU ZA RAZREDNI POUK V ŠTUDIJSKEM LETU 1975/76

Vpisni pogoji: na oddelek za razredni pouk se lahko vpišejo kandidati, ki so

- končali srednjo šolo,
- ki nimajo končane štiriletnje srednje šole, uspešno pa opravijo sprejemni izpit iz slovenskega jezika in zgodovine z družbeno ureditvijo.

II. Kandidati za izredni študij se vpišejo kot izredni in imajo pravico obiskovati predavanja in opravljati izpite v Novem mestu.

Rok za prijavitev k vpisu je do 31. julija 1975. Prošnje z vsemi dokazili pošljite na PA Novo mesto, Cesta herojev 1. Podrobnejše informacije o vpisu – glej v DELU 10. maja 1975, stran 13.

Informacije o vpisu lahko dobite tudi na oddelku PA v Novem mestu vsak torek od 12. do 14. ure ali po telefonu 22 – 309.

PROSTA DELOVNO MESTO!



ISKRA, IEZE,
TOZD UPORI Šentjernej,

objavlja prosto delovno mesto

VODJE SPLOŠNE SLUŽBE

Pogoji: visoka izobrazba s področja družbenih ved, najmanj 4 leta prakse

Prijave pošljite kadrovski službi TOZD Upori Šentjernej v 14 dneh po objavi.

„KRKA“
SKUPNOST TOZD – Zdravilišča, gostinstvo in turizem
Novo mesto

razpisuje v letu 1975/76 prosta učna mesta za izučitev poklica:

KUHAR – 20 UČNIH MEST
NATAKAR – 20 UČNIH MEST

Stanovanje in hrana zagotovljena v sami delovni organizaciji. Učenci prejema v času šolanja nagrado, s katero krijejo vse stroške šolanja, stanovanja in prehrane. Prošnje naslovite na Kadrovske službe „KRKA“, C. kom. Staneta 19a



belinka

tovarna kemičnih izdelkov
61001 Ljubljana
poštni predal 5-I
telefon h. c. 061/314 177
telex 31 260 yu bel

SANDOLIN PX 65

- uživa mednarodni sloves
- odlikuje ga bogata tradicija in novi tehnični dosežki
- najbolj iskano sredstvo za dolgoletno zaščito lesa
- uničuje plesen in zajedalce ter je odporen proti vremenskim vplivom
- služi za osnovni ter končni premaz in je izdelan v 13 barvah

ZAHTEVAJTE PROSPEKTE IN NAVODILA ZA UPORABO

od 20. III. do 20. V. 1975
20% POPUST



20 LET 20 LET 20 LET 20 LET 20

JELOVICA
v posl. ŠKOFJA LOKA Kidričeva 58,
in v vseh ostalih trgov. podjetjih z
gradbenimi materiali
BALKONSKA OKNA
VRATA
VRATA

ZAGREBPUBLIC

PROSTA UČNA MESTA!

Gradbeno podjetje
„UNIVERSAL“
Ljubljana, Glonarjeva 8



sprejme v učno razmerje

VEČ UČENCEV
za naslednje stroke:

- ZIDARSKO
- TESARSKO
- SPLOŠNO MIZARSKO
- KLEPARSKO
- KROVSKO
- VODNOINSTALATERSKO
- PEČARSKO

Pogoje za sprejem ima, kdor je uspešno končal osemletko, da je zdrav, da ni starejši kot 17 let in da ima pismo privolitve staršev oz. skrbnika. Izobraževanje traja tri leta. Učenci imajo možnost oskrbe v samem domu podjetja. Pismene prijave pošljite na gornji naslov.

sobe!

Nujno potrebujemo za svoj STROKOVNI KADER samske sobe za določen krajši čas. Najemnina po dogovoru. Naslov v upravi lista.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Cetrtek, 22. maja - Renata Petek, 23. maja - Željko Sobota, 24. maja - Marija Nedelja, 25. maja - Dan mladosti, Ponedeljek, 26. maja - Filip Torek, 27. maja - Avgustin Sreda, 28. maja - Vojislav Cetrtek, 29. maja - Majda

LUNINE MENI

25. maja ob 6.50 uri - ščip

KINIO

BREŠTANICA: 24. in 25. 5. francoski barvni film Kako skriti mrtveca.

BREŽICE: 23. in 24. 5. ameriški barvni film Ljubimec velikega stila. 25. in 26. 5. ameriški barvni film Tarzanov izziv. 27. in 28. francoski barvni film Timon.

CRNOMELJ: 23. 5. ameriški barvni film Diamanti za svobodo. 25. 5. francoski barvni film Vlomilec. 28. 5. zahodno nemški barvni film Drakula proti Frankensteinu.

KOSTANJEVICA: 24. 5. ameriški barvni film Moje pesmi, moje sanje. 25. 5. ameriški barvni film Moje pesmi, moje sanje.

KRSKO: 24. in 25. 5. jugoslovanski film Svatba. 28. 5. ruski film Slovo od Petrograda.

MIRNA: 24. in 25. 5. film Skrij se.

METLIKA: Od 22. do 25. 5. ameriški barvni film Ljubezenske melodije. Od 23. do 25. 5. ameriški barvni film Kadar legende umirajo.

NOVO MESTO, KINO JNA: Od 22. do 25. 5. Bukanerosi - pirati južnega morja. Od 26. do 28. 5. Ulzana - vodja Apačev. 29. 5. ameriški film Past za inšpektorja Kalamajna.

NOVO MESTO, KINO KRKA: 22. 5. francoski barvni film Kje je 7. kompanija. Od 23. do 26. 5. domači barvni film Džep. Od 27. do 29. 5. francoski barvni film Vozniško dovoljenje.

RIBNICA: 24. in 25. 5. ameriški barvni film Tarzan in žena Peopard. SEMIC: 24. in 25. 5. ameriški barvni film Kraljevske sanje. 27. in 28. 5. ameriški barvni film Dober posel v Italiji.

SEVNICA: 28. 5. jugoslovanski film Družba Pere Kvržice.

TREBNJE: 24. in 25. 5. danski barvni erotični film Rektor v postelji.

PRODAM hišo v Črnomlju ter novo nasajen vinograd na Hrastu. Naslov v upravi lista. (1304/75).

PRODAM zaradi starosti na zelo lepi točki kmečko hišo, supo, nekaj zemlje, Marija Zupevc, Vas Kočevje 20, Črnomelj.

RAZNO

POROČNI PRSTANI! Darilo po najnovejši modi! Vam izdela zlatar v Gosposki 5 v Ljubljani (poleg univerze). Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!

ČESTITKE

DRAGEMU atu JANEZU MURGLJU z Gor. Kamenc 6 želimo za dvojno praznovanje vse lepo, največ pa zdravja, hčerka Micka in vsi, ki ga imajo radi.

DRAGIMA mami in atu ANTONIJI in JANEZU NOSAN s Tolstega vrha želimo za petindvajseto obletnico skupnega življenja veliko sreče, zdravja in medsebojnega razumevanja in da bi še dolgo ostala v krogu najdražjih.

Obe priručnici hvala za ves trud in skrb. Hvaležni sinovi: Jože in Franci z družinami in Ivan. LJUBIM staršem MATIJI in TEREZIJI BAHOR iz Goleka pri Dragatušu za 29. obletnico skupnega življenja še veliko srečnih, zdravih ter zadovoljnih let želijo hčerka Marija z možem Jožetom ter vnuka Joe in Suzy. Belavičeve s Hrasta pa lepo pozdravljamo iz Avstralije.

OBVESTILA

PERUTNINARIJI! ALI POZNATE najnovejšo pasmo kokoši LOMAN super braun, temno rjavo, ki ima svetovni rekord glede nesnosti jajc, in to si lahko nabavite vsak dan, tudi ob nedeljah, same jarkice različnih starosti, v valinici Smarjete, p. Skofja vas pri Celju. Tam si lahko nabavite tudi pičance, stare 4 tedne.

JEREMIJAH NOVAKOVIČ, Cankarjeva 6; 61330 Kočevje, izdelujem spomenike raznih vrst (marmor, teraco). Dostava na pokopališče! 30. APRILA 1975 sem od Ilrušice do Pangerč grma izgubila železno hidravlično roko za traktor. Prosim najditelja, da jo proti nagradi vrne na naslov: Anica Penc, Vel. Slatnik 24, Novo mesto.

NUDIM VSE VRSTE ROLET, ZALUŽIJE, PLATNENE ZAVESI, VSEH BARV, IZVRŠIM VSA POPRAVILA, SPADAJOČA V TO STROKO. KRATKI DOBAYNI ROKI, CENE SOLIDNE. NAROČILA PREVZEMATA BOGO RADI, ZABJA VAS 15. NOVO MESTO, IN IGNAC PRIJATELJ, KVEDROVA 8, KRŠKO.

PREKLICI

FRANC PLANTAN, Vel. Podluben 9, Uršna sela, prepuščam vsem delanje kakršnekoli škode in pašo živine po mojem posestvu. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

ZAHVALA

Krajevna organizacija ZB Straža se toplo zahvaljuje delovnim kolektivom podjetij Gorjanci-Straža, gozdni upravi Straža, Noyolesu Straža, opkarni Zalog in podjetju za rezervo Ljubljana za denarno pomoč za ureditev grobišč padlih borcev na našem območju. Prisrčna hvala! Organizacija ZB Straža.

ZAHVALA

Ob prezgodnji smrti našega moža, očeta in brata

JANEZA BARBORIČA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga pospremili na njegovo prerano zadnjo pot, zlasti pa za pomoč vaščanom, tovarni zdravil Krka, osebju bolnišnice Novo mesto, gasilskemu društvu Stopiče, osnovni šoli Stopiče, kovinski šoli Novo mesto, obrtniku Tomazinu, pevskima zboroma Stopiče in „Dušan Jereb“ ter župniku za opravljeni obred.

Zalujoči: žena z otroki, sestri Dragica in Štefka z družinami.

Ob prerani izgubi žene oziroma mame

PEPCE BRČAR iz Hrvaškega Broda pri Sentjerneju

se najlepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, kolektivu IMV ter GSC iz Novega mesta, podjetju Podgorje iz Sentjerneja, gostilni Tomšič za podarjene vence. Posebna zahvala dr. Baburiču ter Šakiču za lajšanje bolečin in kaplano iz Skočjana za opravljeni obred.

Iskrena hvala vsem, ki ste se v tako velikem številu posloviili od nje in jo spremili na njeni zadnji poti.

Zalujoči: mož Tone, sin Stane, hčerka Ivanka ter Jožica z družino.

V 76. letu starosti nas je 3. maja 1975 za vedno zapustila naša draga mama, stara mama

ANA GORENC iz Herinje vasi

Najlepše se zahvaljujemo vsem vaščanom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so spemili pokojnico na njeni zadnji poti in ji darovali vence in cvetje. Zahvaljujemo se tovarni Labod za vence ter duhovniku za opravljeni obred.

Zalujoči: sinova Franci in Janez z družino, hčerki Mimi z možem ter Anica z družino.

V 100. letu starosti nas je 4. maja 1975 za vedno zapustila naša draga mama, stara mami, babica, prababica, praprababica in teta

URŠULA JANC iz Vel. Brusnic 79

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom, vaščanom in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, spemili pokojnico na njeni zadnji poti in ji darovali vence in cvetje. Zahvaljujemo se tudi gasilski enoti za častno spremstvo ter duhovniku za opravljeni obred.

Zalujoči: hčerke: Tončka, Lojzka, Nežka, Ančka, Pepca, Reza in Francka z družinami ter drugo sorodstvo.

Ob boleči in nepozabni izgubi mojega drugega moža, očeta in sina

JOŽETA TURKA iz Vel. Brusnic pri Novem mestu

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za podarjene vence in vence ter vso pomoč. Posebno se zahvaljujemo podjetju NOVOGRAD in ELI iz Novega mesta.

Se enkrat lepa hvala vsem, ki ste dragega pokojnika spemili do njegovega preranega groba.

Zalujoči: žena Ana, hčerki Jožica in Danica ter mama Marija.

Namesto cvetja na grob pokojnemu prijatelju VLADIMIRU ČERNEJU pošiljata 150,00 din Zvezi slepih Novo mesto Franci in Vera Grobušek iz Brezic, Cesta prvoborcev 14. Za poklonjenje znesek iskrena hvala. Zveza slepih Novo mesto.

ZAHVALA

Rdeče cvetje mnogo, mnogo prerano prekriva gomilo našega ljubljene in nepozabnega moža, očca, sina, brata, prijatelja, sodelavca, brigadirja

MILANA ŠOBARJA

absolventa veterine - vojaka JLA

Ob boleči izgubi našega najdražjega se zahvaljujemo vsem za številne in tople besede sožalja in tolažbe, sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu poklonili toliko vencev in cvetja. Najiskrenejše se zahvaljujemo njegovim tovarišem in starešinam voje pošte 2420 Celje za izraze sožalja, cvetje in poslovilne besede, pri čemer se še posebej zahvaljujemo tov. kapetanu I. klase Dešniču, vojakom enote voje pošte 1394 Novo mesto in njihovemu starešini vodniku I. klase Roku za izkazane vojaške časti, domu JLA Novo mesto, posebno kapetanu tov. Džudoviču, oktetu „Dušan Jereb“ iz Novega mesta ter godbi pod vodstvom tov. Resmana, občinskemu komiteju ZSMS Novo mesto za vso pomoč in poslovilne besede tov. Niliču, soseski Ragovske ulice in govrniku tov. Romihu. Se posebej se zahvaljujemo kolektivu in posameznikom tovarne KRKA za vsestransko in vso možno pomoč, za njihove tolažilne besede in darovano cvetje.

Vsem, ki ste bili v težkem trenutku z nami, iskrena hvala.

Zalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob smrti drage žene

MARIJE BAJUK

z Radovice

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, ki so spemili mojo drago ženo na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo kolektivu Mercator-TOZD Metlika, pevkam z Radovice, društvu upokojencev in tov. Janezu Videtiču za njegove poslovilne besede.

Zalujoči: mož Hinko in njegovo sorodstvo

Radovica 14. maja 1975

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega očeta

JOŽETA ZUPANČIČA

iz Dolenjega vrha št. 6 pri Dobmihu na Dolenjskem

se najtopleje zahvaljujemo zdravnikom in osebju interne bolnišnice v Novem mestu, zdravniku in osebju zdravstvenega doma Trebnje za vso požrtvovalnost pri zdravljenju. Prisrčna hvala podjetju: Instalacije Grosuplje, postaji milice Ajdovščina, Hoji - obrat tesarstvo Ljubljana, Mercatorju Ljubljana in ZB Svetinja za darovane vence ter sočustvovanje v težkih trenutkih, pevskemu oktetu Grosuplje in pevcom iz Dobrnice pa za lepo zapete pesmi pri hisi žalosti in ob odprtem grobu. Zahvala velja tudi dekanu, vsem vaščanom, prijateljem in znancem, ki so pokojnika spemili na njegovo zadnje počivališče na pokopališču v Dobrnici.

Zalujoči: sinovi in hčere z družinami

V SPOMIN

1. junija bo minilo 7 let, odkar nas je za vedno zapustil ljubi mož, oče in brat

BERNARD JARČ

iz Stranja 6 pri Dobmihu

Ohranili Te bomo v trajnem spominu.

Zalujoči: žena, sinovi, hčerke in brat



Motorna vozila

PRODAM poltovorni avto fiat in VW 1300, tehnično pregledana. Jože Šegula, Reševa 7, 62250 Ptuj.

UGODNO prodam fiat 124, letnik 1970, Franc Bohte, Irča vas 30, Novo mesto, ali telefon 21-287.

PRODAM traktor „Kornih“, letnik 1964, 22 KS s koso, Matjažič, Arnova selo, Arčiče.

PRODAM dobro ohranjen fiat 850, letnik 1970, registriran do aprila 1976 in tehnično pregledan. Naslov v upravi lista (1324/75).

PRODAM leto dni star fiat 750 bele barve. Kebe, Kristanova 32, Novo mesto.

PRODAM skomj novo zastavo 750, delno na kredit, cena 18.000,00 din. Stušek, Trebnje, Golov trg 10.

PRODAM fiat 1300 po delih. Naslov v upravi lista (1335/75).

PRODAM zastavo 750, letnik 1970, Trdinova 6, Novo mesto.

PRODAM traktor s kosilnico, dobro ohranjen - FAHR 18 KS. Polde Pečerič, Ravno 3, Raka.

PRODAM škodo 1000 MB, letnik 1965, po nizki ceni, tehnično brezhiben, neregistriran. Naslov v upravi lista (1288/75).

PRODAM zastavo 750, letnik 1968, Ogleđ polodolne, Milan Eržen, Vavta vas 30, Straža.

PRODAM traktor LANC s hidravliko, koso in plugom (20 KS) in

GOLDEN COMET jarčke dobite pri Vidici, Polica 5, Grosuplje.

REJCI PERUTNINE! Kvalitetne piščance, bele pitance in rjave nesnice raznih starosti si lahko nabavite vsak dan tudi ob nedeljah do avgusta v valinici Smarjete, pošta Skofja vas 63211 pri Celju.

PRODAM dobro ohranjen trifazni elektromotor (10 konjskih moči, direkten prenos). Ogleđ je možen vsak dan. Franc Marinček, Cerklje ob Krki 52.

PRODAM 80 arov sena in otave na rastilu. Partizanska 23, Novo mesto. Ogleđ po 15. uri.

PRODAM OBRACALNIK za BCS maraton 140, malo rabljen. Nace Gregorič, Strelac 6, Smarješke Toplice.

POSEST

PRODAM vinograd, zidanico, vinski inventar in hišo, tudi na obroke na tri leta. Franc Mikulan, Stopiče 38.

PRODAM enonadstropno stanovanjsko hišo z lokalom v Breštanici. Informacije: Jeriček, Breštanica 85, telefon 068-75-143.

PRODAM 7 arov vinograda v Vajen dolu pod Vrhpoljem, Albin Kolegar, Gor. Mokro polje, Sentjerneju.

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: Časopisno založniško podjetje DOLENJSKI LIST, Novo mesto - USTANOVITELJI LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

UREDNIŠKI ODBOR: Marjan Legan (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačar, Marjan Bauer, Milan Markelj, Janez Pezlj, Jože Prime, Jože Spilchal (urednik priloge P), Jožica Teppey, Ivan Zoran in Alfred Zeleznik. Oblikovalec priloge Peter Simič.

IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Franc Bukovinsky.

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 3 din - Letna naročnina 119 dinarjev, polletna naročnina 59,50 din, plačljiva vnaprej.

Za inozemstvo 240 din ali 15 ameriških dolarjev oz. 45 DM (oz. ustrežna druga valuta v tej vrednosti) Devizni račun: 52100-620-107-32002-009-8-9.

OGLESI: 1 cm višine v enem stolpcu 60 din, 1 cm na določeni strani 90 din, 1 cm na prvi, srednji ali zadnji strani lista 120 din. Vsak mali oglas do 10 besed 22 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din. Za vse druge oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 7 od 3. 1. 1975.

Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS (št. 421-1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu 52100-601-10558 - Naslov uredništva in uprave: 68001 Novo mesto, Glavni trg 3 oz. poštni predal 33 - Telefon: (068) 21-22/ Nenaročnih rokopisov in fotografij ne vračamo - Časopisni stavek, filmi in prelomi: ČZP Dolenjski list, Novo mesto - Barvni filmi in tisk: Ljudska pravica Ljubljana.



Malodušje ne sme zmagati

„Nikoli nisem delal za pohvale, zato sem bil letos prijetno presenečen, ko so mi izročili občinsko priznanje Osvobodilne fronte. Ob tem sem se zamislil v delo zadnjih desetletij, v čase, ko sem se veliko razdal za dobro Kostonjevice, mesta ki ga imam nadvse rad. Kostonjevica je kraj, kjer se človek duševno spočije, kraj, kjer narava ne skopari z lepoto, zato menim, da je dolžnost slehernega prebivalca sodelovati pri njenem kulturnem in turističnem urejanju. Obiskovalcem moramo omogočiti, da se bodo tukaj lahko ustavili za dlje časa, ne samo za en sam, kratek dan.“

S temi besedami je opisal svojo pripadnost mestecu ob Krki Franc Dermaž, zdaj skrbnik gradu, ki ga obdajajo skulpture. Franc Dermaž, zdaj skrbnik gradu, ki ga obdajajo skulpture. Franc Dermaž, zdaj skrbnik gradu, ki ga obdajajo skulpture.

Trinajst let je tega, odkar se je Franc Dermaž zaposlil pri Krškem občinskem skladu za restavriranje kostonjeviškega gradu in postal vodja operativne skupine. Po poklicu je zidar in tedaj ni imel znanja, ki je bilo potrebno za zahtevno obnovo porušene cerkve in samostana. Veliko časa je žrtvoval, da si je razširil poklicno in splošno obzorje. Pod strokovnim vodstvom republiškega Zavoda za spomeniško varstvo se je njegova skupina uspešno spoprijela s težko nalogo. Takole pravi o sodelavcih:

— Zavedam se, da sem dolžan zahvaliti vsem članom skupine in da brez njihove požrtvovalnosti to veliko delo ne bi bilo opravljeno. Plačilo res ni bilo ne vem kako dobro, zato pa smo vsi po vrsti delali z ljubeznijo in se veselili vsakega uspeha posebej.

JOŽICA TEPPEY

Franc Dermaž že od 1947. leta sodeluje v družbenopolitičnem življenju Kostonjevice in tudi to njegovo delo ni nikoli usahnilo. Ko gleda okrog sebe ljudi, ki so jim obveznosti do kraja in družbe deveta skrb, se ga večkrat poloti malodušje. Ljudi, ki vidijo samo materialne dobrine, družbenih dolžnosti pa se izogibajo, nikoli ne bo razumel. Prišel je do spoznanja, da je vedno samo določen krog občanov, ki se zavzemajo za napredek kraja, medtem ko drugi mirno živijo brez skrbi za njegov gospodarski in kulturni napredek.

— Res je, — pravi, — veliko sem se razdal za splošne koristi, pri tem pa nehoti zanemarjal družino in del svojih delavcev, silvo kovinostrojar, najmlajša, Marija, pa se bo letos poslovila od osnovnošolskih klopi. Otroke smo težko spravili do kruha, zato sem tem bolj vesel, da so najtežja leta za nami.

Franc Dermaž ni eden tistih, ki bi ga prevzelo malodušje. Takim skušnjavam se je vedno uprl, kljub temu da ga marsikaj vznemirja. Najbolj ga boli to, da so v Kostonjevičih tako nepovezani in da so njegovi predlogi za sodelovanje med društvi in organizacijami vedno naleteli na gluha ušesa. Prepričan je, da bi v Kostonjevičih lahko dosegli še veliko več, če bi jamarji, turistični delavci, ribiči, člani prosvetne družstva, svet krajevnega skupnosti in politične organizacije delali složno.

Kekec v Krškem ni imel sreče

Consco svetovno prvenstvo v speedwayu privabilo nad 15.000 gledalcev

V nedeljo popoldne so se nad Posavje sicer zgrnili temni nevihtni oblaki, vendar je bilo povsod, samo v Krškem ne! Poznavalci speedwaya

so govorili, da je bilo oblačno vreme kot nalašč za tekmovalce. Na lepo pripravljeno stezo je morala večkrat celo cisterna Celuloze, da se ni preveč kadilo.

IZLET NA GOLICO

Hortikulturno društvo iz Novega mesta bo priredilo v soboto, 31. maja, ekskurzijo z ogledom narcisnih poljan pod Golico in obiskom v Bohinju ter še v nekaterih drugih krajih Gorenjske. Prijave in informacije: v Cvetličarni na Glavnem trgu. Hortikulturno društvo NOVO MESTO

DLC KUPIL NOVO JADRALNO LETALO

Dolenjski letalski center je v Svici kupil jadrarno letalo B-4 firme „Pilatus“. S tem je park Dolenjskega letalskega centra bogatejši za sodobno jadrarno letalo kovinske konstrukcije, ki je namenjeno za trenaja jadrarnih pilotov, z njim pa se do seči tudi dobre športne dosežke. Pomembno je tudi to, da so člani DLC kupili letalo iz izkopičnega prostovoljnega dela na letališču.

Že je kazalo, da je izginil

13-letnega dečka so iskali v Šmarjeških Toplicah, drugi dan pa so ga našli na Čatežu

Hud preplah je nastal v nedeljo, 18. maja, popoldne v Šmarjeških Toplicah, v gostišču Prinovec, ko so pogrešili 13-letnega Danijela Lebrehta iz Zg. Ščavnice. Ta dan so imeli šolarji osnovne šole Zgornja Ščavnica majski izlet, ki se je v zadovoljstvo vseh končal v prijetnem bazenu v Šmarjeških Toplicah.

Ko so si potem otroci in dve učiteljici pred odhodom pripravovali vtise v gostišču Prinovec, so nenadoma ugotovili, da ni med njimi Danijela. Najprej so ga šli sami iskati okrog bazenov, ker za njim ni bilo sledu, so izginotje takoj javili milici in upravi zdravilišča. Nemudoma so začeli dečka iskati. Pregledali so vse bazene in strahoma čakali, kdaj bo njegovo trupelce potegnili iz vode, vendar iskanje ni imelo uspeha.

Se v ponedeljek zjutraj Danijela ni bilo nikjer. Na UJV v Novem mestu so se že pripravljali na širšo akcijo iskanja, avtomobili so bili nared za odhod, ko je s Čateža prišlo sporočilo, da je Danijel na postaji milice in da je tam tudi prespal. Tako se je vse srečno končalo, vendar za zdaj še ni znano, kako je 13-letni fantič prišel na Čatež. Po vsej verjetnosti je iz avtobusa ušel že prej, ne šele v Šmarjeških Toplicah.

PODROČNI MNOGOBOJ MEDVEDKOV IN ČEBELIC

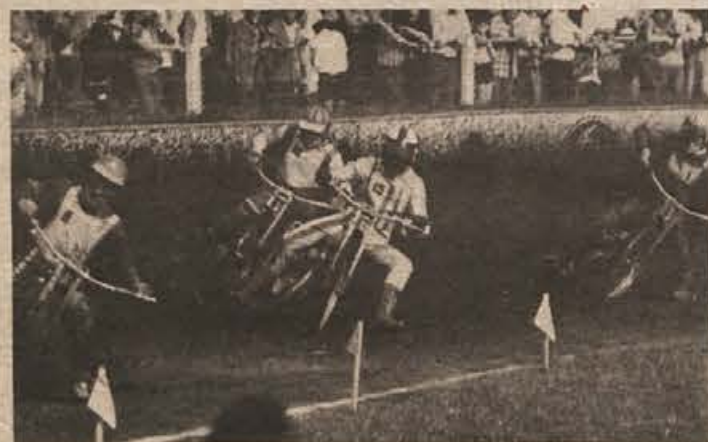
17. maja se je zbralo v Novem mestu nad sto najmlajših članov in članic priljubljene taborniške organizacije — medvedkov in čebelic iz odredov v Semiču, Brslinu, Straži in Novem mestu. Nad Stadionom bratstva in edinstva so se pomerili v premagovanju ovir, lovu na lisico, kurjenju ognjev in šaljivem tekmovalstvu, igra med dvema ognjema pa je žal odpadla, ker jim je počela žoga in nove niso mogli dobiti. Izkazali so se vsi, najbolj pa naj bi se udeležili tudi republiškega mnogoboja medvedkov in čebelic, ki bo od 26. do 29. junija v Novi Gorici.

Mnogoboj je s pomočjo članov domačega odreda vodil prof. Tomaž Dobovšek, načelnik OGT Novo mesto.

Kako hud je bil boj za nadaljnje tekmovalce svetovnega prvenstva, ki bo v Pragi, najzgovorneje pove podatek, da so imeli na kraju kar štirje tekmovalci po 11 točk, medtem ko se je od njih zmagovalac Poljak Gluecklich ločil za tri točke. Sovjeti so pokazali, kako uigrano ekipo so poslali, saj so se v nadaljevanje tekmovalca uvrstili vsi štirje tekmovalci, ki so jih poslali! Poljaki in tekmovalci CSSR so dosegli uvrstitev na nadaljnje tekmovalce za po dva svoja voznika.

Ko sta se pred krajem dirke pogovarjala veteran krških tekmovalcev Franc Babič in naš, kljub padcem deseto uvrščeni Kekec (7 točk), je Babič dejal, da mu ob tej konkurenci na začetku ni dosilil več kot 5 točk. Kekec kot fant, ki je očitno želel še več, je pribil ko sta ocenjevala vožnje: „Res nisem imel sreče, vendar ti me boš razumel!“ Drugi naš zastopnik Leon Šauprl si je s 4 točkami priboril 12. mesto, domačin Nuncić pa v 19. teku častno točko.

A. ZELENK



Na sliki je 17. dirka. Od leve proti desni zmagovalac te dirke Ondrašik (CSSR), zadnji v tej dirki Fischbacher (Avstrija), Verner (CSSR) in naš Kekec, ki je na kraju pristal na 3. mestu. Domačini so spet dokazali, da so dobri prireditelji. (Foto: Železnik)



Divje svinje v lovišču Radovna so prav prijazne. Znano je, da divjih prašičev ni lahko priklicati raznimi piščalci, te na sliki pridejo iz hoste ponavadi že, kadar zaslišijo avto. Na sliki: precej pogost prizor v lovišču. (Foto: dr. Jurij Pesjak)

Divji svinji jesta z dlani!

Divji prašiči iz Radovne zaupajo ljudem - Pridejo, ko zaslišijo avto - Boštanski lovci si veliko obetajo od tega »prijateljstva«

Divjad in človek se največkrat srečujeta kot nasprotnika, toda v revirju, nad katerim bdi pri boštanski lovski družini Konrad Sajdl, to že lep čas ne drži.

Prijateljstvo lovcev s tema svinjama gre najbrže skozi žledec. Predlansko zimo so v Radovni pričeli krmiti, redno so lovci oskrbovali krmišče od lani naprej. Opazili so, da divji prašiči dokaj redno prihajajo, ponavadi po enkrat na teden, zagotovo pa vsaj vsake 10 do 14 dni. V jeseni so imeli pogon na divje svinje, to je očitno povzročilo tritedensko zamaro, saj jih ves ta čas ni bilo na spregled.

Konrad Sajdl prvega neposrednega srečanja ne opisuje ravno v lepi luči. Mutil se je v goščavi ob krmišču. Takrat je spoznal, da gre pravzaprav za svinjo, saj je bila na krmišču z mladici. Jel je razmetavati koruzo, svinja je s prhanjem pobegnila, ravno tako tudi mladici. Ko so padli na tla prvi storži, je odskočila še druga, ki je vse dotlej ni niti videl.

„Kar naenkrat pa je ena prihrumela nazaj iz goščave, njen namen ni bil videti prav nič prijazen,“ se spominja Konrad. Tudi predsednik družine dr. Jurij Pesjak navaja, da svinja jemlje hrano iz rok ponavadi z naježenim grobnom. Vsekakor so svinje postale za prav domače. Ko se je Konrad prvič pripeljal h krmišču kar s svojo ženo, je svinja prišla iz goščave drug za drugim so sledili tudi mladiči. Ena od obeh svinj je še sedaj bolj previdna; konuzni storž sicer vzame iz roke, vendar ga raje obere v hosti.

Boštanski lovci bodo s krmiščem nadaljevali. Za divje prašiče je znano, da potrebujejo za življenje velik prostor, dosti večji, kot so se velikokrat zadrževali na enem kraju. Danja lovišča družin. S krmiščem bi jih radi obdržali na enem kraju, tako, da prehrana ne bo ravno enolična. Marsikdo jih hodi gledat, dr. Pesjak pravi, da bo posej ob pogledu na te svinje, marsikateri lovci težko dvignil puško.

A. ZELENK



V nedeljo je v Novem mestu pokazala živosrebrna lestevica na termometru 28 stopinj Celzija, kar je najbolj vročevrvene ljubitelje narave nagnalo k vodi. Po sliki iz Šmarjeških Toplic sodeč, smo res na pragu poletja. (Foto: Bauer)

Strela sprožila mine

En miner mrtev, drugi hudo ranjen

Med neurjem 16. maja je okoli 12. ure strela udarila v zavoj dinamita in ubila Stefana Luteršmita iz Koblarjev 3 pri Kocčevju. Glavni miner Ferdinand Murkovič in Stefan Luteršmit sta polagala po terenu mine, da bi uredila pot za vleko hlodov. Pri delu ju je presenetil vihar.

Ena izmed strel je udarila prav v dinamit in povzročila eksplozijo polovice položenih min, ki so bile med seboj zvezane z žico, v njih pa so tudi že bili detonatorji. Oba minerja sta bila pri tem hudo poškodovana in so ju odpeljali v bolnišnico. Luteršmit je umrl, Murkovič pa je izven smrtnih nevarnosti.

J. P.

DVA VLOMA V ENI NOČI

V Zavodu za kulturo v Brežicah in v prostorih brežijskega radia so 19. maja zjutraj našli vse razmetano. Ponoči je v stavbo prišel vlomilec, ogledal klet, hodnik, nato pa v sarni radia odprl pisalne mize in vse premetel. S seboj je neznano odnesel 12 magnetofonskih trakov, razne aparature in magnetofone, odprl pa je tudi ročno blagajno. Pobral je 1.300 dinarjev gotovine, vse skupaj pa je naredil za 6.000 din. škodo.

Isto noč je bilo vlomljeno še v trgovino Koloniala v Zupelcu. Tu je nekdo (morda isti) razbil steklo in prišel v lokal, kjer je spet odprl predalec in očitno iskal denar. Tega ni našel, potem pa se je zadovoljil precejšnjo zalogo garderobe in cigaret. Odnesel je za 5.000 din blaga. Kajpak storilca iščejo!

TRK DVEH MOPEDISTOV

Bilo je 18. maja zvečer, ko je Krškega proti Malem Trnju v mopedist Jože Stamefaj iz Goleca, nasprotni smeri pa je prav tako mopedom pripeljal Albin Pirc iz Malega Trnja. Ker je Stamefaj vozil brez luči, sta se zaletela. Oba sta padla pri trku pa se je Pirc težko poškodoval in so ga takoj prepeljali v bolnišnico.

Kozerija

OSVAJANJE PO REPIŠKO

— Vseč si mi, da ves.
— Tudi ti meni, priznam. Fejst dečko.
— Hvala. Komplimente nosim v levem žepu, hahahahaha.
— Levi zob bi si lahko popravil. Piščav je. Kvari podobno.
— Si opazila? V prihajajočem tednu. Bojim se zobozdravnika kot vrag toče. Lepa si, ko se smeješ.
— Tudi ko sem resna. Poglej. Tudi ko se jezim, pogled! — Prijetno. Lahko ugibam: študiraš medicino, ne, tajnica zelo resnega direktorja si. Te povabi kdaj na večerjo? Če bi bil jaz direktor ...

— Blizu si. Če bi se v šoli igrali igrice kot nekoč, bi rekla: vroče, vroče, vroče.
— Že vem. Delaš v komerciali. Pri izvozu. Sprechen sie Deutsch?
— Predalec si odšel. Komercialisti so brez duše, da veš.
— Oho! Opravka imam z romantično deklico. Rosa zjutraj, zahajanje sonca, ptičje petje in gozdna tišina. Pa še kak otrok, majhen, s svetlimi lasmi ...
— Da, otroci. Tu bo nekaj. „V tem grmu je zajec,“ bi rekla mala Mojca.
— Tu smo, Delaš v vrtnu. Oplajaš nepokvarjene duše. Lepo. Veliko jih beži. V to-

varne. Sem mislil ...
— In zdaj pusti mene, lepi dečko! Moja uganka je rešena. Profesor nisi, to vem, ker si premalo resen in ne nosiš očal. Morda — tehnik.
— Motite se, gospodična. Gremo naprej.
— Morda ... morda si elektrikar, razpeljuješ žice, menjaš žarnice in sploh ... Ne? Potem, potem si sofer, ne, pek, ne, zdravnik. Da, zdravnik boš. Za ženske. Poznam te po dolgih prstih.
— Motiti se je človeško. Poskusi. Naj ti pomagam: pri delu uporabljam orodje.
— Kot na kvizu. Gozdni inženir. Čudovito! Skupaj bova lahko hodila po vlažni ste-

li, skupaj bova plašila lisice in se smejala vericam, skupaj bova nabirala kostonj, ga pekla in zalivala z moštom. Za vedno bi ostala s teboj, Rolf. Gozdovnik moj!
— Strel v prazno.
— Za vedno, poslednji romantik. Za vedno.
— Doma sem na kmetiji. Nekaj hektarjev, krave, konji in traktor. Tudi gozda ne manjka, pa ...
— Oprosti, toda mudi se mi. Pozabila sem, da ... Na svidenje.
— Lepa kmetija je to ...
— Na svidenje. Nimam časa.

TONI GAŠPERIČ